

Επίσημη Εφημερίδα

των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων

Έκδοση
στην ελληνική γλώσσα

Νομοθεσία

Περιεχόμενα

I Πράξεις για την ισχύ των οποίων απαιτείται δημοσίευση

- ★ Κανονισμός (ΕΚ, Ευρατόμ) αριθ. 1605/2002 του Συμβουλίου, της 25ης Ιουνίου 2002, για τη θέσπιση του δημοσιονομικού κανονισμού που εφαρμόζεται στο γενικό προϋπολογισμό των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων 1

I

(Πράξεις για την ισχύ των οποίων απαιτείται δημοσίευση)

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ (ΕΚ, Ευρατόμ) αριθ. 1605/2002 ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ**της 25ης Ιουνίου 2002****για τη θέσπιση του δημοσιονομικού κανονισμού που εφαρμόζεται στο γενικό προϋπολογισμό των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων****ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ**

		Σελίδες
ΜΕΡΟΣ I	ΚΟΙΝΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ	8
ΤΙΤΛΟΣ I	ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ	8
ΤΙΤΛΟΣ II	ΟΙ ΑΡΧΕΣ ΤΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ	8
Κεφάλαιο 1	Αρχή της ενότητας και της αυθεντικότητας του προϋπολογισμού	8
Κεφάλαιο 2	Αρχή της ετήσιας διάρκειας	8
Κεφάλαιο 3	Αρχή της ισοσκελίσης	10
Κεφάλαιο 4	Αρχή της ενιαίας νομισματικής μονάδας	10
Κεφάλαιο 5	Αρχή της καθολικότητας	10
Κεφάλαιο 6	Αρχή της ειδικότητας	11
Κεφάλαιο 7	Αρχή της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης	12
Κεφάλαιο 8	Αρχή της διαφάνειας	13
ΤΙΤΛΟΣ III	ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑΡΘΡΩΣΗ ΤΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ	13
Κεφάλαιο 1	Κατάρτιση του προϋπολογισμού	13
Κεφάλαιο 2	Διάρθρωση και παρουσίαση του προϋπολογισμού	14
ΤΙΤΛΟΣ IV	ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΤΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ	16
Κεφάλαιο 1	Γενικές διατάξεις	16
Κεφάλαιο 2	Τρόποι εκτέλεσης	17
Κεφάλαιο 3	Δημοσιονομικοί παράγοντες	19
Τμήμα 1	Αρχή του διαχωρισμού των καθηκόντων	19
Τμήμα 2	Ο διατάκτης	19
Τμήμα 3	Ο υπόλογος	20
Τμήμα 4	Ο υπόλογος παγίων προκαταβολών	20
Κεφάλαιο 4	Ευθύνη των δημοσιονομικών παραγόντων	20
Τμήμα 1	Γενικοί κανόνες	20
Τμήμα 2	Κανόνες που εφαρμόζονται για τους κύριους και τους δευτερεύοντες διατάκτες	21
Τμήμα 3	Κανόνες που εφαρμόζονται για τους υπολόγους και τους υπολόγους παγίων προκαταβολών	21
Κεφάλαιο 5	Πράξεις εσόδων	21
Τμήμα 1	Απόδοση των ιδίων πόρων	21
Τμήμα 2	Πρόβλεψη απαίτησης	22

		Σελίδες
Τμήμα 3	Βεβαίωση των απαιτήσεων	22
Τμήμα 4	Εντολή είσπραξης	22
Τμήμα 5	Είσπραξη	22
Κεφάλαιο 6	Πράξεις δαπανών	22
Τμήμα 1	Ανάληψη των δαπανών	23
Τμήμα 2	Εκκαθάριση των δαπανών	23
Τμήμα 3	Εντολή πληρωμής των δαπανών	24
Τμήμα 4	Πληρωμή των δαπανών	24
Τμήμα 5	Προθεσμίες των πράξεων δαπανών	24
Κεφάλαιο 7	Συστήματα πληροφορικής	24
Κεφάλαιο 8	Ο εσωτερικός ελεγκτής	24
ΤΙΤΛΟΣ V	ΣΥΝΑΨΗ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ	25
Κεφάλαιο 1	Γενικές διατάξεις	25
Τμήμα 1	Πεδίο εφαρμογής και αρχές ανάθεσης	25
Τμήμα 2	Δημοσιότητα	25
Τμήμα 3	Διαδικασίες σύναψης συμβάσεων	25
Τμήμα 4	Εγγυήσεις και έλεγχος	27
Κεφάλαιο 2	Διατάξεις εφαρμοζόμενες στις συμβάσεις που συνάπτονται από τα κοινοτικά όργανα για ίδιο λογαριασμό	27
ΤΙΤΛΟΣ VI	ΕΠΙΔΟΤΗΣΕΙΣ	28
Κεφάλαιο 1	Πεδίο εφαρμογής	28
Κεφάλαιο 2	Αρχές χορήγησης	28
Κεφάλαιο 3	Διαδικασία χορήγησης	29
Κεφάλαιο 4	Πληρωμή και έλεγχος	29
Κεφάλαιο 5	Υλοποίηση	29
ΤΙΤΛΟΣ VII	ΑΠΟΔΟΣΗ ΤΩΝ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΩΝ ΚΑΙ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ	30
Κεφάλαιο 1	Απόδοση των λογαριασμών	30
Κεφάλαιο 2	Πληροφορίες κατά τη διάρκεια της εκτέλεσης του προϋπολογισμού	31
Κεφάλαιο 3	Λογιστική	31
Τμήμα 1	Κοινές διατάξεις	31
Τμήμα 2	Γενική λογιστική	32
Τμήμα 3	Λογιστική του προϋπολογισμού	32
Κεφάλαιο 4	Απογραφή των ακινητοποιήσεων	32
ΤΙΤΛΟΣ VIII	ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΣ ΕΛΕΓΧΟΣ ΚΑΙ ΑΠΑΛΛΑΓΗ	32
Κεφάλαιο 1	Εξωτερικός έλεγχος	32
Κεφάλαιο 2	Απαλλαγή	34

		Σελίδες
ΜΕΡΟΣ ΙΙ	ΕΙΔΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ	35
ΤΙΤΛΟΣ Ι	ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΓΕΩΡΓΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΕΓΓΥΗΣΕΩΝ — ΤΜΗΜΑ «ΕΓΓΥΗΣΕΩΝ»	35
ΤΙΤΛΟΣ ΙΙ	ΔΙΑΡΘΡΩΤΙΚΑ ΤΑΜΕΙΑ	36
ΤΙΤΛΟΣ ΙΙΙ	ΕΡΕΥΝΑ	37
ΤΙΤΛΟΣ ΙV	ΕΞΩΤΕΡΙΚΕΣ ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ	37
Κεφάλαιο 1	Γενικές διατάξεις	37
Κεφάλαιο 2	Υλοποίηση των ενεργειών	37
Κεφάλαιο 3	Σύναψη των συμβάσεων	38
Κεφάλαιο 4	Χορήγηση των επιδοτήσεων	39
Κεφάλαιο 5	Επαλήθευση των λογαριασμών	39
ΤΙΤΛΟΣ V	ΕΥΡΩΠΑΪΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ	39
ΤΙΤΛΟΣ VI	ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΕΣ ΠΙΣΤΩΣΕΙΣ	40
ΜΕΡΟΣ ΙΙΙ	ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΤΕΛΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ	40
ΤΙΤΛΟΣ Ι	ΜΕΤΑΤΑΒΑΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ	40
ΤΙΤΛΟΣ ΙΙ	ΤΕΛΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ	41

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη:

τη συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, και ιδίως το άρθρο 279,

τη συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Ατομικής Ενέργειας, και ιδίως το άρθρο 183,

την πρόταση της Επιτροπής ⁽¹⁾,

τη γνώμη του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου ⁽²⁾,

τη γνώμη του Ελεγκτικού Συνεδρίου ⁽³⁾,

τη γνώμη της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής ⁽⁴⁾,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Οι συνθήκες υπό τις οποίες είχε εκδοθεί ο δημοσιονομικός κανονισμός της 21ης Δεκεμβρίου 1977 ο εφαρμοζόμενος επί του γενικού προϋπολογισμού των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων ⁽⁵⁾ μετεβλήθησαν σημαντικά, ιδίως λόγω της πλαισίωσης και των θεσμικών εξελίξεων, καθώς και των διαδοχικών διευρύνσεων, και κατά συνέπεια ο εν λόγω δημοσιονομικός κανονισμός υπέστη σημαντικές τροποποιήσεις. Προκειμένου να ληφθούν υπόψη, ειδικότερα, οι ανάγκες νομοθετικής και διοικητικής απλούστευσης καθώς και μεγαλύτερης πειθαρχίας στην κοινοτική δημοσιονομική διαχείριση, είναι σκόπιμο, για λόγους σαφήνειας, να αναδιατυπωθεί ο δημοσιονομικός κανονισμός της 21ης Δεκεμβρίου 1977.
- (2) Ο παρών κανονισμός πρέπει να περιορίζεται στην εξαγγελία των κύριων αρχών και των βασικών κανόνων που διέπουν το σύνολο του δημοσιονομικού τομέα που καλύπτεται από τη συνθήκη, ενώ οι διατάξεις εφαρμογής πρέπει να περιλαμβάνονται στον κανονισμό για τη θέσπιση κανόνων εφαρμογής του παρόντος κανονισμού κατά τρόπο ώστε να διασφαλίζεται η καλύτερη ιεράρχηση των κανόνων και κατά τον τρόπο αυτό να βελτιώνεται το ευανάγνωστο του δημοσιονομικού κανονισμού. Κατά συνέπεια, πρέπει να εξουσιοδοτηθεί η Επιτροπή να θεσπίσει τους κανόνες εφαρμογής.
- (3) Η κατάρτιση και η εκτέλεση του προϋπολογισμού πρέπει να τηρούν τις τέσσερις θεμελιώδεις αρχές του δικαίου του προϋπολογισμού (ενότητα, καθολικότητα, ειδικότητα, ετήσια διάρκεια) καθώς και τις αρχές της αυθεντικότητας του προϋπολογισμού, της ισοσκελίσης, της ενιαίας νομοματικής μονάδας, της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης και της διαφάνειας.

- (4) Ο παρών κανονισμός πρέπει να επαναβεβαιώνει τις αρχές αυτές και να περιορίζει τις εξαιρέσεις στις απολύτως αναγκαίες, προβλέποντας αυστηρή πλαισίωσή τους.
- (5) Όσον αφορά την αρχή της ενότητας, ο παρών κανονισμός πρέπει να προβλέπει ότι η αρχή αυτή εφαρμόζεται και στις επιχειρησιακές δαπάνες που αφορούν τις διατάξεις της συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση σχετικά με την κοινή εξωτερική πολιτική και πολιτική ασφάλειας και εκείνες που αφορούν την αστυνομική και δικαστική συνεργασία σε ποινικά θέματα, όταν οι δαπάνες αυτές επιβαρύνουν τον προϋπολογισμό. Σύμφωνα με τις αρχές της ενότητας και της αυθεντικότητας του προϋπολογισμού, όλα τα έσοδα και όλες οι δαπάνες των Κοινοτήτων καθώς και της Ένωσης, όταν επιβαρύνουν τον προϋπολογισμό, εγγράφονται σε αυτόν.
- (6) Όσον αφορά την αρχή της καθολικότητας, πρέπει να καταργηθούν οι δυνατότητες της επιστροφής των προκαταβολών και της επαναχρησιμοποίησης, που θα αντικατασταθούν εν μέρει από τα έσοδα για ειδικό προορισμό, καθώς και οι δυνατότητες ανασύστασης των αποδεσμευμένων πιστώσεων. Οι ειδικοί κανόνες που εφαρμόζονται στα διαρθρωτικά ταμεία δεν επηρεάζονται από τις τροποποιήσεις αυτές.
- (7) Όσον αφορά την αρχή της ειδικότητας, τα όργανα χρειάζονται ορισμένη ευελιξία διαχείρισης για τις μεταφορές πιστώσεων. Πράγματι, ο παρών κανονισμός πρέπει να επιτρέπει την ολοκληρωμένη παρουσίαση της διάθεσης των δημοσιονομικών και διοικητικών πόρων ανά προορισμό. Επιπλέον, πρέπει να εναρμονισθούν οι διαδικασίες μεταφορών πιστώσεων μεταξύ όλων των οργάνων κατά τρόπο ώστε να προβλέπεται ότι οι μεταφορές πιστώσεων προσωπικού και διοικητικής λειτουργίας υπάγονται στην αρμοδιότητα κάθε οργάνου. Όσον αφορά τις μεταφορές πιστώσεων για τις επιχειρησιακές δαπάνες, η Επιτροπή μπορεί να προβαίνει σε μεταφορές μεταξύ κεφαλαίων στο εσωτερικό του ίδιου τίτλου εντός συνολικού ορίου 10 % επί των πιστώσεων του οικονομικού έτους που εμφανίζονται στη γραμμή από την οποία πραγματοποιείται η μεταφορά. Η σύσταση αποθεματικών από την αρμόδια για τον προϋπολογισμό αρχή πρέπει εξάλλου να περιορίζεται σε δύο περιπτώσεις, δηλαδή την απουσία βασικής πράξης ή την αβεβαιότητα ως προς την επάρκεια των πιστώσεων.
- (8) Όσον αφορά την αρχή της ετήσιας διάρκειας, πρέπει να διατηρηθεί η διάκριση μεταξύ διαχωριζόμενων και μη διαχωριζόμενων πιστώσεων. Οι μεταφορές, μεταξύ ετών, των πιστώσεων αναλήψεων υποχρεώσεων και πληρωμών πρέπει να αποφασίζονται από κάθε όργανο. Οι συμπληρωματικές περίοδοι πρέπει να περιορίζονται μόνο στις απόλυτα αναγκαίες περιπτώσεις, δηλαδή στις πληρωμές του ΕΓΤΠΕ.
- (9) Η αρχή της ισοσκελίσης συνιστά βασικό κανόνα του προϋπολογισμού. Υπογραμμίζεται εν προκειμένω ότι η σύναψη δανείων δεν συμβιβάζεται με το σύστημα των ιδίων πόρων των Κοινοτήτων. Ωστόσο, η αρχή της ισοσκελίσης δεν είναι δυνατόν να εμποδίσει τις δανειοληπτικές και δανειοδοτικές πράξεις τις οποίες εγγυάται ο γενικός προϋπολογισμός της Ένωσης.

⁽¹⁾ ΕΕ C 96 Ε της 27.3.2001, σ. 1, και ΕΕ C 103 Ε της 30.4.2002, σ. 292.

⁽²⁾ ΕΕ C 153 Ε της 27.6.2002, σ. 236.

⁽³⁾ ΕΕ C 162 της 5.6.2001, σ. 1 και ΕΕ C 92 της 17.4.2002, σ. 1.

⁽⁴⁾ ΕΕ C 260 της 17.9.2001, σ. 42.

⁽⁵⁾ ΕΕ L 356 της 31.12.1977, σ. 1· κανονισμός όπως τροποποιήθηκε τελευταία από τον κανονισμό (ΕΚ, ΕΚΑΧ, Ευρατόμ) αριθ. 762/2001 (ΕΕ L 111 της 20.4.2001, σ. 1).

- (10) Δυνάμει του άρθρου 277 της συνθήκης ΕΚ και του άρθρου 181 πρώτο εδάφιο της συνθήκης Ευρατόμ, πρέπει να καθορισθεί η λογιστική μονάδα στην οποία καταρτίζεται ο προϋπολογισμός. Η εν λόγω λογιστική μονάδα ισχύει επίσης για την εκτέλεση του προϋπολογισμού και την απόδοση των λογαριασμών.
- (11) Όσον αφορά την αρχή της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης, θα πρέπει να ορισθεί η αρχή αυτή με αναφορά στις αρχές της οικονομίας, της αποτελεσματικότητας και της αποδοτικότητας και να εξασφαλισθεί η τήρησή της μέσω της παρακολούθησης δεικτών επίδοσης που καθορίζονται ανά δραστηριότητες, μετρήσιμων ώστε να εκτιμώνται τα επιτευχθέντα αποτελέσματα. Τα όργανα πρέπει να προβαίνουν σε εκ των προτέρων και εκ των υστέρων αξιολόγηση, σύμφωνα με τους προσανατολισμούς που καθορίζει η Επιτροπή.
- (12) Τέλος, όσον αφορά την αρχή της διαφάνειας, πρέπει να εξασφαλισθεί καλύτερη πληροφόρηση σχετικά με την εκτέλεση του προϋπολογισμού και τη λογιστική. Επίσης πρέπει να καθορισθεί επιτακτική προθεσμία για τη δημοσίευση του προϋπολογισμού χωρίς να θίγεται η προσωρινή διανομή, με μέριμνα ενδεχομένως της Επιτροπής, μεταξύ της ημερομηνίας διαπίστωσης της οριστικής έγκρισης του προϋπολογισμού από τον Πρόεδρο του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και της δημοσίευσης στην *Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων*. Εξάλλου, διατηρείται η δυνατότητα σύστασης αρνητικού αποθεματικού.
- (13) Όσον αφορά την κατάρτιση και την παρουσίαση του προϋπολογισμού, θα πρέπει να εναρμονισθούν και να απλουστευθούν οι ισχύουσες διατάξεις, με την κατάργηση της χωρίς πρακτική επίπτωση διάκρισης μεταξύ συμπληρωματικών και διορθωτικών προϋπολογισμών.
- (14) Το τμήμα του προϋπολογισμού που αφορά την Επιτροπή πρέπει να επιτρέπει την ανά προορισμό παρουσίαση των πιστώσεων και πόρων, δηλαδή την κατάρτιση του προϋπολογισμού βάσει δραστηριοτήτων («activity-based budgeting»), προκειμένου να ενισχυθεί η διαφάνεια της διαχείρισης του προϋπολογισμού σε συνάρτηση με τους στόχους της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης και ιδίως της αποτελεσματικότητας και της αποδοτικότητας.
- (15) Τα όργανα πρέπει να διαθέτουν ορισμένη ευελιξία στη διαχείριση των βάσει του κανονισμού υπηρεσιακής κατάστασης θέσεων σε σχέση με τα εγκριθέντα στον προϋπολογισμό, ιδίως στο πλαίσιο του νέου προσανατολισμού για μία διαχείριση με βάση τα αποτελέσματα και όχι τα μέσα. Ωστόσο η ελευθερία αυτή θα παραμείνει περιορισμένη από το διπλό όριο το οποίο αποτελούν οι πιστώσεις του προϋπολογισμού ενός οικονομικού έτους και ο συνολικός αριθμός των διατιθέμενων θέσεων. Οι βαθμοί A 1, A 2 και A 3 θα αποκλείονται από το όριο αυτό.
- (16) Όσον αφορά την εκτέλεση του προϋπολογισμού, πρέπει να διευκρινισθούν οι διάφοροι δυνατοί τρόποι εκτέλεσης του προϋπολογισμού, είτε κεντρικά από την Επιτροπή είτε σε επιμερισμένη βάση με τα κράτη μέλη ή σε αποκεντρωμένη βάση με τις τρίτες χώρες δικαιούχους εξωτερικών ενισχύσεων είτε, τέλος, από κοινού με διεθνείς οργανισμούς. Η κεντρική διαχείριση πρέπει να μπορεί να ασκείται είτε απευθείας από τις υπηρεσίες της Επιτροπής είτε έμμεσα με μεταβίβαση αρμοδιοτήτων σε οργανισμούς κοινοτικού δικαίου ή οργανισμούς δημοσίου δικαίου των κρατών μελών. Οι διάφοροι τρόποι εκτέλεσης πρέπει να εγγυώνται την τήρηση των διαδικασιών που προστατεύουν τα κοινωνικά κονδύλια, όποια και αν είναι η οντότητα που έχει αναλάβει εν όλω ή εν μέρει αυτή την εκτέλεση, επιβεβαιώνοντας παράλληλα ότι η τελική ευθύνη για την εκτέλεση του προϋπολογισμού εναπόκειται στην Επιτροπή σύμφωνα με το άρθρο 274 της συνθήκης ΕΚ.
- (17) Η ευθύνη της Επιτροπής για την εκτέλεση του προϋπολογισμού της απαγορεύει την περαιτέρω ανάθεση καθηκόντων δημόσιας εξουσίας που συνεπάγονται διακριτική εξουσία εκτίμησης. Ο παρών κανονισμός πρέπει να υπενθυμίζει την αρχή αυτή και να διευκρινίζει το πεδίο των μεταβιβάσιμων καθηκόντων. Επιπλέον, πρέπει να διευκρινίζεται, ότι οι οργανισμοί ιδιωτικού δικαίου, με εξαίρεση αυτούς στους οποίους έχει ανατεθεί δημόσια υπηρεσία και υπό συγκεκριμένους όρους, δεν μπορούν να διενεργούν καμία πράξη εκτέλεσης του προϋπολογισμού· μπορούν να παρέχουν μόνο υπηρεσίες τεχνικής ή διοικητικής πραγματογνωμοσύνης ή να ασκούν προπαρασκευαστικά ή δευτερεύοντα καθήκοντα.
- (18) Η τήρηση των αρχών της διαφάνειας και της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης συνεπάγεται ότι οι οργανισμοί δημοσίου δικαίου ή οι επιφορτισμένοι με δημόσια υπηρεσία στους οποίους ανατίθενται καθήκοντα εκτέλεσης για λογαριασμό της Επιτροπής, πρέπει να διαθέτουν διαφανείς διαδικασίες σύναψης συμβάσεων, αποτελεσματικούς εσωτερικούς ελέγχους, σύστημα απόδοσης των λογαριασμών χωριστό από τις υπόλοιπες δραστηριότητές τους και σύστημα εξωτερικού ελέγχου.
- (19) Ο παρών κανονισμός, σύμφωνα με το άρθρο 279 στοιχείο γ) της συνθήκης, καθορίζει την αρμοδιότητα και την ευθύνη των διατακτών, του υπολόγου και του εσωτερικού ελεγκτή.
- Οι διατάκτες έχουν πλήρη ευθύνη για όλες τις πράξεις εσόδων και δαπανών που εκτελούνται υπό την εποπτεία τους, πράξεις για τις οποίες οφείλουν να λογοδοτούν, μεταξύ άλλων, στο πλαίσιο πειθαρχικών διαδικασιών, εφόσον παρίσταται ανάγκη. Κατά συνέπεια, η ανάθεση ευθύνης στους διατάκτες πρέπει να ενισχυθεί με την κατάργηση των κεντρικών εκ των προτέρων ελέγχων και, ειδικότερα, αφενός της προηγούμενης θεώρησης του δημοσιονομικού ελεγκτή για τις πράξεις εσόδων και δαπανών και αφετέρου της επαλήθευσης της εξοφλητικής ισχύος των πληρωμών από τον υπόλογο.
- Ο υπόλογος αναλαμβάνει την ορθή εκτέλεση των πληρωμών, την εισπραξη των εσόδων και των απαιτήσεων. Ασχολείται με τη διαχείριση του ταμείου και την τήρηση των λογαριασμών και αναλαμβάνει την κατάρτιση των δημοσιονομικών καταστάσεων του οργάνου.
- Ο εσωτερικός ελεγκτής ασκεί τα καθήκοντά του μέσω εσωτερικών ελέγχων σύμφωνα με τους κατάλληλους διεθνείς κανόνες που αφορούν τον έλεγχο. Το λειτουργημά του συνίσταται στην επαλήθευση της εύρυθμης λειτουργίας των συστημάτων και διαδικασιών διαχείρισης και ελέγχου που δημιουργούνται από τους διατάκτες.
- Ο εσωτερικός ελεγκτής δεν είναι παράγων συμμετέχων στις δημοσιονομικές πράξεις και δεν έχει καθήκον άσκησης εκ των προτέρων ελέγχου επί των πράξεων αυτών, καθήκον το οποίο εναπόκειται στο εξής αποκλειστικά στους διατάκτες.

- (20) Η ευθύνη των διατακτών, των υπολόγων και των υπολόγων παγίων προκαταβολών δεν είναι διαφορετικής φύσης από εκείνη των άλλων υπαλλήλων και του λοιπού προσωπικού και πρέπει να ρυθμίζεται, στο πλαίσιο του κανονισμού υπηρεσιακής κατάστασης των υπαλλήλων και του καθεστώτος που εφαρμόζεται επί του λοιπού προσωπικού των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, με τις ήδη ισχύουσες πειθαρχικές και χρηματικές κυρώσεις. Αντίθετα, ορισμένες ειδικές διατάξεις που ορίζουν περιπτώσεις παραπτώματος των υπολόγων και υπολόγων παγίων προκαταβολών, λόγω της ιδιαίτερης φύσης των αποστολών τους, διατηρούνται· αυτοί οι υπάλληλοι δεν θα διαθέτουν πλέον ούτε αποζημίωση ούτε ιδιαίτερη ασφάλιση. Πρέπει εξάλλου να διευκρινισθεί η ευθύνη του διατάκτη. Στις περιπτώσεις που δεν αφορούν απάτη και προκειμένου να παρέχεται στην Αρμόδια για τους Διορισμούς Αρχή η αναγκαία πραγματογνωμοσύνη, κάθε όργανο δημοσίου ειδικευμένη υπηρεσία δημοσιονομικών παρατυπιών, αρμόδια να κρίνει αν υπάρχει ή όχι παρατυπία τέτοιας φύσης που να τίθεται θέμα πειθαρχικής ή χρηματικής ευθύνης του υπαλλήλου ή του μέλους του λοιπού προσωπικού και, εφόσον η υπηρεσία αυτή εντοπίσει συστηματικά προβλήματα, αρμόδια να διαβιβάζει έκθεση στο διατάκτη και στον εσωτερικό ελεγκτή. Σε περιπτώσεις απάτης αντίθετα, πρέπει στον παρόντα κανονισμό να γίνει παραπομπή στις ισχύουσες διατάξεις σχετικά με την προστασία των οικονομικών συμφερόντων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων και την καταπολέμηση της δωροδοκίας στην οποία ενέχονται υπάλληλοι των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων ή των κρατών μελών.
- (21) Ο παρών κανονισμός πρέπει να ορίζει τις έννοιες της δημοσιονομικής δέσμευσης και της νομικής δέσμευσης της δαπάνης και τους όρους της εφαρμογής τους. Προκειμένου να περιορίζεται ο όγκος των «αδρανών αναλήψεων υποχρεώσεων», πρέπει να περιορισθεί η διάρκεια κατά την οποία μπορούν να αναλαμβάνονται ατομικές νομικές δεσμεύσεις βάσει των συνολικών δημοσιονομικών δεσμεύσεων. Εξάλλου, πρέπει να προβλέπεται η δυνατότητα αποδέσμευσης για τις ατομικές δεσμεύσεις που δεν έχουν οδηγήσει σε πληρωμή κατά τη διάρκεια μιας περιόδου τριών ετών.
- (22) Ο παρών κανονισμός πρέπει να καθορίσει την τυπολογία των πληρωμών που επιχειρούνται από τους διατάκτες. Η εκτέλεση αυτών των τύπων πληρωμών πρέπει να διενεργείται κυρίως ανάλογα με την αποτελεσματικότητα της ενέργειας και τα σχετικά αποτελέσματα.
- Οι έννοιες της προπληρωμής και της προκαταβολής, οι οποίες δεν είναι αρκετά σαφείς, πρέπει να καταργηθούν· οι πληρωμές πρέπει να πραγματοποιούνται με τη μορφή προ-χρηματοδοτήσεων, ενδιάμεσων πληρωμών και πληρωμών του τελικού υπολοίπου, οσάκις το σύνολο του οφειλόμενου ποσού δεν καταβάλλεται εφάπαξ.
- (23) Ο παρών κανονισμός πρέπει να διευκρινίζει ότι οι πράξεις εκκαθάρισης, εντολής πληρωμής και πληρωμής πρέπει να εκτελούνται εντός προθεσμίας, η οποία θα καθορισθεί στους κανόνες εφαρμογής και η υπέρβαση της οποίας παρέχει στους πιστωτές το δικαίωμα τόκων υπερημερίας εις βάρος του προϋπολογισμού.
- (24) Όσον αφορά τις δημόσιες συμβάσεις που συνάπτουν τα όργανα των Κοινοτήτων για ίδιο λογαριασμό, πρέπει να προβλεφθεί ότι εφαρμόζονται οι κανόνες που περιέχονται στις οδηγίες του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για το συντονισμό των διαδικασιών σύναψης δημόσιων συμβάσεων έργων, υπηρεσιών και προμηθειών. Επιπλέον, οι κανόνες που εφαρμόζονται σε όλες τις συμβάσεις που συνάπτονται για λογαριασμό τρίτου πρέπει να είναι σύμφωνοι προς τις αρχές που θέτουν οι εν λόγω οδηγίες.
- (25) Για την πρόληψη των παρατυπιών και την καταπολέμηση της απάτης και της δωροδοκίας και για την προώθηση της υγιούς και αποτελεσματικής διαχείρισης, πρέπει να αποκλείεται η ανάθεση των συμβάσεων σε υποψηφίους ή προσφέροντες, οι οποίοι είναι ενδέχεται να είναι υπαίτιοι τέτοιων πράξεων ή να τελούν υπό κατάσταση σύγκρουσης συμφερόντων.
- (26) Εξάλλου πρέπει να προβλεφθεί, με στόχο τη διαφάνεια, η κατάλληλη ενημέρωση των υποψηφίων και προσφερόντων όσον αφορά την ανάθεση των συμβάσεων.
- (27) Τέλος, στο πλαίσιο της ανάθεσης αυξημένων ευθυνών στους διατάκτες, πρέπει να καταργηθεί ο εκ των προτέρων έλεγχος που ασκείται από τη συμβουλευτική επιτροπή αγορών και συμβάσεων.
- (28) Όσον αφορά τις επιδοτήσεις, πρέπει να πλαισιωθεί η χορήγηση και η παρακολούθηση των κοινοτικών επιδοτήσεων από ειδικές διατάξεις που υλοποιούν τις αρχές της διαφάνειας, της ίσης μεταχείρισης, της συγχρηματοδότησης, της μη αναδρομικότητας και του ελέγχου.
- (29) Για να αποφευχθεί σφύρευση επιδοτήσεων, αυτές δεν πρέπει να μπορούν να χορηγούνται για τη διπλή χρηματοδότηση της ίδιας ενέργειας ή για δαπάνες λειτουργίας του ίδιου οικονομικού έτους.
- (30) Πρέπει να διατυπωθούν κανόνες αποκλεισμού από τη χορήγηση των επιδοτήσεων, κατά τρόπο παρόμοιο με τους επιλεγέντες κανόνες για την ανάθεση των δημοσίων συμβάσεων, ώστε να δοθούν στα όργανα τα μέσα καταπολέμησης της απάτης και της δωροδοκίας.
- (31) Προκειμένου να διευκρινίζονται τα δικαιώματα και οι υποχρεώσεις του οργάνου και του δικαιούχου επιδότησης και να εξασφαλίζεται η τήρησή τους, η χορήγησή της επιδότησης πρέπει να αποτελεί το αντικείμενο έγγραφης σύμβασης.
- (32) Όσον αφορά τη λογιστική και την απόδοση των λογαριασμών, πρέπει να διευκρινισθεί ότι η λογιστική αποτελείται από τη γενική λογιστική και τη λογιστική του προϋπολογισμού και να υπογραμμισθεί ότι η γενική λογιστική είναι λογιστική σε περιουσιακή βάση, ενώ η λογιστική του προϋπολογισμού προορίζεται για την κατάρτιση του λογαριασμού αποτελέσματος της εκτέλεσης του προϋπολογισμού και των εκδόσεων για την εκτέλεση του προϋπολογισμού.
- (33) Πρέπει να ορισθούν, με αναφορά στις διεθνώς παραδεκτές λογιστικές αρχές και στις οδηγίες του Ευρωπαϊκού Κοινο-

- βουλίου και του Συμβουλίου που αφορούν τους ετήσιους λογαριασμούς ορισμένων μορφών εταιριών, στο μέτρο που αυτές είναι πρόσφορες στο πλαίσιο της δημόσιας υπηρεσίας, οι αρχές βάσει των οποίων θεμελιώνεται η γενική λογιστική και παρουσιάζονται οι δημοσιονομικές καταστάσεις.
- (34) Αποδεικνύεται αναγκαίο να προσαρμοσθούν οι διατάξεις για την παροχή πληροφοριών σχετικά με την εκτέλεση του προϋπολογισμού, κατά τρόπο ώστε να συμπεριλαμβάνουν οι πληροφορίες αυτές τη χρησιμοποίηση των πιστώσεων που αποτελούν αντικείμενο μεταφοράς μεταξύ ετών, ανασύστασης και επαναχρησιμοποίησης καθώς και τους διάφορους οργανισμούς κοινοτικού δικαίου, και να διοργανώνεται καλύτερα η παροχή των μηνιαίων στοιχείων και της έκθεσης για την εκτέλεση η οποία θα συντάσσεται τρεις φορές ετησίως προς την αρμόδια για τον προϋπολογισμό αρχή.
- (35) Πρέπει να εναρμονισθούν οι λογιστικές μέθοδοι που χρησιμοποιούν τα όργανα και να αναγνωριστεί σχετικό δικαίωμα πρωτοβουλίας στον υπόλογο της Επιτροπής.
- (36) Πρέπει να διευκρινισθεί ότι η χρησιμοποίηση των συστημάτων πληροφορικής για τη δημοσιονομική διαχείριση δεν μπορεί να έχει ως αποτέλεσμα να θίγονται τα δικαιώματα πρόσβασης του Ελεγκτικού Συνεδρίου στα δικαιολογητικά έγγραφα.
- (37) Όσον αφορά τον εξωτερικό έλεγχο και την απαλλαγή, μολονότι η Επιτροπή έχει την πλήρη ευθύνη για την εκτέλεση του προϋπολογισμού, η σημασία της επιμερισμένης διαχείρισης με τα κράτη μέλη συνεπάγεται τη συνεργασία τους κατά τη διαδικασία ελέγχου του Ελεγκτικού Συνεδρίου και, εν συνεχεία, κατά τη διαδικασία απαλλαγής από την αρμόδια για τον προϋπολογισμό αρχή.
- (38) Με στόχο τη βελτιστοποίηση της απόδοσης λογαριασμών και της εξέλιξης της διαδικασίας απαλλαγής, πρέπει να τροποποιηθεί το χρονοδιάγραμμα που οδηγεί στην απαλλαγή.
- (39) Η Επιτροπή πρέπει να υποβάλλει στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, κατ' αίτησή του, κάθε πληροφορία που απαιτείται για την αίσια περάτωση της διαδικασίας απαλλαγής για το εν λόγω οικονομικό έτος, σύμφωνα με το άρθρο 276 της συνθήκης ΕΚ.
- (40) Ορισμένες κοινοτικές πολιτικές πρέπει να αποτελέσουν αντικείμενο ειδικών διατάξεων, τηρουμένων των βασικών αρχών του παρόντος κανονισμού.
- (41) Διαπιστώνεται ότι είναι αναγκαίο να προβλεφθεί η δυνατότητα προκαταβολικών αναλήψεων υποχρεώσεων από τις 15 Νοεμβρίου που προηγείται του οικείου οικονομικού έτους για τις πιστώσεις του ΕΓΤΠΕ και για τις διοικητικές πιστώσεις.
- (42) Όσον αφορά τα διαρθρωτικά ταμεία, πρέπει να διατηρηθεί η επιστροφή των προκαταβολών και η ανασύσταση των πιστώσεων, υπό τους όρους που προβλέπονται στη δήλωση της Επιτροπής που επισυνάπτεται στον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1260/1999 του Συμβουλίου, της 21ης Ιουνίου 1999, περί γενικών διατάξεων για τα διαρθρωτικά ταμεία ⁽¹⁾, όπως τροποποιήθηκε τελευταία από τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1447/2001 ⁽²⁾.
- (43) Όσον αφορά την έρευνα, πρέπει να εναρμονισθεί η παρουσίαση του προϋπολογισμού με τις διατάξεις που αφορούν την κατάρτιση του προϋπολογισμού βάσει δραστηριοτήτων, με παράλληλη διατήρηση της ευελιξίας διαχείρισης που αναγνωρίζεται σήμερα στο Κοινό Κέντρο Ερευνών (ΚΚΕΡ).
- (44) Όσον αφορά τις εξωτερικές ενέργειες, πρέπει να επιτρέπεται η αποκέντρωση της διαχείρισης των εξωτερικών ενισχύσεων, υπό τον όρο ότι η Επιτροπή διαθέτει εγγυήσεις χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης και ότι το δικαιούχο κράτος αναλαμβάνει έναντι της Επιτροπής την ευθύνη των καταβαλλόμενων ποσών.
- (45) Οι συμφωνίες χρηματοδότησης ή οι συμβάσεις που υπογράφονται με το δικαιούχο κράτος ή με εθνικό, κοινοτικό ή διεθνή οργανισμό δημοσίου δικαίου ή με φυσικά ή νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου πρέπει να περιλαμβάνουν τις γενικές αρχές σύναψης συμβάσεων που περιέχονται στον τίτλο V του μέρους I και στον τίτλο IV του μέρους II του παρόντος κανονισμού όσον αφορά τις εξωτερικές ενέργειες.
- (46) Όσον αφορά τις ευρωπαϊκές υπηρεσίες, πρέπει να ορισθούν σε ειδικό τίτλο οι γενικές διατάξεις διαχείρισης που τις αφορούν.
- (47) Όσον αφορά τις διοικητικές πιστώσεις, πρέπει επίσης να συγκεντρωθούν σε ένα ιδιαίτερο τίτλο οι ειδικές διατάξεις που εφαρμόζονται σε αυτές. Εξάλλου ενδείκνυται να προβλεφθεί η δυνατότητα για κάθε ένα από τα δύο σκέλη της αρμόδιας για τον προϋπολογισμό αρχής να παρέχει σε εύθετο χρόνο τη γνώμη του σχετικά με τα σχέδια περί ακινήτων που ενδέχεται να έχουν σημαντικές δημοσιονομικές επιπτώσεις στον προϋπολογισμό.
- (48) Πρέπει να αναβληθεί έως το οικονομικό έτος 2005 η μεταβολή χρονοδιαγράμματος όσον αφορά την ενοποίηση των λογαριασμών των οργάνων, ώστε να υπάρχει ο αναγκαίος χρόνος για τη δημιουργία των απαραίτητων σχετικών εσωτερικών διαδικασιών.
- (49) Όσον αφορά τη δημοσιονομική ρύθμιση που εφαρμόζεται στους οργανισμούς οι οποίοι δημιουργούνται από τις Κοινοότητες, διαθέτουν νομική προσωπικότητα και λαμβάνουν επιδοτήσεις από το γενικό προϋπολογισμό των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, πρέπει να εξασφαλισθεί πλαίσιο προσαρμοσμένο στις ειδικές ανάγκες διαχείρισής τους. Παράλληλα, με πλήρη τήρηση της οργανικής αυτονομίας που είναι αναγκαία για την εκπλήρωση της αποστολής αυτών των οργανισμών, επιβάλλεται εναρμόνιση των κανόνων που αφορούν ιδίως την απαλλαγή και τη λογιστική. Ο εσωτερικός ελεγκτής της Επιτροπής ασκεί έναντι των οργανισμών αυτών τις ίδιες αρμοδιότητες με εκείνες που του ανατίθενται έναντι των υπηρεσιών της Επιτροπής. Οι εσωτερικοί δημοσιονομικοί κανόνες για τους οργανισμούς αυτούς θα πρέπει να προσαρμοσθούν ανάλογα, ώστε να συνάδουν με τον παρόντα δημοσιονομικό κανονισμό. Προς το σκοπό αυτό, πρέπει να εξουσιοδοτηθεί η Επιτροπή να θεσπίσει πρότυπες δημοσιονομικές ρυθμίσεις, από την εφαρμογή των οποίων οι κοινοτικοί οργανισμοί θα μπορούν να παρεκκλίνουν μόνο με τη συγκατάθεση της Επιτροπής.

⁽¹⁾ ΕΕ L 161 της 26.6.1999, σ. 1.

⁽²⁾ ΕΕ L 198 της 21.7.2001, σ. 1.

ΜΕΡΟΣ Ι

ΚΟΙΝΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

ΤΙΤΛΟΣ Ι

ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ

Άρθρο 1

Ο παρών κανονισμός προσδιορίζει τους κανόνες που διέπουν την κατάρτιση και την εκτέλεση του γενικού προϋπολογισμού των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων (εφεξής «προϋπολογισμού»).

Για την εφαρμογή του παρόντος κανονισμού η Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή, η Επιτροπή των Περιφερειών, ο Διαμεσολαβητής

και ο Ευρωπαϊός Επόπτης Προστασίας Δεδομένων εξομοιώνονται προς τα θεσμικά όργανα των Κοινοτήτων.

Άρθρο 2

Κάθε διάταξη που αφορά την εκτέλεση του προϋπολογισμού ως προς τα έσοδα ή τις δαπάνες και περιλαμβάνεται σε άλλη νομοθετική πράξη πρέπει να τηρεί τις αρχές του προϋπολογισμού οι οποίες διατυπώνονται στον τίτλο ΙΙ.

ΤΙΤΛΟΣ ΙΙ

ΑΡΧΕΣ ΤΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ

Άρθρο 3

Υπό τους όρους που καθορίζονται στον παρόντα κανονισμό, η κατάρτιση και η εκτέλεση του προϋπολογισμού τηρούν τις αρχές της ενότητας, της αυθεντικότητας του προϋπολογισμού, της ετήσιας διάρκειας, της ισοσκελίσης, της ενιαίας νομισματικής μονάδας, της καθολικότητας, της ειδικότητας, της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης και της διαφάνειας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1

Αρχς της ενότητας και της αυθεντικότητας του προϋπολογισμού

Άρθρο 4

1. Ο προϋπολογισμός είναι η πράξη που προβλέπει και εγκρίνει, για κάθε οικονομικό έτος, το σύνολο των εσόδων και των εκτιμώμενων ως αναγκαίων δαπανών της Ευρωπαϊκής Κοινότητας και της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Ατομικής Ενέργειας.

2. Οι δαπάνες και τα έσοδα των Κοινοτήτων περιλαμβάνουν:

α) τα έσοδα και τις δαπάνες της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, συμπεριλαμβανόμενων των διοικητικών δαπανών που συνεπάγονται για τα όργανα οι διατάξεις της συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση στον τομέα της Κοινής Εξωτερικής Πολιτικής και Πολιτικής Ασφάλειας και στον τομέα της αστυνομικής και δικαστικής συνεργασίας σε ποινικά θέματα, και τις επιχειρησιακές δαπάνες που συνεπάγεται η εφαρμογή των εν λόγω διατάξεων, εφόσον αυτές επιβαρύνουν τον προϋπολογισμό,

β) τις δαπάνες και τα έσοδα της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Ατομικής Ενέργειας.

3. Ο προϋπολογισμός περιλαμβάνει και την εγγραφή των εγγυήσεων των δανειοδοτικών και των δανειοληπτικών πράξεων των Κοινοτήτων καθώς και την εγγραφή των ποσών που καταβάλλονται στο Ταμείο Εγγυήσεων για τις εξωτερικές ενέργειες.

Άρθρο 5

1. Κανένα έσοδο και καμία δαπάνη δεν μπορεί να πραγματοποιηθεί εάν δεν καταλογισθεί σε γραμμή του προϋπολογισμού, με την επιφύλαξη του άρθρου 74.

2. Καμία δαπάνη δεν μπορεί να αποτελέσει το αντικείμενο ανάληψης ή εντολής πέραν των εγκεκριμένων πιστώσεων.

3. Καμία πίστωση δεν μπορεί να εγγραφεί στον προϋπολογισμό αν δεν αντιστοιχεί σε δαπάνη που εκτιμάται ως αναγκαία.

4. Οι τόκοι που παράγονται από τα χρηματικά ποσά τα οποία ανήκουν στην κυριότητα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων εγγράφονται στον προϋπολογισμό ως διάφορα έσοδα, με την επιφύλαξη των άρθρων 18 και 74.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2

Αρχή της ετήσιας διάρκειας

Άρθρο 6

Οι πιστώσεις που εγγράφονται στον προϋπολογισμό εγκρίνονται για τη διάρκεια ενός οικονομικού έτους το οποίο αρχίζει την 1η Ιανουαρίου και λήγει την 31η Δεκεμβρίου.

Άρθρο 7

1. Ο προϋπολογισμός περιλαμβάνει διαχωριζόμενες πιστώσεις, οι οποίες οδηγούν σε πιστώσεις αναλήψεων υποχρεώσεων και σε πιστώσεις πληρωμών και μη διαχωριζόμενες πιστώσεις.

2. Οι πιστώσεις αναλήψεων υποχρεώσεων καλύπτουν το συνολικό κόστος των νομικών δεσμεύσεων που αναλαμβάνονται κατά τη διάρκεια του εκάστοτε οικονομικού έτους, με την επιφύλαξη των άρθρων 77 παράγραφος 2 και 166 παράγραφος 2.

3. Οι πιστώσεις πληρωμών καλύπτουν τις πληρωμές που απορρέουν από την εκπλήρωση των νομικών δεσμεύσεων που αναλαμβάνονται κατά τη διάρκεια του εκάστοτε οικονομικού έτους ή/και των προγενέστερων οικονομικών ετών.

4. Οι παράγραφοι 1 και 2 δεν θίγουν τις ιδιαίτερες διατάξεις των τίτλων I, IV και VI του μέρους II. Δεν εμποδίζουν τη δυνατότητα συνολικής δέσμευσης των πιστώσεων ή τη δυνατότητα δημοσιονομικής δέσμευσης ανά ετήσιες δόσεις.

Άρθρο 8

1. Τα έσοδα καταλογίζονται σε ένα οικονομικό έτος βάσει των ποσών που εισπράττονται κατά τη διάρκεια του. Ωστόσο, οι ίδιοι πόροι του Ιανουαρίου του επόμενου οικονομικού έτους μπορούν να καταβάλλονται εκ των προτέρων, δυνάμει του κανονισμού του Συμβουλίου για την εφαρμογή της απόφασης σχετικά με το σύστημα των ιδίων πόρων των Κοινοτήτων.

2. Οι εγγραφές ιδίων πόρων που προέρχονται από το φόρο προστιθέμενης αξίας (ΦΠΑ), από τον συμπληρωματικό πόρο που βασίζεται στο ακαθάριστο εθνικό προϊόν (ΑΕΠ) και, εφόσον συντρέχει περίπτωση, από τις χρηματοδοτικές συνεισφορές μπορούν να προσαρμόζονται σύμφωνα με τον κανονισμό που αναφέρεται στην παράγραφο 1.

3. Οι πιστώσεις που κατανέμονται σε ένα οικονομικό έτος μπορούν να χρησιμοποιούνται μόνο για την κάλυψη των δαπανών που αναλαμβάνονται και πληρώνονται κατά τη διάρκεια αυτού του οικονομικού έτους καθώς και για την κάλυψη των ποσών που οφείλονται σε αναλήψεις υποχρεώσεων προγενέστερων οικονομικών ετών.

4. Οι δεσμεύσεις πιστώσεων καταλογίζονται βάσει των νομικών δεσμεύσεων που αναλαμβάνονται έως την 31η Δεκεμβρίου, με την επιφύλαξη των συνολικών δεσμεύσεων που αναφέρονται στο άρθρο 77 παράγραφος 2 και των χρηματοδοτικών συμβάσεων που αναφέρονται στο άρθρο 166 παράγραφος 2, οι οποίες καταλογίζονται βάσει των δημοσιονομικών δεσμεύσεων που αναλαμβάνονται έως την 31η Δεκεμβρίου.

5. Οι πληρωμές καταλογίζονται στο πλαίσιο ενός οικονομικού έτους βάσει των πληρωμών που πραγματοποιούνται από τον υπόλογο το αργότερο την 31η Δεκεμβρίου αυτού του οικονομικού έτους.

6. Κατά παρέκκλιση των παραγράφων 3, 4 και 5, οι δαπάνες του Ευρωπαϊκού Γεωργικού Ταμείου Προσανατολισμού και Εγγυήσεων (ΕΓΤΠΕ) — Τμήματος Εγγυήσεων καταλογίζονται στο πλαίσιο ενός οικονομικού έτους σύμφωνα με τους κανόνες που καθορίζονται στον τίτλο I του μέρους II.

Άρθρο 9

1. Οι πιστώσεις που δεν έχουν χρησιμοποιηθεί έως τη λήξη του οικονομικού έτους για το οποίο έχουν εγγραφεί ακυρώνονται.

Ωστόσο, μπορούν να αποτελέσουν το αντικείμενο απόφασης μεταφοράς μόνο στο επόμενο οικονομικό έτος, την οποία εκδίδει το οικείο όργανο το αργότερο έως τις 15 Φεβρουαρίου και σύμφωνα με τις παραγράφους 2 και 3 ή να αποτελέσουν το αντικείμενο αυτόματης μεταφοράς σύμφωνα με την παράγραφο 4.

2. Για τις πιστώσεις αναλήψεων υποχρεώσεων των διαχωριζόμενων πιστώσεων και τις μη διαχωριζόμενες πιστώσεις που δεν έχουν δεσμευθεί ακόμη, η μεταφορά μπορεί να αφορά:

α) τα ποσά που αντιστοιχούν στις πιστώσεις αναλήψεων υποχρεώσεων για τις οποίες τα περισσότερα προπαρασκευαστικά στάδια της πράξης δέσμευσης έχουν ολοκληρωθεί στις 31 Δεκεμβρίου. Τα ποσά αυτά μπορούν να δεσμευθούν έως την 31η Μαρτίου του επόμενου έτους·

β) τα ποσά που αποδεικνύονται αναγκαία όταν η νομοθετική αρχή εξέδωσε τη βασική πράξη κατά τη διάρκεια του τελευταίου τριμήνου του οικονομικού έτους, χωρίς ωστόσο η Επιτροπή να μπορεί να δεσμεύσει έως την 31η Δεκεμβρίου τις πιστώσεις που προβλέπονται προς τούτο στον προϋπολογισμό.

3. Για τις πιστώσεις πληρωμών των διαχωριζόμενων πιστώσεων, η μεταφορά μπορεί να αφορά τα ποσά που είναι αναγκαία για την κάλυψη προγενέστερων υποχρεώσεων ή που συνδέονται με μεταφερθείσες πιστώσεις αναλήψεων υποχρεώσεων, εφόσον οι πιστώσεις που προβλέπονται στις αντίστοιχες γραμμές του προϋπολογισμού του επόμενου οικονομικού έτους δεν επιτρέπουν την κάλυψη των αναγκών. Το οικείο όργανο χρησιμοποιεί κατά προτεραιότητα τις πιστώσεις που έχουν εγκριθεί για το τρέχον οικονομικό έτος, στις δε μεταφερθείσες πιστώσεις καταφεύγει μόνο εφόσον εξαντληθούν οι πρώτες.

4. Οι μη διαχωριζόμενες πιστώσεις, που αντιστοιχούν σε υποχρεώσεις οι οποίες έχουν αναληφθεί κανονικά κατά το κλείσιμο του οικονομικού έτους, μεταφέρονται αυτομάτως μόνο στο επόμενο οικονομικό έτος.

5. Το αργότερο την 15η Μαρτίου το οικείο όργανο ενημερώνει το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο (εφεξής «αρμόδια για τον προϋπολογισμό αρχή») για την απόφαση μεταφοράς την οποία έλαβε, διευκρινίζοντας, κατά γραμμή του προϋπολογισμού, τον τρόπο εφαρμογής, σε κάθε μεταφορά, των κριτηρίων που προβλέπονται στις παραγράφους 2 και 3.

6. Οι πιστώσεις που εγγράφονται σε αποθεματικό και οι πιστώσεις που αφορούν δαπάνες προσωπικού δεν μπορούν να μεταφερθούν.

Άρθρο 10

Τα μη χρησιμοποιηθέντα έσοδα και οι πιστώσεις που είναι διαθέσιμες την 31η Δεκεμβρίου στο πλαίσιο των εσόδων για ειδικό προορισμό τα οποία αναφέρει το άρθρο 18 αποτελούν το αντικείμενο αυτόματης μεταφοράς. Οι διαθέσιμες πιστώσεις που αντιστοιχούν στα μεταφερθέντα έσοδα για ειδικό προορισμό πρέπει να χρησιμοποιούνται κατά προτεραιότητα.

Άρθρο 11

Με την επιφύλαξη του άρθρου 157, οι αποδεσμεύσεις, κατόπιν της ολικής ή μερικής μη εκτέλεσης των ενεργειών για τις οποίες είχαν διατεθεί πιστώσεις, που διενεργούνται κατά τη διάρκεια μεταγενέστερων οικονομικών ετών από το οικονομικό έτος για το οποίο οι πιστώσεις αυτές εγγράφηκαν στον προϋπολογισμό, οδηγούν στην ακύρωση των αντίστοιχων πιστώσεων.

Άρθρο 12

Οι πιστώσεις που εγγράφονται στον προϋπολογισμό μπορούν να δεσμευθούν, με ισχύ από την 1η Ιανουαρίου, αμέσως μετά την οριστική έγκριση του προϋπολογισμού και με την επιφύλαξη των παρεκκλίσεων που προβλέπονται στον τίτλο I και στον τίτλο VI του μέρους II.

Άρθρο 13

1. Εάν ο προϋπολογισμός δεν έχει εγκριθεί οριστικά κατά την έναρξη του οικονομικού έτους, για τις πράξεις ανάληψης

υποχρέωσης και πληρωμής που αφορούν δαπάνες οι οποίες θα μπορούσαν να είχαν καταλογισθεί σε ειδική γραμμή του προϋπολογισμού στο πλαίσιο της εκτέλεσης του τελευταίου κανονικά εγκριθέντος προϋπολογισμού εφαρμόζονται το άρθρο 273 πρώτο εδάφιο της συνθήκης ΕΚ και το άρθρο 178 πρώτο εδάφιο της συνθήκης Ευρατόμ.

2. Οι πράξεις ανάληψης υποχρέωσης μπορούν να διενεργούνται κατά κεφάλαιο, εντός του ορίου του ενός τετάρτου του συνόλου των πιστώσεων που έχουν εγγραφεί στο συγκεκριμένο κεφάλαιο για το προηγούμενο οικονομικό έτος, προσαυξημένου κατά ένα δωδέκατο για κάθε διαρρέυσαντα μήνα.

Οι πράξεις πληρωμής μπορούν να διενεργούνται μηνιαίως κατά κεφάλαιο, εντός του ορίου του ενός δωδεκάτου των πιστώσεων που έχουν εγγραφεί στο συγκεκριμένο κεφάλαιο για το προηγούμενο οικονομικό έτος.

Δεν είναι δυνατόν να σημειωθεί υπέρβαση του ορίου των πιστώσεων που προβλέπονται στο καταρτιζόμενο σχέδιο προϋπολογισμού.

3. Εφόσον το απαιτούν η συνέχεια της δράσης των Κοινοτήτων και οι ανάγκες της διαχείρισης:

α) το Συμβούλιο, αποφασίζοντας με ειδική πλειοψηφία κατ' αίτηση της Επιτροπής και αφού ζητήσει τη γνώμη του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, μπορεί να εγκρίνει ταυτόχρονα δύο ή περισσότερα δωδεκατημόρια τόσο για τις πράξεις ανάληψης υποχρέωσης όσο και για τις πράξεις πληρωμής, πέραν εκείνων που καθίστανται αυτομάτως διαθέσιμα δυνάμει των παραγράφων 1 και 2·

β) στις δαπάνες πέραν εκείνων που απορρέουν υποχρεωτικά από τις συνθήκες ή πράξεις που έχουν θεσπισθεί δυνάμει των συνθηκών εφαρμόζονται το άρθρο 273 τρίτο εδάφιο της συνθήκης ΕΚ και το άρθρο 178 τρίτο εδάφιο της συνθήκης Ευρατόμ.

Τα πρόσθετα δωδεκατημόρια εγκρίνονται στο σύνολό τους και δεν μπορούν να κατακερματισθούν.

4. Εάν, για ένα συγκεκριμένο κεφάλαιο, η έγκριση δύο ή περισσότερων προσωρινών δωδεκατημορίων υπό τους όρους και σύμφωνα με τις διαδικασίες που προβλέπονται στην παράγραφο 3 δεν επιτρέπει την αντιμετώπιση των δαπανών που είναι αναγκαίες για την αποφυγή διακοπής της συνέχειας της δράσης των Κοινοτήτων στον τομέα που καλύπτεται από το εν λόγω κεφάλαιο, μπορεί να εγκριθεί κατ' εξαίρεση υπέρβαση του ποσού που έχει εγγραφεί στο αντίστοιχο κεφάλαιο του προϋπολογισμού του προηγούμενου οικονομικού έτους. Η αρμόδια για τον προϋπολογισμό αρχή αποφασίζει σύμφωνα με τις διαδικασίες που προβλέπονται στην παράγραφο 3. Ωστόσο, δεν μπορεί σε καμία περίπτωση να σημειωθεί υπέρβαση του συνολικού ύψους των πιστώσεων που είχαν διατεθεί στο πλαίσιο του προϋπολογισμού του προηγούμενου οικονομικού έτους.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3

Αρχή της ισοσκελίσης

Άρθρο 14

1. Ο προϋπολογισμός πρέπει να είναι ισοσκελισμένος ως προς τα έσοδα και τις πιστώσεις πληρωμών.

Με την επιφύλαξη του άρθρου 46 παράγραφος 1 σημείο 4, η Ευρωπαϊκή Κοινότητα και η Ευρωπαϊκή Κοινότητα Ατομικής Ενέργειας καθώς και οι αναφερόμενοι στο άρθρο 185 οργανισμοί που δημιουργούνται από τις Κοινότητες, δεν μπορούν να συνάπτουν δάνεια.

Άρθρο 15

1. Το υπόλοιπο κάθε οικονομικού έτους εγγράφεται στον προϋπολογισμό του επόμενου είτε στα έσοδα είτε στις πιστώσεις πληρωμών, ανάλογα με το αν πρόκειται για πλεόνασμα ή για έλλειμμα.

2. Οι ενδεδειγμένες εκτιμήσεις των ως άνω εσόδων και των πιστώσεων πληρωμών εγγράφονται στον προϋπολογισμό κατά τη διάρκεια της διαδικασίας του προϋπολογισμού και με προσφυγή στη διαδικασία της διορθωτικής επιστολής, η οποία υποβάλλεται σύμφωνα με το άρθρο 34. Οι εν λόγω εκτιμήσεις καταρτίζονται σύμφωνα με τον κανονισμό του Συμβουλίου για την εφαρμογή της απόφασης σχετικά με τους ίδιους πόρους των Κοινοτήτων.

3. Μετά την υποβολή των λογαριασμών κάθε οικονομικού έτους, τυχόν διαφορά ως προς τις εκτιμήσεις εγγράφεται στον προϋπολογισμό του επόμενου οικονομικού έτους μέσω διορθωτικού προϋπολογισμού, σύμφωνα με το άρθρο 37, του οποίου αποτελεί το μοναδικό αντικείμενο. Στην περίπτωση αυτή, το προσχέδιο διορθωτικού προϋπολογισμού πρέπει να υποβάλλεται από την Επιτροπή εντός 15 ημερών από την υποβολή των προσωρινών λογαριασμών.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4

Αρχή ενιαίας νομισματικής μονάδας

Άρθρο 16

Ο προϋπολογισμός καταρτίζεται, εκτελείται και αποτελεί το αντικείμενο απόδοσης των λογαριασμών σε ευρώ.

Ωστόσο, για τις ταμειακές ανάγκες που αναφέρονται στο άρθρο 61, ο υπόλογος και, στην περίπτωση των πάγιων προκαταβολών, ο υπόλογος πάγιων προκαταβολών εξουσιοδοτούνται να διενεργούν πράξεις σε εθνικά νομίσματα υπό τους όρους που προσδιορίζονται στον κανονισμό για τη θέσπιση κανόνων εφαρμογής του παρόντος κανονισμού, εφεξής «κανόνες εφαρμογής».

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5

Αρχή της καθολικότητας

Άρθρο 17

Το σύνολο των εσόδων καλύπτει το σύνολο των πιστώσεων πληρωμών, με την επιφύλαξη του άρθρου 18. Τα έσοδα και οι δαπάνες εγγράφονται χωρίς συμψηφισμό μεταξύ τους με την επιφύλαξη του άρθρου 20.

Άρθρο 18

1. Τα ακόλουθα έσοδα διατίθενται για τη χρηματοδότηση ειδικών δαπανών:

- α) χρηματοδοτικές συνεισφορές των κρατών μελών για ορισμένα ερευνητικά προγράμματα, δυνάμει της απόφασης του Συμβουλίου για το σύστημα των ιδίων πόρων των Κοινοτήτων·
- β) τόκοι από καταθέσεις και πρόστιμα που προβλέπονται στον κανονισμό για την επιτάχυνση και τη διασαφήνιση της εφαρμογής της διαδικασίας υπερβολικού ελλείμματος·

- γ) έσοδα αντιστοιχούντα σε συγκεκριμένο προορισμό, όπως τα έσοδα ιδρυμάτων, οι επιδοτήσεις, οι δωρεές και τα κληροδοτήματα, περιλαμβανομένων των εσόδων κάθε οργάνου που διατίθενται για ειδικό προορισμό·
- δ) συμμετοχές τρίτων χωρών ή διαφόρων οργανισμών σε δραστηριότητες των Κοινοτήτων·
- ε) έσοδα που προέρχονται από τρίτους για προμήθειες, παροχή υπηρεσιών ή εργασίες που εκτελούνται για λογαριασμό τους·
- στ) έσοδα που προέρχονται από επιστροφές αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών·
- ζ) εισπράξεις από την παροχή αγαθών και υπηρεσιών και από την εκτέλεση εργασιών υπέρ των λοιπών οργάνων και οργανισμών, συμπεριλαμβανομένων των αποζημιώσεων αποστολής που καταβάλλονται για λογαριασμό των λοιπών οργάνων και οργανισμών και επιστρέφονται εν συνεχεία από αυτά·
- η) εισπράξεις αποζημιώσεων από ασφαλίσεις·
- θ) έσοδα που προέρχονται από αποζημιώσεις μισθωτηρίων συμβάσεων·
- ι) έσοδα που προέρχονται από την πώληση δημοσιεύσεων και ταινιών, συμπεριλαμβανομένων αυτών που έχουν ηλεκτρονική μορφή·

2. Η εφαρμοστέα βασική πράξη μπορεί επίσης να ορίζει τον προορισμό των εσόδων που προβλέπει για ειδικές δαπάνες.

3. Ο προϋπολογισμός προβλέπει τη δομή που απαιτείται για την εγγραφή των κατηγοριών των εσόδων για ειδικό προορισμό που αναφέρονται στις παραγράφους 1 και 2 καθώς και, όσο είναι δυνατόν, το ύψος τους.

Άρθρο 19

1. Η Επιτροπή μπορεί να αποδεχθεί κάθε ελευθεριότητα υπέρ των Κοινοτήτων, όπως έσοδα ιδρυμάτων, επιδοτήσεις καθώς και δωρεές και κληροδοτήματα.

2. Η αποδοχή ελευθεριοτήτων που είναι δυνατόν να συνεπιφέρουν επιβαρύνσεις οποιασδήποτε μορφής υπόκειται στην έγκριση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, τα οποία αποφαίνονται εντός προθεσμίας δύο μηνών από την ημερομηνία παραλαβής του σχετικού αιτήματος της Επιτροπής. Εάν εντός της προθεσμίας αυτής δεν προβληθεί καμία αντίρρηση, η Επιτροπή αποφασίζει οριστικά επί της αποδοχής.

Άρθρο 20

1. Οι κανόνες εφαρμογής μπορούν να προβλέπουν τις περιπτώσεις κατά τις οποίες ορισμένα έσοδα μπορούν να εκπέσουν από το ποσό των τιμολογίων ή των αιτήσεων πληρωμής, οπότε και εκδίδονται εντάλματα πληρωμής για το καθαρό ποσό.

2. Οι τιμές των αγαθών και των υπηρεσιών που παρέχονται προς τις Κοινότητες, συμπεριλαμβανομένων των φορολογικών επιβαρύνσεων που αποτελούν το αντικείμενο επιστροφής από τα κράτη μέλη δυνάμει του πρωτοκόλλου περί προνομίων και ασυλιών των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων ή από τρίτες χώρες δυνάμει των σχετικών συμβάσεων, καταλογίζονται στον προϋπολογισμό με το ποσό τους εκτός δασμών.

3. Οι συναλλαγματικές διαφορές που καταγράφονται κατά τη διάρκεια της εκτέλεσης του προϋπολογισμού μπορούν να συμψηφίζονται. Το τελικό αποτέλεσμα, θετικό ή αρνητικό, εντάσσεται στο υπόλοιπο του οικονομικού έτους.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6

Αρχή της ειδικότητας

Άρθρο 21

Οι πιστώσεις εξειδικεύονται κατά τίτλους και κεφάλαια· τα κεφάλαια υποδιαιρούνται σε άρθρα και θέσεις.

Άρθρο 22

1. Κάθε όργανο μπορεί να προβαίνει, στο πλαίσιο του τμήματός του στον προϋπολογισμό, σε μεταφορές πιστώσεων από τίτλο σε τίτλο, εντός συνολικού ορίου 10 % των πιστώσεων του οικονομικού έτους, από κεφάλαιο σε κεφάλαιο και από άρθρο σε άρθρο.

2. Τρεις εβδομάδες πριν από τη διενέργεια των μεταφορών που αναφέρονται στην παράγραφο 1, τα όργανα ενημερώνουν την αρμόδια για τον προϋπολογισμό αρχή σχετικά με τις προθέσεις τους. Σε περίπτωση που ένα από τα σκέλη της αρμόδιας για τον προϋπολογισμό αρχής επικαλεσθεί βάσιμους λόγους μέσα στην προαναφερόμενη προθεσμία, εφαρμόζεται η διαδικασία του άρθρου 24.

3. Οι διατάξεις των παραγράφων 1 και 2 δεν θίγουν τις ειδικές διατάξεις που προβλέπονται στο άρθρο 23 για την Επιτροπή.

Άρθρο 23

1. Η Επιτροπή μπορεί να προβαίνει, στο πλαίσιο του τμήματός της στον προϋπολογισμό:

α) σε μεταφορές πιστώσεων στο εσωτερικό των άρθρων και σε μεταφορές πιστώσεων από άρθρο σε άρθρο στο εσωτερικό κάθε κεφαλαίου·

β) όσον αφορά τις δαπάνες προσωπικού και διοικητικής λειτουργίας, σε μεταφορές πιστώσεων από τίτλο σε τίτλο, εντός συνολικού ορίου 10 % των πιστώσεων του οικονομικού έτους·

γ) όσον αφορά τις επιχειρησιακές δαπάνες, σε μεταφορές πιστώσεων μεταξύ κεφαλαίων στο εσωτερικό του ίδιου τίτλου, εντός συνολικού ορίου 10 % επί των πιστώσεων του οικονομικού έτους που εμφανίζονται στη γραμμή από την οποία πραγματοποιείται η μεταφορά.

Τρεις εβδομάδες πριν από τη διενέργεια των μεταφορών πιστώσεων που αναφέρονται στο πρώτο εδάφιο στοιχεία β) και γ), η Επιτροπή ενημερώνει την αρμόδια για τον προϋπολογισμό αρχή για την απόφασή της. Σε περίπτωση που ένα από τα σκέλη της αρμόδιας για τον προϋπολογισμό αρχής επικαλεσθεί βάσιμους λόγους μέσα στην προαναφερόμενη προθεσμία, εφαρμόζεται η διαδικασία του άρθρου 24.

2. Η Επιτροπή μπορεί να προτείνει στην αρμόδια για τον προϋπολογισμό αρχή, στο πλαίσιο του τμήματός της στον προϋπολογισμό, μεταφορές πιστώσεων άλλες από αυτές που προβλέπονται στην παράγραφο 1 στοιχείο γ).

Άρθρο 24

1. Η αρμόδια για τον προϋπολογισμό αρχή αποφασίζει μεταφορές πιστώσεων υπό τους όρους που προβλέπονται στις παραγράφους 2, 3 και 4 του παρόντος άρθρου, με την επιφύλαξη των παρεκκλίσεων που προβλέπονται στον τίτλο Ι του μέρους II.

2. Εφόσον πρόκειται για προτάσεις μεταφοράς πιστώσεων για την κάλυψη δαπανών που απορρέουν υποχρεωτικά από τις συνθήκες ή από τις πράξεις που έχουν εκδοθεί δυνάμει των συν-

θηκών, το Συμβούλιο, αφού λάβει τη γνώμη του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, αποφασίζει με ειδική πλειοψηφία και εντός προθεσμίας έξι εβδομάδων, εκτός των επειγουσών περιπτώσεων. Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο διατυπώνει τη γνώμη του έγκαιρα, ώστε να επιτρέψει στο Συμβούλιο να λαμβάνει γνώση και να αποφασίζει εντός της καθοριζόμενης προθεσμίας. Ελλείψει απόφασης του Συμβουλίου εντός της προθεσμίας αυτής, οι προτάσεις μεταφοράς θεωρούνται εγκριθείσες.

3. Εφόσον πρόκειται για προτάσεις μεταφοράς πιστώσεων για την κάλυψη δαπανών άλλων από εκείνες που απορρέουν υποχρεωτικά από τις συνθήκες ή από τις πράξεις που έχουν εκδοθεί δυνάμει των συνθηκών, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, αφού λάβει τη γνώμη του Συμβουλίου, αποφασίζει εντός προθεσμίας έξι εβδομάδων, εκτός των επειγουσών περιπτώσεων. Το Συμβούλιο διατυπώνει τη γνώμη του με ειδική πλειοψηφία και έγκαιρα, ώστε να επιτρέψει στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο να λαμβάνει γνώση και να αποφασίζει εντός της καθοριζόμενης προθεσμίας. Ελλείψει αποφάσεων εντός της προθεσμίας αυτής, οι προτάσεις μεταφοράς θεωρούνται εγκριθείσες.

4. Οι προτάσεις μεταφοράς πιστώσεων που αφορούν τόσο τις δαπάνες που απορρέουν υποχρεωτικά από τις συνθήκες ή από τις πράξεις που έχουν εκδοθεί δυνάμει των συνθηκών όσο και τις λοιπές δαπάνες θεωρούνται εγκριθείσες εφόσον ούτε το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ούτε το Συμβούλιο έχουν εκδώσει αντίθετη απόφαση εντός προθεσμίας έξι εβδομάδων από την παραλαβή των προτάσεων από τα δύο εν λόγω όργανα. Εάν, σε περίπτωση τέτοιων προτάσεων μεταφοράς, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο περικλύουν το ποσό μιας πρότασης μεταφοράς κατά διαφορετικό ποσοστό, θεωρείται εγκριθέν το χαμηλότερο ποσό που έγινε αποδεκτό από το ένα εκ των δύο οργάνων. Εάν ένα από τα δύο ως άνω όργανα απορρίψει την αρχή της προτεινόμενης μεταφοράς, η μεταφορά δεν πραγματοποιείται.

Άρθρο 25

1. Πιστώσεις μέσω μεταφοράς πιστώσεων μπορούν να αποκτήσουν μόνο οι γραμμές του προϋπολογισμού για τις οποίες ο προϋπολογισμός επιτρέπει τη διάθεση πιστώσεων ή οι οποίες φέρουν τη μνεία «προς υπόμνηση» (p.m.).

2. Οι πιστώσεις που αντιστοιχούν σε έσοδα για ειδικό προορισμό μπορούν να αποτελούν το αντικείμενο μεταφοράς πιστώσεων μόνο εφόσον τα έσοδα αυτά διατηρούν τον προορισμό τους.

Άρθρο 26

1. Οι μεταφορές πιστώσεων στο εσωτερικό των τίτλων του προϋπολογισμού που περιλαμβάνουν τις πιστώσεις του ΕΓΤΠΕ — Τμήματος Εγγυήσεων, των διαρθρωτικών ταμείων και της έρευνας αποτελούν το αντικείμενο ειδικών διατάξεων των τίτλων I, II και III του μέρους II.

2. Οι μεταφορές πιστώσεων προς χρησιμοποίηση του αποθεματικού για τις πράξεις χορήγησης δανείων και εγγύησης των δανείων τα οποία χορηγούνται από τις Κοινότητες για πράξεις υπέρ τρίτων χωρών καθώς και του αποθεματικού επειγουσας βοήθειας αποφασίζονται από την αρμόδια για τον προϋπολογισμό αρχή έπειτα από πρόταση της Επιτροπής. Όσον αφορά τη χρησιμοποίηση του αποθεματικού επειγουσας βοήθειας πρέπει να υποβάλλεται χωριστή πρόταση μεταφοράς πιστώσεων για κάθε διαφορετική πράξη.

Εφαρμόζεται η διαδικασία που προβλέπεται από το άρθρο 24 παράγραφοι 2 και 3. Ωστόσο, εάν τα δύο σκέλη της αρμόδιας για τον προϋπολογισμό αρχής δεν μπορούν να συμφωνήσουν για την πρόταση της Επιτροπής και εάν δεν είναι δυνατόν να επιτευχθεί κοινή θέση όσον αφορά τη χρησιμοποίηση των αποθεματικών αυτών, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο απέχουν από

τη λήψη απόφασης σχετικά με την πρόταση μεταφοράς πιστώσεων της Επιτροπής.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 7

Αρχή της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης

Άρθρο 27

1. Οι πιστώσεις του προϋπολογισμού χρησιμοποιούνται σύμφωνα με την αρχή της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης, δηλαδή σύμφωνα με τις αρχές της οικονομίας, της αποδοτικότητας και της αποτελεσματικότητας.

2. Η αρχή της οικονομίας ορίζει ότι τα μέσα που χρησιμοποιούνται από το όργανο για την υλοποίηση των δραστηριοτήτων του καθίστανται εγκαίρως διαθέσιμα, στην ενδεδειγμένη ποσότητα και ποιότητα και στην καλύτερη τιμή.

Η αρχή της αποδοτικότητας αφορά την καλύτερη σχέση μεταξύ χρησιμοποιηθέντων μέσων και επιτευχθέντων αποτελεσμάτων.

Η αρχή της αποτελεσματικότητας αφορά την εκπλήρωση των ειδικών στόχων που έχουν ορισθεί και την επίτευξη των αναμενόμενων αποτελεσμάτων.

3. Τίθενται στόχοι ειδικοί, μετρήσιμοι, εφικτοί, σχετικοί και προσδιορισμένοι χρονικά για όλους τους τομείς δραστηριοτήτων που καλύπτει ο προϋπολογισμός. Η επίτευξη των στόχων αυτών ελέγχεται βάσει δεικτών επίδοσης που καθορίζονται ανά δραστηριότητες, ενώ οι αρχές που προβαίνουν στη δαπάνη παρέχουν στοιχεία στην αρμόδια για τον προϋπολογισμό αρχή. Τα στοιχεία αυτά, που αναφέρονται στο άρθρο 33 παράγραφος 2 στοιχείο δ), παρέχονται κάθε έτος το συντομότερο δυνατόν και παρουσιάζονται το αργότερο στα έγγραφα που συνοδεύουν το προσχέδιο προϋπολογισμού.

4. Προκειμένου να βελτιωθεί η λήψη των αποφάσεων, τα όργανα προβαίνουν σε αξιολογήσεις εκ των προτέρων και εκ των υστέρων, σύμφωνα με τους προσανατολισμούς που καθορίζει η Επιτροπή. Οι εν λόγω αξιολογήσεις αφορούν όλα τα προγράμματα και τις δραστηριότητες που συνεπάγονται σημαντικές δαπάνες και τα αποτελέσματα των αξιολογήσεων κοινοποιούνται στις αρχές που προβαίνουν στη δαπάνη και στις νομοθετικές και δημοσιονομικές αρχές.

Άρθρο 28

1. Κάθε πρόταση υποβαλλόμενη στη νομοθετική αρχή και δυνάμει να έχει δημοσιονομικές επιπτώσεις, συμπεριλαμβανομένων των μεταβολών στον αριθμό των θέσεων απασχόλησης, πρέπει να συνοδεύεται από δημοσιονομικό δελτίο και από την αξιολόγηση που προβλέπεται στο άρθρο 27 παράγραφος 4.

2. Κατά τη διάρκεια της διαδικασίας του προϋπολογισμού, η Επιτροπή παρέχει τις ενδεδειγμένες πληροφορίες που επιτρέπουν τη σύγκριση μεταξύ της εξέλιξης των αναγκών σε πιστώσεις και των αρχικών προβλέψεων που εμφανίζονται στα δημοσιονομικά δελτία. Οι προαναφερθείσες ενδεδειγμένες πληροφορίες περιλαμβάνουν τη σημειωθείσα πρόοδο και την εξέλιξη των εργασιών της νομοθετικής αρχής επί των προτάσεων που υποβλήθηκαν. Οι ανάγκες σε πιστώσεις αναθεωρούνται, εφόσον παρίσταται ανάγκη, σε συνάρτηση με την πρόοδο των συζητήσεων σχετικά με τη βασική πράξη.

3. Η Επιτροπή, προκειμένου να αποτρέψει κινδύνους απάτης και παρατυπιών, περιλαμβάνει στο δημοσιονομικό δελτίο πληροφορίες σχετικά με τα υπάρχοντα ή μελετώμενα μέτρα πρόληψης και προστασίας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 8

Αρχή της διαφάνειας**Άρθρο 29**

1. Ο προϋπολογισμός καταρτίζεται, εκτελείται και αποτελεί το αντικείμενο απόδοσης λογαριασμών σύμφωνα με την αρχή της διαφάνειας.

2. Ο προϋπολογισμός και οι διορθωτικοί προϋπολογισμοί, όπως έχουν οριστικά εγκριθεί, δημοσιεύονται στην *Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων*, με μέριμνα του Προέδρου του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου.

Η δημοσίευση αυτή πραγματοποιείται εντός προθεσμίας δύο μηνών από την ημερομηνία της διαπίστωσης της οριστικής έγκρισης του προϋπολογισμού.

Οι ενοποιημένες δημοσιονομικές καταστάσεις δημοσιεύονται στην *Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων*. Οι εκδόσεις της δημοσιονομικής διαχείρισης που καταρτίζονται από κάθε όργανο δημοσιεύονται επίσης στην *Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων*.

Άρθρο 30

1. Οι δανειοληπτικές και οι δανειοδοτικές πράξεις που συνάπτονται από τις Κοινοότητες υπέρ τρίτων αναφέρονται προς ενημέρωση σε παράρτημα του προϋπολογισμού.

2. Οι πράξεις του Ταμείου Εγγυήσεων για τις εξωτερικές δράσεις αναφέρονται προς ενημέρωση στις δημοσιονομικές καταστάσεις.

ΤΙΤΛΟΣ III

ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑΡΘΡΩΣΗ ΤΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1

Κατάρτιση του προϋπολογισμού**Άρθρο 31**

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο, το Δικαστήριο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, το Ελεγκτικό Συνέδριο, η Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή, η Επιτροπή των Περιφερειών, ο Διαμεσολαβητής και ο Ευρωπαίος Επόπτης Προστασίας Δεδομένων συντάσσουν κατάσταση προβλέψεων των δαπανών και των εσόδων τους την οποία διαβιβάζουν στην Επιτροπή πριν από την 1η Ιουλίου κάθε έτους.

Οι καταστάσεις προβλέψεων διαβιβάζονται επίσης από τα όργανα αυτά προς ενημέρωση στην αρμόδια για τον προϋπολογισμό αρχή πριν από την 1η Ιουλίου κάθε έτους. Η Επιτροπή συντάσσει τη δική της κατάσταση προβλέψεων, την οποία διαβιβάζει επίσης στην αρμόδια για τον προϋπολογισμό αρχή πριν από την ίδια ημερομηνία.

Κατά την προετοιμασία της δικής της κατάστασης προβλέψεων, η Επιτροπή χρησιμοποιεί τις πληροφορίες που εμφανίζονται στο άρθρο 32.

Άρθρο 32

Κάθε οργανισμός που αναφέρεται στο άρθρο 185 διαβιβάζει στην Επιτροπή, σύμφωνα με τη συστατική του πράξη, πριν από την 1η Απριλίου κάθε έτους, κατάσταση προβλέψεων των δαπανών και των εσόδων του, συμπεριλαμβανομένου του πίνακα προσωπικού του, καθώς και το πρόγραμμα εργασίας του.

Η Επιτροπή κοινοποιεί τα έγγραφα αυτά στην αρμόδια για τον προϋπολογισμό αρχή, προς ενημέρωσή της, εκτός από την περίπτωση που προβλέπεται στο άρθρο 46 παράγραφος 1 σημείο 3 στοιχείο δ).

Άρθρο 33

1. Η Επιτροπή καταθέτει στο Συμβούλιο προσχέδιο προϋπολογισμού το αργότερο την 1η Σεπτεμβρίου κάθε έτους. Το προσχέδιο προϋπολογισμού διαβιβάζεται ταυτόχρονα στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο.

Το προσχέδιο προϋπολογισμού περιλαμβάνει γενική συνοπτική κατάσταση των δαπανών και των εσόδων των Κοινοτήτων και συγκεντρώνει τις καταστάσεις προβλέψεων που αναφέρονται στο άρθρο 31.

2. Η Επιτροπή επισυνάπτει στο προσχέδιο προϋπολογισμού:

α) ανάλυση της δημοσιονομικής διαχείρισης του διαρρέυσαντος οικονομικού έτους καθώς και της κατάστασης του υπολοίπου προς εκκαθάριση·

β) ενδεχομένως, γνώμη για τις καταστάσεις προβλέψεων των άλλων οργάνων, που μπορεί να περιλαμβάνει αποκλίνουσες προβλέψεις, δεόντως αιτιολογημένες·

γ) κάθε έγγραφο εργασίας που κρίνεται χρήσιμο σχετικά με τον πίνακα προσωπικού των οργάνων και τις επιδοτήσεις που χορηγεί η Επιτροπή στους οργανισμούς που αναφέρονται στο άρθρο 185 και στα ευρωπαϊκά σχολεία·

δ) πληροφορίες για την επίτευξη όλων των στόχων που είχαν ορισθεί προηγουμένως για τις διάφορες δραστηριότητες καθώς και τους νέους στόχους οι οποίοι μετρώνται βάσει δεικτών· τα αποτελέσματα των αξιολογήσεων εξετάζονται και χρησιμοποιούνται προκειμένου να δειχθεί ποια πλεονεκτήματα είναι πιθανόν να προκύψουν από την προτεινόμενη τροποποίηση του προϋπολογισμού.

Άρθρο 34

1. Η Επιτροπή, βασιζόμενη σε νέα στοιχεία τα οποία δεν ήταν γνωστά κατά την κατάρτιση του προσχεδίου προϋπολογισμού, μπορεί να καταθέτει στο Συμβούλιο, με πρωτοβουλία της ή κατ' αίτηση των άλλων οργάνων όσον αφορά το αντίστοιχο τμήμα τους, διορθωτική επιστολή με την οποία τροποποιείται το προσχέδιο προϋπολογισμού.

2. Εάν δεν συμφωνήσουν διαφορετικά τα όργανα και εφόσον δεν συντρέχουν εξαιρετικές περιστάσεις, η κατάθεση της διορθω-

τικής επιστολής από την Επιτροπή στο Συμβούλιο γίνεται τριάντα ημέρες τουλάχιστον πριν από την πρώτη ανάγνωση του σχεδίου προϋπολογισμού από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο. Το Συμβούλιο καταθέτει τη διορθωτική επιστολή στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο τουλάχιστον δεκαπέντε ημέρες πριν από την εν λόγω πρώτη ανάγνωση.

Άρθρο 35

1. Το Συμβούλιο καταρτίζει το σχέδιο προϋπολογισμού σύμφωνα με τη διαδικασία που προβλέπεται στο άρθρο 272 παράγραφος 3 της συνθήκης ΕΚ και στο άρθρο 177 παράγραφος 3 της συνθήκης Ευρατόμ.

2. Το Συμβούλιο καταθέτει στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο το σχέδιο προϋπολογισμού το αργότερο στις 5 Οκτωβρίου του έτους που προηγείται του έτους εκτέλεσης του προϋπολογισμού. Το Συμβούλιο επισυνάπτει αιτιολογική έκθεση προσδιορίζοντας τους λόγους για τους οποίους παρέκκλιने από το προσχέδιο προϋπολογισμού.

Άρθρο 36

1. Ο Πρόεδρος του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου διαπιστώνει ότι ο προϋπολογισμός εγκρίθηκε οριστικά σύμφωνα με τη διαδικασία που προβλέπεται στο άρθρο 272 παράγραφος 7 της συνθήκης ΕΚ και στο άρθρο 177 παράγραφος 7 της συνθήκης Ευρατόμ.

2. Η διαπίστωση της οριστικής έγκρισης του προϋπολογισμού συνεπάγεται, από την 1η Ιανουαρίου του επόμενου οικονομικού έτους ή από την ημερομηνία διαπίστωσης της οριστικής έγκρισης του προϋπολογισμού εάν αυτή είναι μεταγενέστερη της 1ης Ιανουαρίου, την υποχρέωση κάθε κράτους μέλους να αποδίδει στις Κοινότητες τα οφειλόμενα ποσά υπό τους όρους που καθορίζονται από τον κανονισμό του Συμβουλίου για την εφαρμογή της απόφασης για το σύστημα των ιδίων πόρων των Κοινοτήτων.

Άρθρο 37

1. Σε περίπτωση αναπόφευκτων, εξαιρετικών ή απρόβλεπτων περιστάσεων, η Επιτροπή υποβάλλει προσχέδια διορθωτικών προϋπολογισμών.

Οι αιτήσεις προσχεδίων διορθωτικών προϋπολογισμών, που υποβάλλονται από τα άλλα όργανα πλην της Επιτροπής όταν συντρέχουν οι περιστάσεις που αναφέρονται στο προηγούμενο εδάφιο, διαβιβάζονται στην Επιτροπή.

2. Η Επιτροπή καταθέτει στο Συμβούλιο οποιοδήποτε προσχέδιο διορθωτικού προϋπολογισμού το αργότερο την 1η Σεπτεμβρίου κάθε έτους, εκτός εξαιρετικών περιστάσεων. Μπορεί να επισυνάπτει γνώμη σχετικά με τις αιτήσεις προσχεδίων διορθωτικών προϋπολογισμών που προέρχονται από τα άλλα όργανα.

3. Η αρμόδια για τον προϋπολογισμό αρχή αποφασίζει σχετικά λαμβάνοντας υπόψη το επείγον του θέματος.

Άρθρο 38

1. Όταν κατατεθεί στο Συμβούλιο προσχέδιο διορθωτικού προϋπολογισμού, αυτό καταρτίζει σχέδιο διορθωτικού προϋπολογισμού, σύμφωνα με τα άρθρα 35 και 37.

2. Τα άρθρα 35 και 36 εφαρμόζονται, εκτός από τα σχετικά με το χρονοδιάγραμμα, στους διορθωτικούς προϋπολογισμούς. Οι προϋπολογισμοί αυτοί πρέπει να είναι αιτιολογημένοι με παραπομπή στον προϋπολογισμό του οποίου τροποποιούν τις προβλέψεις.

Άρθρο 39

Η Επιτροπή και η αρμόδια για τον προϋπολογισμό αρχή μπορούν να συμφωνήσουν να επισπεύσουν ορισμένες ημερομηνίες σχετικά με τη διαβίβαση των καταστάσεων προβλέψεων καθώς και με την έγκριση και τη διαβίβαση του προσχεδίου και του σχεδίου προϋπολογισμού, χωρίς αυτή η συμφωνία να έχει ως αποτέλεσμα τη σύντμηση ή την παράταση των περιόδων εξέτασης αυτών των κειμένων, οι οποίες προβλέπονται από το άρθρο 272 της συνθήκης ΕΚ και το άρθρο 177 της συνθήκης Ευρατόμ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2

Διάρθρωση και παρουσίαση του προϋπολογισμού

Άρθρο 40

Ο προϋπολογισμός περιλαμβάνει:

- α) συνοπτική κατάσταση των εσόδων και των δαπανών·
- β) τμήματα υποδιαιρούμενα σε καταστάσεις εσόδων και δαπανών κάθε οργάνου.

Άρθρο 41

1. Τα έσοδα της Επιτροπής καθώς και τα έσοδα και οι δαπάνες των άλλων οργάνων ταξινομούνται από την αρμόδια για τον προϋπολογισμό αρχή σε τίτλους, κεφάλαια, άρθρα και θέσεις ανάλογα με τη φύση τους ή τον προορισμό τους.

2. Η κατάσταση δαπανών του τμήματος της Επιτροπής παρουσιάζεται σύμφωνα με ονοματολογία που εγκρίνει η αρμόδια για τον προϋπολογισμό αρχή και που περιλαμβάνει ταξινόμηση ανά προορισμό.

Ο τίτλος αντιστοιχεί σε έναν τομέα πολιτικής και το κεφάλαιο αντιστοιχεί, κατά γενικό κανόνα, σε μία δραστηριότητα.

Κάθε τίτλος μπορεί να περιλαμβάνει επιχειρησιακές πιστώσεις και διοικητικές πιστώσεις.

Στο πλαίσιο του ίδιου τίτλου, οι διοικητικές πιστώσεις συγκεντρώνονται στο πλαίσιο ενός και μόνο κεφαλαίου.

Άρθρο 42

Ο προϋπολογισμός δεν μπορεί να περιλαμβάνει αρνητικά έσοδα.

Οι ίδιοι πόροι που εισπράττονται κατ' εφαρμογήν της απόφασης του Συμβουλίου για το σύστημα των ιδίων πόρων των Κοινοτήτων αποτελούν καθαρά ποσά και παρουσιάζονται ως καθαρά ποσά στη συνοπτική κατάσταση εσόδων του προϋπολογισμού.

Άρθρο 43

1. Κάθε τμήμα του προϋπολογισμού μπορεί να περιλαμβάνει έναν τίτλο «προσωρινές πιστώσεις». Οι πιστώσεις εγγράφονται σε αυτόν τον τίτλο στις ακόλουθες δύο περιπτώσεις:

- α) απουσία βασικής πράξης για τη σχετική ενέργεια κατά την κατάρτιση του προϋπολογισμού·
- β) αβεβαιότητα, που θεμελιώνεται σε σοβαρούς λόγους, σχετικά με την επάρκεια των πιστώσεων ή τη δυνατότητα εκτέλεσης, υπό συνθήκες σύμφωνες με τη χρηστή δημοσιονομική διαχείριση, των πιστώσεων που είναι εγγεγραμμένες στις σχετικές γραμμές του προϋπολογισμού.

Οι πιστώσεις αυτού του τίτλου μπορούν να χρησιμοποιούνται μόνο κατόπιν μεταφοράς τους σύμφωνα με τη διαδικασία που προβλέπεται στο άρθρο 24.

2. Σε περίπτωση σοβαρών δυσχερειών εκτέλεσης, η Επιτροπή μπορεί να προτείνει, κατά τη διάρκεια του οικονομικού έτους, μεταφορά πιστώσεων προς τον τίτλο «προσωρινές πιστώσεις». Η αρμόδια για τον προϋπολογισμό αρχή αποφασίζει για τις μεταφορές αυτές υπό τους όρους που προβλέπονται στο άρθρο 24.

Άρθρο 44

Το τμήμα της Επιτροπής μπορεί να περιλαμβάνει «αρνητικό αποθεματικό», με ανώτατο ύψος 200 εκατομμύρια ευρώ. Αυτό το αποθεματικό, το οποίο εγγράφεται σε ιδιαίτερο τίτλο, μπορεί να αφορά τόσο πιστώσεις αναλήψεων υποχρεώσεων όσο και πιστώσεις πληρωμών.

Η χρησιμοποίηση αυτού του αποθεματικού πρέπει να πραγματοποιείται πριν από το τέλος του οικονομικού έτους μέσω μεταφοράς πιστώσεων σύμφωνα με τη διαδικασία που προβλέπεται στα άρθρα 22, 23 και 25.

Άρθρο 45

1. Ο προϋπολογισμός περιλαμβάνει, στο τμήμα της Επιτροπής, τα εξής δύο αποθεματικά:

- α) αποθεματικό επείγουσας βοήθειας υπέρ τρίτων χωρών·
- β) αποθεματικό για τις πράξεις χορήγησης δανείων και εγγύησης των δανείων τα οποία χορηγούνται από τις Κοινότητες για πράξεις υπέρ τρίτων χωρών.

2. Οι όροι εγγραφής, χρησιμοποίησης και χρηματοδότησης των αποθεματικών που αναφέρονται στην παράγραφο 1 στοιχεία α) και β) καθορίζονται αντίστοιχα στον κανονισμό του Συμβουλίου για τη δημοσιονομική πειθαρχία και στον κανονισμό του Συμβουλίου για την εφαρμογή της απόφασης για το σύστημα των ιδίων πόρων των Κοινοτήτων.

Άρθρο 46

1. Ο προϋπολογισμός περιλαμβάνει:

- 1. Στη συνοπτική κατάσταση εσόδων και δαπανών:

- α) τις προβλέψεις εσόδων των Κοινοτήτων για το σχετικό οικονομικό έτος·
- β) τα προβλεφθέντα έσοδα του προηγούμενου οικονομικού έτους και τα έσοδα του οικονομικού έτους N-2·
- γ) τις πιστώσεις αναλήψεων υποχρεώσεων και πληρωμών για το σχετικό οικονομικό έτος·
- δ) τις πιστώσεις αναλήψεων υποχρεώσεων και πληρωμών για το προηγούμενο οικονομικό έτος·
- ε) τις αναληφθείσες δαπάνες και τις πληρωθείσες δαπάνες κατά τη διάρκεια του οικονομικού έτους N-2·
- στ) ανακεφαλαιωτική κατάσταση των χρονοδιαγραμμάτων των πληρωμών οι οποίες θα πραγματοποιηθούν κατά τη διάρκεια των μεταγενέστερων οικονομικών ετών λόγω δημοσιονομικών δεσμεύσεων που αναλήφθηκαν κατά τη διάρκεια προγενέστερων οικονομικών ετών·
- ζ) τις ενδεδειγμένες παρατηρήσεις για κάθε υποδιαίρεση.

- 2. Στο τμήμα που αντιστοιχεί σε κάθε όργανο, τα έσοδα και οι δαπάνες εμφανίζονται με την ίδια διάρθρωση όπως στην παράγραφο 1, με τις ενδεδειγμένες παρατηρήσεις για κάθε υποδιαίρεση καθώς και χρονοδιαγράμματα των πληρωμών οι οποίες θα πραγματοποιηθούν κατά τη διάρκεια των μεταγενέστερων οικονομικών ετών λόγω δημοσιονομικών δεσμεύσεων που αναλήφθηκαν κατά τη διάρκεια προγενέστερων οικονομικών ετών.

Τα ετήσια ποσά που προβλέπονται για τις πιστώσεις πληρωμών που είναι αναγκαίες για τα μεταγενέστερα οικονομικά έτη σε συσχετισμό με τις πιστώσεις αναλήψεων υποχρεώσεων του οικονομικού έτους εμφανίζονται ενδεικτικά σε χρονοδιάγραμμα εντασσόμενο στις παρατηρήσεις του προϋπολογισμού.

- 3. Όσον αφορά το προσωπικό:

- α) πίνακα προσωπικού που ορίζει, για κάθε τμήμα του προϋπολογισμού, τον αριθμό των θέσεων, ανά βαθμό, σε κάθε κατηγορία και κάθε κλάδο, και τον αριθμό των μόνιμων και έκτακτων θέσεων, για τις οποίες η επιβάρυνση του προϋπολογισμού έχει εγκριθεί μέσα στα όρια των πιστώσεων του προϋπολογισμού·
- β) πίνακα του προσωπικού που αμείβεται από τις πιστώσεις έρευνας και τεχνολογικής ανάπτυξης για τις άμεσες δράσεις και πίνακα του προσωπικού που αμείβεται από τις ίδιες πιστώσεις για τις έμμεσες δράσεις· οι πίνακες κατανέμονται ανά κατηγορίες και βαθμούς, με διάκριση των μόνιμων και έκτακτων θέσεων, για τις οποίες η επιβάρυνση του προϋπολογισμού έχει εγκριθεί μέσα στα όρια των πιστώσεων του προϋπολογισμού·
- γ) όσον αφορά το επιστημονικό και τεχνικό προσωπικό, η κατανομή μπορεί να αναφέρεται ανά ομάδες βαθμών, υπό τις προϋποθέσεις που ορίζονται σε κάθε προϋπολογισμό· ο πίνακας προσωπικού πρέπει να εμφανίζει αναλυτικά το προσωπικό με υψηλή επιστημονική ή τεχνική ειδικευση στο οποίο παρέχονται ειδικά πλεονεκτήματα που προβλέπονται από τις ειδικές διατάξεις του κανονισμού υπηρεσιακής κατάστασης των υπαλλήλων και του

καθεστώς που εφαρμόζεται επί του λοιπού προσωπικού των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων (εφεξής «κανονισμού υπηρεσιακής κατάστασης»):

- δ) πίνακα προσωπικού που καθορίζει, για κάθε οργανισμό αναφερόμενο στο άρθρο 185 που λαμβάνει επιδότηση από τον προϋπολογισμό, τον αριθμό των θέσεων, ανά βαθμό και ανά κατηγορία.

Στους πίνακες προσωπικού αναγράφεται, δίπλα στον αριθμό των εγκεκριμένων θέσεων για το σχετικό οικονομικό έτος, ο αριθμός των εγκεκριμένων θέσεων για το προηγούμενο οικονομικό έτος.

4. Όσον αφορά τις δανειοληπτικές και δανειοδοτικές πράξεις:

- α) στη γενική κατάσταση εσόδων, τις αντίστοιχες με τις εν λόγω πράξεις γραμμές του προϋπολογισμού, που προορίζονται να δεχθούν τις ενδεχόμενες επιστροφές των κατ' αρχάς αθετούμενων δικαιούχων, για τις οποίες απαιτήθηκε η εφαρμογή της «εγγύησης καλής εκτέλεσης» στις γραμμές αυτές αναγράφεται η ένδειξη «προς υπόμνηση» (p.m.) και παρατίθενται οι κατάλληλες παρατηρήσεις·
- β) στο τμήμα της Επιτροπής:
- i) τις γραμμές του προϋπολογισμού που αντιστοιχούν στην «εγγύηση καλής εκτέλεσης» των Κοινοτήτων, σε σχέση με τις εν λόγω πράξεις· στις γραμμές αυτές αναγράφεται η ένδειξη «προς υπόμνηση» (p.m.) εφόσον δεν έχει προκύψει καμία πραγματική επιβάρυνση η οποία πρέπει να καλυφθεί από οριστικούς πόρους,
- ii) τις παρατηρήσεις που αναφέρουν τη βασική πράξη και τον όγκο των προβλεπόμενων πράξεων, τη διάρκεια, καθώς και την οικονομική εγγύηση την οποία εξασφαλίζουν οι Κοινότητες για την εκτέλεση των πράξεων αυτών,
- γ) σε έγγραφο συνημμένο στο τμήμα της Επιτροπής, ενδεικτικά:
- i) τις πράξεις σε κεφάλαιο και τη διαχείριση του τρέχοντος χρέους·
- ii) τις πράξεις σε κεφάλαιο και τη διαχείριση του χρέους για το σχετικό οικονομικό έτος.

5. Τις γραμμές του προϋπολογισμού σε έσοδα και δαπάνες που είναι αναγκαίες για τη χρησιμοποίηση του αποθεματικού για τις πράξεις χορήγησης δανείων και εγγύησης των δανείων τα οποία χορηγούνται από τις Κοινότητες υπέρ τρίτων χωρών καθώς και για τη χρησιμοποίηση του Ταμείου Εγγυήσεων για τις εξωτερικές δράσεις.

2. Εκτός από τα έγγραφα που αναφέρονται στην παράγραφο 1, η αρμόδια για τον προϋπολογισμό αρχή μπορεί να επισυνάπτει και οποιοδήποτε άλλο συναφές έγγραφο στον προϋπολογισμό.

Άρθρο 47

1. Ο πίνακας προσωπικού που περιγράφεται στο άρθρο 46 παράγραφος 1 σημείο 3 συνιστά επιτακτικό όριο για κάθε όργανο ή οργανισμό· κανένας διορισμός δεν μπορεί να πραγματοποιηθεί πέρα από το όριο αυτό.

Ωστόσο, κάθε όργανο ή οργανισμός μπορεί να τροποποιεί τους πίνακες προσωπικού μέχρι ποσοστού 10 % των εγκεκριμένων θέσεων, εξαιρουμένων των βαθμών Α 1, Α 2 και Α 3, με δύο υποθέσεις:

- α) να μη θίγεται ο όγκος των πιστώσεων προσωπικού που αντιστοιχούν σε ολόκληρο το οικονομικό έτος και
- β) να μην υπάρχει υπέρβαση των ορίων του συνολικού αριθμού των εγκεκριμένων θέσεων ανά πίνακα προσωπικού.

Τρεις εβδομάδες πριν από τη διενέργεια των τροποποιήσεων που αναφέρονται στο δεύτερο εδάφιο, τα όργανα ενημερώνουν την αρμόδια για τον προϋπολογισμό αρχή σχετικά με τις προθέσεις τους. Σε περίπτωση που ένα από τα σκέλη της αρμόδιας για τον προϋπολογισμό αρχής επικαλεσθεί βάσιμους λόγους μέσα στην προαναφερόμενη προθεσμία, τα όργανα δεν πραγματοποιούν τις τροποποιήσεις και εφαρμόζεται η κανονική διαδικασία.

2. Κατά παρέκκλιση από την παράγραφο 1 πρώτο εδάφιο, οι περιπτώσεις άσκησης δραστηριότητας κατά μερική απασχόληση που έχουν εγκριθεί από την αρμόδια για τους διορισμούς αρχή, σύμφωνα με τις διατάξεις του κανονισμού υπηρεσιακής κατάστασης, μπορούν να αντισταθμίζονται.

ΤΙΤΛΟΣ IV

ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΤΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1

Γενικές διατάξεις

Άρθρο 48

1. Η Επιτροπή εκτελεί τον προϋπολογισμό κατά τα έσοδα και τις δαπάνες σύμφωνα με τον παρόντα κανονισμό, με δική της ευθύνη και εντός του ορίου των πιστώσεων που έχουν διατεθεί.

2. Τα κράτη μέλη συνεργάζονται με την Επιτροπή προκειμένου να χρησιμοποιούνται οι πιστώσεις σύμφωνα με την αρχή της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης.

Άρθρο 49

1. Η εκτέλεση των πιστώσεων που εγγράφονται στον προϋπολογισμό για κάθε κοινοτική ενέργεια απαιτεί την εκ των προτέρων έκδοση βασικής πράξης. Η εκτέλεση των επιχειρησιακών δαπανών οι οποίες απορρέουν από την εφαρμογή των τίτλων V και VI της συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση (εφεξής «ΣΕΕ») και επιβαρύνουν τον προϋπολογισμό απαιτεί επίσης την εκ των προτέρων έκδοση βασικής πράξης.

Προς το σκοπό της εφαρμογής της συνθήκης ΕΚ και της συνθήκης Ευρατόμ καθώς και των τίτλων V και VI της ΣΕΕ, η «βασική πράξη» είναι μια πράξη παράγωγου δικαίου στην οποία θεμελιώνο-

νται από νομική άποψη κάθε κοινοτική ενέργεια ή ενέργεια της Ένωσης και η εκτέλεση της αντίστοιχης δαπάνης που έχει εγγραφεί στον προϋπολογισμό. Οι συστάσεις και οι γνώμες καθώς και τα ψηφίσματα, τα συμπεράσματα, οι δηλώσεις και οι λοιπές πράξεις χωρίς νομική ισχύ δεν συνιστούν βασικές πράξεις κατά την έννοια του παρόντος άρθρου.

Η Επιτροπή περιλαμβάνει στους κανόνες εφαρμογής κατάλογο των δυνατών τύπων των βασικών πράξεων που εκδίδονται δυνάμει της συνθήκης ΕΚ και της συνθήκης Ευρατόμ καθώς και στους αντίστοιχους τομείς εφαρμογής των τίτλων V και VI της ΣΕΕ.

2. Ωστόσο, είναι δυνατόν να εκτελούνται χωρίς βασική πράξη, υπό τον όρο ότι οι χρηματοδοτούμενες ενέργειες εμπίπτουν στην κοινοτική αρμοδιότητα ή τη δραστηριότητα της Ένωσης:

- α) οι πιστώσεις που αφορούν δοκιμαστικά σχέδια πειραματικού χαρακτήρα με σκοπό τη διερεύνηση της σκοπιμότητας και της χρησιμότητας μιας ενέργειας· οι σχετικές πιστώσεις αναλήψεων υποχρεώσεων μπορούν να εγγραφούν στον προϋπολογισμό για δύο διαδοχικά οικονομικά έτη το πολύ·
- β) οι πιστώσεις που αφορούν προπαρασκευαστικές ενέργειες με σκοπό την προετοιμασία των προτάσεων για την έγκριση των μελλοντικών κοινοτικών ενεργειών· οι προπαρασκευαστικές ενέργειες ακολουθούν συνεκτική προσέγγιση και μπορούν να λάβουν διάφορες μορφές· οι σχετικές πιστώσεις αναλήψεων υποχρεώσεων μπορούν να εγγραφούν στον προϋπολογισμό για τρία διαδοχικά οικονομικά έτη το πολύ· η νομοθετική διαδικασία πρέπει να ολοκληρώνεται πριν από τη λήξη του τρίτου οικονομικού έτους· κατά τη διεξαγωγή της νομοθετικής διαδικασίας η δέσμευση των πιστώσεων πρέπει να τηρεί τα χαρακτηριστικά της προπαρασκευαστικής ενέργειας ως προς τις προβλεπόμενες δραστηριότητες, τους επιδιωκόμενους στόχους και τους δικαιούχους· κατά συνέπεια, τα διατιθέμενα μέσα δεν είναι δυνατόν να αντιστοιχούν ως προς τον όγκο τους σε εκείνα που προβλέπονται για τη χρηματοδότηση της ίδιας της οριστικής ενέργειας.

Κατά την υποβολή του προσχεδίου προϋπολογισμού η Επιτροπή διαβιβάζει στην αρμόδια για τον προϋπολογισμό αρχή έκθεση σχετικά με τις ενέργειες που αναφέρονται στα στοιχεία α) και β) η οποία περιλαμβάνει αξιολόγηση των επιτευχθέντων αποτελεσμάτων καθώς και εκτίμηση σχετικά με τη συνέχεια που θα πρέπει να δοθεί·

- γ) οι πιστώσεις που αφορούν ενέργειες με συγκεκριμένα, ακόμη και διαρκή, χαρακτηριστικά τις οποίες αναλαμβάνει η Επιτροπή στο πλαίσιο καθήκοντων που απορρέουν από τα προνόμια της σε θεσμικό επίπεδο δυνάμει της συνθήκης ΕΚ και της συνθήκης Ευρατόμ, πέραν του δικαιώματος νομοθετικής πρωτοβουλίας που αναφέρεται στο στοιχείο β), καθώς και στο πλαίσιο συγκεκριμένων αρμοδιοτήτων που της παρέχονται απευθείας από τις εν λόγω συνθήκες και οι οποίες απαριθμούνται στους κανόνες εφαρμογής·
- δ) οι πιστώσεις που προορίζονται για τη λειτουργία καθενός από τα όργανα, στο πλαίσιο της διοικητικής του αυτονομίας.

Άρθρο 50

Η Επιτροπή αναγνωρίζει στα λοιπά όργανα τις αρμοδιότητες που είναι αναγκαίες για την εκτέλεση των τμημάτων του προϋπολογισμού που τους αντιστοιχούν.

Άρθρο 51

Η Επιτροπή και καθένα από τα λοιπά όργανα μπορούν, στο πλαίσιο των υπηρεσιών τους, να μεταβιβάζουν τις αρμοδιότητές τους ως προς την εκτέλεση του προϋπολογισμού, υπό τους όρους που καθορίζονται από τον παρόντα κανονισμό καθώς και τους εσωτερικούς κανονισμούς τους και εντός των ορίων που καθορίζουν στην εκάστοτε πράξη μεταβίβασης αρμοδιοτήτων. Οι εξουσιοδοτούμενοι μπορούν να ενεργούν μόνο εντός των ορίων των αρμοδιοτήτων που τους μεταβιβάζονται ρητά.

Άρθρο 52

1. Απαγορεύεται στους δημοσιονομικούς παράγοντες να εκδίδουν οποιαδήποτε πράξη εκτέλεσης του προϋπολογισμού η οποία ενδέχεται να φέρει τα συμφέροντά τους σε σύγκρουση με τα συμφέροντα των Κοινοτήτων. Εάν προκύψει τέτοια περίπτωση, οι εν λόγω παράγοντες υποχρεούνται να απόσχουν από τη σχετική ενέργεια και να αναφέρουν το γεγονός στην αρμόδια αρχή.
2. Υπάρχει σύγκρουση συμφερόντων όταν η αμερόληπτη και αντικειμενική άσκηση των καθηκόντων ενός φορέα εκτέλεσης του προϋπολογισμού ή ενός εσωτερικού ελεγκτή υπονομεύεται από οικογενειακούς ή συναισθηματικούς λόγους, από λόγους πολιτικών ή εθνικών δεσμών, από λόγους οικονομικού συμφέροντος ή από οποιονδήποτε άλλο λόγο σύμπτωσης συμφερόντων με τον ενδιαφερόμενο.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2

Τρόποι εκτέλεσης

Άρθρο 53

1. Η Επιτροπή εκτελεί τον προϋπολογισμό:
  - α) με κεντρική διαχείριση·
  - β) με επιμερισμένη ή αποκεντρωμένη διαχείριση·
  - γ) ή με από κοινού διαχείριση με διεθνείς οργανισμούς.
2. Όταν η Επιτροπή εκτελεί τον προϋπολογισμό με κεντρική διαχείριση, τα καθήκοντα εκτέλεσης ασκούνται είτε απευθείας από τις υπηρεσίες της είτε έμμεσα, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 54 έως 57.
3. Όταν η Επιτροπή εκτελεί τον προϋπολογισμό με επιμερισμένη διαχείριση, καθήκοντα εκτέλεσης του προϋπολογισμού μεταβιβάζονται σε κράτη μέλη, σύμφωνα με τις διατάξεις των τίτλων I και II του μέρους Β.
4. Όταν η Επιτροπή εκτελεί τον προϋπολογισμό με αποκεντρωμένη διαχείριση, καθήκοντα εκτέλεσης του προϋπολογισμού μεταβιβάζονται σε τρίτες χώρες, σύμφωνα με τις διατάξεις του τίτλου IV του μέρους Β.
5. Στις περιπτώσεις επιμερισμένης ή αποκεντρωμένης διαχείρισης, προκειμένου να εξασφαλισθεί η χρήση των πόρων σύμφωνα με τις εφαρμοστέες ρυθμίσεις, η Επιτροπή δημιουργεί διαδικασίες εκκαθάρισης των λογαριασμών ή μηχανισμούς δημοσιονομικών διορθώσεων που της δίνουν τη δυνατότητα να αναλαμβάνει την τελική ευθύνη για την εκτέλεση του προϋπολογισμού σύμφωνα με το άρθρο 274 της συνθήκης ΕΚ και το άρθρο 179 της συνθήκης Ευρατόμ.

6. Όταν ο προϋπολογισμός εκτελείται κατά τους τρόπους που αναφέρονται στις παραγράφους 3 και 4, τα κράτη μέλη και οι τρίτες χώρες εξακριβώνουν τακτικά ότι οι ενέργειες που πρέπει να χρηματοδοτηθούν από τον κοινοτικό προϋπολογισμό εκτελέστηκαν ορθά.

Τα κράτη μέλη και οι τρίτες χώρες λαμβάνουν τα κατάλληλα μέτρα για την πρόληψη των παρατυπιών και της απάτης και κινούν, εφόσον συντρέχει περίπτωση, διαδικασίες δίωξης προκειμένου να ανακτήσουν τα αχρεωστήτως καταβληθέντα κονδύλια.

7. Όταν η Επιτροπή εκτελεί τον προϋπολογισμό με από κοινού διαχείριση, ορισμένα καθήκοντα εκτέλεσης ανατίθενται σε διεθνείς οργανισμούς, υπό τους όρους που καθορίζονται στους κανόνες εφαρμογής.

Οι οργανισμοί αυτοί εφαρμόζουν, όσον αφορά τη λογιστική, τους ελέγχους και τη σύναψη συμβάσεων, πρότυπα που παρέχουν ισοδύναμες εγγυήσεις με τα διεθνώς αναγνωρισμένα πρότυπα.

Άρθρο 54

1. Η Επιτροπή δεν μπορεί να αναθέτει σε τρίτους τις εκτελεστικές αρμοδιότητες που διαδέχεται δυνάμει των συνθηκών, όταν οι αρμοδιότητες αυτές συνεπάγονται ευρύ περιθώριο εκτίμησης κατά την ερμηνεία των πολιτικών επιλογών. Τα εκτελεστικά καθήκοντα που μεταβιβάζονται πρέπει να είναι επακριβώς καθορισμένα και πλήρως ελεγχόμενα όσον αφορά την άσκησή τους.

2. Εντός των ορίων που προβλέπονται στην παράγραφο 1, η Επιτροπή μπορεί, όταν εκτελεί τον προϋπολογισμό με έμμεση κεντρική διαχείριση σύμφωνα με το άρθρο 53 παράγραφος 2, να αναθέτει καθήκοντα δημόσιας εξουσίας και ιδίως τα καθήκοντα εκτέλεσης του προϋπολογισμού:

- α) σε οργανισμούς κοινοτικού δικαίου που αναφέρονται στο άρθρο 55 (εφεξής «εκτελεστικούς οργανισμούς»·
- β) σε οργανισμούς που δημιουργούνται από τις Κοινότητες και αναφέρονται στο άρθρο 185, εφόσον η ανάθεση συμβιβάζεται με την αποστολή του οργανισμού, όπως αυτή ορίζεται στη βασική πράξη·
- γ) σε εθνικούς δημόσιους οργανισμούς ή σε οντότητες ιδιωτικού δικαίου επιφορτισμένες με δημόσια υπηρεσία που προσφέρουν επαρκείς οικονομικές εγγυήσεις και τηρούν τις προϋποθέσεις που προβλέπονται στις λεπτομέρειες εφαρμογής· στους οργανισμούς αυτούς μπορεί να ανατίθεται η άσκηση εκτελεστικών καθηκόντων μόνον:
  - i) εάν η βασική πράξη του οικείου προγράμματος ή της οικείας δράσης προβλέπει τη δυνατότητα ανάθεσης καθώς και τα κριτήρια επιλογής των συγκεκριμένων οντοτήτων και
  - ii) εάν η ανάθεση καθηκόντων εκτέλεσης του προϋπολογισμού ανταποκρίνεται στις ανάγκες της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης που απορρέουν από προηγούμενη ανάλυση και εξασφαλίζει την τήρηση της αρχής της μη

διακρίσης καθώς και την προβολή της κοινοτικής δράσης. Τα εκτελεστικά καθήκοντα που ανατίθενται κατ' αυτόν τον τρόπο δεν μπορούν να έχουν ως συνέπεια σύγκρουση συμφερόντων.

3. Όταν τα εκτελεστικά καθήκοντα ασκούνται από τους οργανισμούς που αναφέρονται στην παράγραφο 2, οι εν λόγω οργανισμοί εξακριβώνουν τακτικά ότι οι ενέργειες που πρέπει να χρηματοδοτηθούν από τον προϋπολογισμό εκτελέστηκαν ορθά.

Οι οργανισμοί αυτοί λαμβάνουν τα κατάλληλα μέτρα για την πρόληψη των παρατυπιών και της απάτης και κινούν, εφόσον συντρέχει περίπτωση, διαδικασίες δίωξης προκειμένου να ανακτήσουν τα απολεσθέντα, αχρεωστήτως καταβληθέντα ή κακώς χρησιμοποιηθέντα κονδύλια.

Άρθρο 55

1. Οι εκτελεστικοί οργανισμοί είναι νομικά πρόσωπα κοινοτικού δικαίου που δημιουργούνται με απόφαση της Επιτροπής και στα οποία μπορούν να μεταβιβασθούν, εν όλω ή εν μέρει, τα καθήκοντα της εφαρμογής κοινοτικού προγράμματος ή σχεδίου, για λογαριασμό και υπό την ευθύνη της Επιτροπής, σύμφωνα με τον κανονισμό του Συμβουλίου σχετικά με το καθεστώς των εκτελεστικών οργανισμών που είναι επιφορτισμένοι με ορισμένα καθήκοντα σχετικά με τη διαχείριση κοινοτικών προγραμμάτων, ο οποίος θεσπίζει τις προϋποθέσεις τους κανόνες που διέπουν τη σύσταση και τη λειτουργία αυτών των οργανισμών.

2. Η εκτέλεση των αντίστοιχων επιχειρησιακών πιστώσεων αποτελεί το αντικείμενο μεταβίβασης αρμοδιοτήτων προς το διευθυντή του οργανισμού.

Άρθρο 56

1. Οι αποφάσεις με τις οποίες ανατίθενται εκτελεστικά καθήκοντα στους οργανισμούς που αναφέρονται στο άρθρο 54 παράγραφος 2 περιλαμβάνουν όλες τις διατάξεις που ενδείκνυται για την εξασφάλιση της διαφάνειας των πραγματοποιούμενων πράξεων και προβλέπουν αναγκαστικά τα εξής:

- α) διαφανείς, αμερόληπτες και εμποδίζουσες κάθε σύγκρουση συμφερόντων διαδικασίες σύναψης συμβάσεων και χορήγησης επιδοτήσεων, σύμφωνες προς τις διατάξεις των τίτλων V και VI αντιστοίχως·
- β) αποτελεσματικό σύστημα εσωτερικού ελέγχου των διαχειριστικών πράξεων·
- γ) λογιστική των ως άνω πράξεων και διαδικασίες απόδοσης λογαριασμών που επιτρέπουν να διασφαλίζεται η ορθή χρήση των κοινοτικών κονδυλίων και να αντικατοπτρίζεται το πραγματικό επίπεδο αυτής της χρήσης στους λογαριασμούς των Κοινοτήτων·
- δ) ανεξάρτητο εξωτερικό έλεγχο·
- ε) πρόσβαση του κοινού στις πληροφορίες στο επίπεδο που προβλέπεται από την κοινοτική νομοθεσία.

2. Η Επιτροπή μπορεί να αναγνωρίσει την ισοτιμία των συστημάτων ελέγχου και λογιστικής και των διαδικασιών συμβάσεων των εθνικών οργανισμών που αναφέρονται στο άρθρο 54 παράγραφος 2 στοιχείο γ) με τους δικούς της κανόνες, λαμβάνοντας υπόψη τα διεθνώς αναγνωρισμένα πρότυπα.

3. Η Επιτροπή εξασφαλίζει την εποπτεία, την αξιολόγηση και τον έλεγχο της εκτέλεσης των ανατιθέμενων καθηκόντων. Όταν διενεργεί τους ελέγχους της με τα δικά της συστήματα ελέγχου, λαμβάνει υπόψη της την ισοδυναμία των συστημάτων ελέγχου.

Άρθρο 57

1. Η Επιτροπή δεν μπορεί να αναθέτει πράξεις εκτέλεσης για πόρους προερχόμενους από τον προϋπολογισμό, περιλαμβανομένης της πληρωμής και της είσπραξης, σε εξωτερικούς φορείς ή οργανισμούς ιδιωτικού δικαίου, με εξαίρεση αυτούς στους οποίους έχει ανατεθεί δημόσια υπηρεσία υπό την εγγύηση του κράτους σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 54 παράγραφος 2 στοιχείο γ).

2. Τα καθήκοντα που είναι δυνατόν να ανατίθενται μέσω συμβάσεων σε εξωτερικούς φορείς ή οργανισμούς ιδιωτικού δικαίου, εκτός αυτών στους οποίους έχει ανατεθεί δημόσια υπηρεσία υπό την εγγύηση του κράτους, είναι καθήκοντα τεχνικής πραγματογνωμοσύνης και διοικητικά, προπαρασκευαστικά ή δευτερεύοντα καθήκοντα που δεν εμπεριέχουν ούτε άσκηση δημόσιας εξουσίας ούτε άσκηση διακριτικής ευχέρειας εκτίμησης.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3

Δημοσιονομικοί παράγοντες

Τμήμα 1

Αρχή του διαχωρισμού των καθηκόντων

Άρθρο 58

Τα καθήκοντα του διατάκτη και του υπολόγου είναι διαχωρισμένα και ασυμβίβαστα μεταξύ τους.

Τμήμα 2

Διατάκτης

Άρθρο 59

1. Καθήκοντα διατάκτη ασκεί το όργανο.
2. Κάθε όργανο καθορίζει στους εσωτερικούς διοικητικούς κανόνες του τους υπαλλήλους του ενδεδειγμένου επιπέδου στους οποίους μεταβιβάζει αρμοδιότητες διατάκτη υπό τους όρους που προβλέπονται στον εσωτερικό κανονισμό του, την έκταση των μεταβιβαζόμενων αρμοδιοτήτων και τη δυνατότητα των εξουσιοδοτούμενων να μεταβιβάζουν περαιτέρω τις αρμοδιότητές τους.
3. Οι κύριες και οι δευτερεύουσες μεταβιβάσεις αρμοδιοτήτων διατάκτη πραγματοποιούνται μόνο σε υπαλλήλους που υπάγονται στον κανονισμό υπηρεσιακής κατάστασης ή στο καθεστώς που εφαρμόζεται επί του λοιπού προσωπικού.

4. Οι κύριοι ή δευτερεύοντες διατάκτες μπορούν να ενεργούν μόνο εντός των ορίων που καθορίζονται από την πράξη μεταβίβασης ή δευτερεύουσας μεταβίβασης αρμοδιοτήτων. Ο αρμόδιος

κύριος ή δευτερέων διατάκτης μπορεί να επικουρείται στο έργο του από έναν ή περισσότερους υπαλλήλους στους οποίους ανατίθεται να πραγματοποιούν, υπό την ευθύνη του κύριου ή δευτερεύοντος διατάκτη, ορισμένες πράξεις αναγκαίες για την εκτέλεση του προϋπολογισμού και την απόδοση των λογαριασμών.

Άρθρο 60

1. Ο διατάκτης αναλαμβάνει σε καθένα από τα όργανα την εκτέλεση των εσόδων και των δαπανών σύμφωνα με τις αρχές της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης και τη διασφάλιση της νομιμότητας και της κανονικότητάς τους.

2. Για την εκτέλεση των δαπανών, ο κύριος και ο δευτερέων διατάκτης προβαίνουν σε δημοσιονομικές δεσμεύσεις πιστώσεων και σε νομικές δεσμεύσεις, στην εκκαθάριση των δαπανών και στην έκδοση των ενταλμάτων πληρωμής καθώς και στις προκαταρκτικές πράξεις που είναι αναγκαίες για την εκτέλεση αυτή των πιστώσεων.

3. Η εκτέλεση των εσόδων συμπεριλαμβάνει την κατάρτιση των προβλέψεων απαιτήσεων, τη βεβαίωση των δικαιωμάτων είσπραξης και την έκδοση των ενταλμάτων είσπραξης. Εφόσον συντρέχει περίπτωση, περιλαμβάνει και την παραιτήση από απαιτήσεις ήδη βεβαιωθείσες.

4. Ο κύριος διατάκτης, ακολουθώντας τους ελάχιστους κανόνες που θεσπίζει καθένα από τα όργανα και λαμβάνοντας υπόψη τους κινδύνους που συνδέονται με το διαχειριστικό περιβάλλον και με τη φύση των χρηματοδοτούμενων ενεργειών, δημιουργεί την οργανωτική δομή καθώς και τα συστήματα και τις διαδικασίες εσωτερικής διαχείρισης και ελέγχου που ενδείκνυνται για την άσκηση των καθηκόντων του, περιλαμβανομένων ενδεχομένως εκ των υστέρων επαληθεύσεων. Πριν εγκριθεί μία πράξη, οι επιχειρησιακές και δημοσιονομικές πτυχές της επαληθεύονται από υπαλλήλους διαφορετικούς από τον υπάλληλο που άρχισε την πράξη. Η εκ των προτέρων, εκ των υστέρων και η έναρξη επαληθεύσεως μιας πράξης αποτελούν χωριστά καθήκοντα.

5. Κάθε υπάλληλος υπεύθυνος για τον έλεγχο της διαχείρισης των δημοσιονομικών πράξεων οφείλει να έχει τα απαιτούμενα επαγγελματικά προσόντα. Ακολουθεί ειδικό κώδικα επαγγελματικών προτύπων που ορίζει κάθε όργανο.

6. Οποιοσδήποτε υπάλληλος συμμετέχων στη δημοσιονομική διαχείριση και στον έλεγχο των πράξεων θεωρήσει ότι μια απόφαση, την οποία η προϊσταμένη του αρχή του επιβάλλει να εφαρμόσει ή να αποδεχθεί, είναι παράτυπη ή αντίθετη προς τις αρχές της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης ή τους επαγγελματικούς κανόνες τους οποίους υποχρεούται να τηρεί, οφείλει να το επισημάνει εγγράφως στον κύριο διατάκτη και, σε περίπτωση αδράνειας του διατάκτη, στην υπηρεσία που αναφέρεται στο άρθρο 66 παράγραφος 4. Σε περίπτωση παράνομης δραστηριότητας, απάτης ή δωροδοκίας που ενδέχεται να θίξουν τα συμφέροντα της Κοινότητας, ενημερώνει τις αρχές και τις υπηρεσίες που ορίζονται από την ισχύουσα νομοθεσία.

7. Ο κύριος διατάκτης προβαίνει, προς το οικείο όργανο, σε απολογισμό της άσκησης των καθηκόντων του, με τη μορφή ετήσιας έκθεσης δραστηριοτήτων η οποία συνοδεύεται από δημο-

σιονομικές και διαχειριστικές πληροφορίες. Η εν λόγω έκθεση περιέχει στοιχεία όσον αφορά τα αποτελέσματα των πράξεών του σε συσχετισμό με τους στόχους που του είχαν τεθεί, τους κινδύνους που συνδέονται με τις πράξεις αυτές, τη χρησιμοποίηση των πόρων που είχαν τεθεί στη διάθεσή του και τη λειτουργία του συστήματος εσωτερικού ελέγχου. Ο εσωτερικός ελεγκτής λαμβάνει γνώση της ετήσιας εκθέσεως δραστηριοτήτων καθώς και των λοιπών διαθέσιμων ενημερωτικών στοιχείων. Η Επιτροπή διαβιβάζει στην αρμόδια για τον προϋπολογισμό αρχή, το αργότερο στις 15 Ιουνίου κάθε έτους, σύνοψη των ετήσιων εκθέσεων δραστηριοτήτων του προηγούμενου έτους.

Τμήμα 3

Υπόλογος

Άρθρο 61

1. Κάθε όργανο διορίζει έναν υπόλογο, ο οποίος αναλαμβάνει, στο πλαίσιο του οικείου οργάνου:

- α) την ορθή εκτέλεση των πληρωμών, την είσπραξη των εσόδων και των βεβαιωμένων απαιτήσεων·
- β) την προετοιμασία και την υποβολή των λογαριασμών σύμφωνα με τον τίτλο VII·
- γ) την τήρηση των λογαριασμών σύμφωνα με τον τίτλο VII·
- δ) τον καθορισμό, σύμφωνα με τον τίτλο VII, των λογιστικών κανόνων και μεθόδων καθώς και του λογιστικού σχεδίου·
- ε) τον καθορισμό και την επικύρωση των λογιστικών συστημάτων καθώς και, εφόσον συντρέχει περίπτωση, την επικύρωση των συστημάτων που καθορίζονται από το διατάκτη και προορίζονται για την παροχή ή την αιτιολόγηση των λογιστικών πληροφοριών·

στ) τη διαχείριση του ταμείου.

2. Ο υπόλογος λαμβάνει από τους διατάκτες, οι οποίοι εγγυώνται την αξιοπιστία τους, όλες τις αναγκαίες πληροφορίες για την κατάρτιση λογαριασμών που να παρέχουν πιστή απεικόνιση της περιουσιακής κατάστασης των Κοινοτήτων και της εκτέλεσης του προϋπολογισμού.

3. Πλην παρεκκλίσεων προβλεπόμενων στον παρόντα κανονισμό, ο υπόλογος είναι ο μόνος εξουσιοδοτημένος για τη διαχείριση των χρηματικών ποσών και των αξιών. Είναι δε υπεύθυνος για τη διαφύλαξή τους.

Άρθρο 62

Ο υπόλογος, για την άσκηση του έργου του, μπορεί να μεταβιβάζει ορισμένα από τα καθήκοντά του σε υπαλλήλους, υπαγόμενους στον κανονισμό υπηρεσιακής κατάστασης, για τους οποίους είναι ιεραρχικά υπεύθυνος.

Η πράξη μεταβίβασης ορίζει τα καθήκοντα που ανατίθενται στους εξουσιοδοτούμενους.

Τμήμα 4

Υπόλογος πάγιων προκαταβολών

Άρθρο 63

Για την πληρωμή δαπανών χαμηλού ύψους και για την είσπραξη εσόδων, πλην των ιδίων πόρων, είναι δυνατόν να συσταθούν πάγιες προκαταβολές, οι οποίες τροφοδοτούνται από τον υπόλογο του οικείου οργάνου και τελούν υπό την ευθύνη των υπολόγων πάγιων προκαταβολών που ορίζονται από τον υπόλογο του οικείου οργάνου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4

Ευθύνη των δημοσιονομικών παραγόντων

Τμήμα 1

Γενικοί κανόνες

Άρθρο 64

1. Με την επιφύλαξη ενδεχομένων πειθαρχικών μέτρων, η κύρια ή η δευτερεύουσα μεταβίβαση αρμοδιοτήτων μπορεί να αφαιρεθεί ανά πάσα στιγμή, προσωρινά ή οριστικά, από τους κύριους και τους δευτερεύοντες διατάκτες, από την αρχή που τους διόρισε.

2. Με την επιφύλαξη ενδεχομένων πειθαρχικών μέτρων, ο υπόλογος μπορεί ανά πάσα στιγμή να ανακληθεί από τα καθήκοντά του, προσωρινά ή οριστικά, από την αρχή που τον διόρισε.

3. Με την επιφύλαξη ενδεχομένων πειθαρχικών μέτρων, οι υπόλογοι πάγιων προκαταβολών μπορούν ανά πάσα στιγμή να ανακληθούν από τα καθήκοντά τους, προσωρινά ή οριστικά, από την αρχή που τους διόρισε.

Άρθρο 65

1. Οι διατάξεις του παρόντος κεφαλαίου δεν προδικάζουν την ποινική ευθύνη που είναι δυνατόν να υπέχουν οι υπάλληλοι που αναφέρονται στο άρθρο 64 υπό τους όρους που προβλέπονται από το εφαρμοστέο εθνικό δίκαιο καθώς και από τις ισχύουσες διατάξεις σχετικά με την προστασία των οικονομικών συμφερόντων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων και σχετικά με την καταπολέμηση της δωροδοκίας στην οποία ενέχονται υπάλληλοι των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων ή των κρατών μελών.

2. Κάθε διατάκτης, υπόλογος ή υπόλογος πάγιων προκαταβολών υπέχει πειθαρχική και χρηματική ευθύνη, υπό τους όρους που προβλέπονται από τον κανονισμό υπηρεσιακής κατάστασης, με την επιφύλαξη των διατάξεων των άρθρων 66, 67 και 68. Σε περίπτωση παράνομης δραστηριότητας, απάτης ή δωροδοκίας που

ενδέχεται να θίξουν τα συμφέροντα της Κοινότητας, θα επιλαμβάνονται του θέματος οι αρχές και υπηρεσίες που ορίζονται από την ισχύουσα νομοθεσία.

Τμήμα 2

Κανόνες που εφαρμόζονται για τους κύριους και τους δευτερεύοντες διατάκτες

Άρθρο 66

1. Ο διατάκτης υπέχει χρηματική ευθύνη σύμφωνα με τους όρους του κανονισμού υπηρεσιακής κατάστασης, που προβλέπουν ότι ο υπάλληλος είναι δυνατόν να υποχρεωθεί σε ολική ή μερική ανόρθωση ζημίας την οποία υπέστησαν οι Κοινότητες λόγω βαρέως παραπτώματός του κατά την άσκηση ή επ' ευκαιρία της ασκήσεως των καθηκόντων του, ιδίως όταν βεβαιώνει δικαιώματα εισπραξής ή εκδίδει εντάλματα εισπραξής, αναλαμβάνει δαπάνη ή υπογράφει ένταλμα πληρωμής χωρίς να τηρεί τις διατάξεις του παρόντος δημοσιονομικού κανονισμού και τους κανόνες εφαρμογής του. Το ίδιο ισχύει όταν, λόγω βαρέως παραπτώματός του, παραλείπει να καταρτίσει πράξη που δημιουργεί απαίτηση ή παραλείπει ή καθυστερεί αδικαιολόγητα την έκδοση εντάλματος πληρωμής που μπορεί να δημιουργήσει αστική ευθύνη του οργάνου έναντι τρίτου.

2. Όταν ο κύριος ή ο δευτερεύων διατάκτης θεωρεί ότι μια απόφαση που εμπίπτει στις αρμοδιότητές του είναι παράτυπη ή αντιβαίνει προς τις αρχές της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης, οφείλει να το επισημάνει εγγράφως στην εξουσιοδοτούσα αρχή. Αν η εξουσιοδοτούσα αρχή δώσει εγγράφως στον κύριο ή τον δευτερεύοντα διατάκτη αιτιολογημένη εντολή λήψης της ανωτέρω απόφασης, ο κύριος ή ο δευτερεύων διατάκτης απαλλάσσεται από την ευθύνη του.

3. Σε περίπτωση δευτερεύουσας μεταβίβασης, στο εσωτερικό των υπηρεσιών του, ο κύριος διατάκτης παραμένει υπεύθυνος για την αποτελεσματικότητα των συστημάτων διαχείρισης και εσωτερικού ελέγχου που δημιουργήθηκαν και για την επιλογή του δευτερεύοντος διατάκτη.

4. Για τον προσδιορισμό της ύπαρξης δημοσιονομικής παρατυπίας και των συνεπειών της, κάθε όργανο δημιουργεί ειδικευμένη σχετική υπηρεσία, η οποία είναι ανεξάρτητη από λειτουργική άποψη.

Βάσει της γνώμης της υπηρεσίας αυτής, το οικείο όργανο αποφασίζει την κίνηση διαδικασίας πειθαρχικής ή χρηματικής ευθύνης. Αν η υπηρεσία ανακαλύψει συστηματικά προβλήματα, διαβιβάζει στο διατάκτη και στον κύριο διατάκτη, εάν αυτός δεν ευθύνεται, καθώς και στον εσωτερικό ελεγκτή έκθεση συνοδευόμενη από συστάσεις.

Τμήμα 3

Κανόνες που εφαρμόζονται για τους υπόλογους και τους υπόλογους παγίων προκαταβολών

Άρθρο 67

Ο υπόλογος, υπό τους όρους και σύμφωνα με τις διαδικασίες που προβλέπονται στον κανονισμό υπηρεσιακής κατάστασης, υπέχει πειθαρχική ή χρηματική ευθύνη. Συνιστά, ιδίως, παράπτωμα που είναι δυνατόν να συνεπάγεται την ευθύνη του υπολόγου:

- α) η απώλεια ή η φθορά χρημάτων, αξιών και εγγράφων των οποίων έχει τη φύλαξη·
- β) η αδικαιολόγητη μεταβολή τραπεζικών λογαριασμών ή τρεχούμενων ταχυδρομικών λογαριασμών·
- γ) η διενέργεια εισπράξεων ή πληρωμών που δεν είναι σύμφωνες με τα αντίστοιχα εντάλματα εισπραξής ή πληρωμής·
- δ) η παράλειψη εισπραξής των οφειλόμενων εσόδων.

Άρθρο 68

Ο υπόλογος παγίων προκαταβολών, υπό τους όρους και σύμφωνα με τις διαδικασίες που προβλέπονται στον κανονισμό υπηρεσιακής κατάστασης, υπέχει πειθαρχική ή χρηματική ευθύνη. Συνιστά, ιδίως, παράπτωμα που είναι δυνατόν να συνεπάγεται την ευθύνη του υπολόγου παγίων προκαταβολών:

- α) η απώλεια ή η φθορά χρημάτων, αξιών και εγγράφων των οποίων έχει τη φύλαξη·
- β) η αδυναμία αιτιολόγησης με κανονικά παραστατικά των πληρωμών που πραγματοποιεί·
- γ) η διενέργεια πληρωμών σε άλλους πέραν των δικαιούχων·
- δ) η παράλειψη εισπραξής των οφειλόμενων εσόδων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5

Πράξεις εσόδων

Τμήμα 1

Απόδοση των ιδίων πόρων

Άρθρο 69

Τα έσοδα που δημιουργούνται από τους ίδιους πόρους, που αναφέρονται στην απόφαση του Συμβουλίου για το σύστημα των ιδίων πόρων των Κοινοτήτων, αποτελούν το αντικείμενο πρόβλεψης, η οποία εγγράφεται στον προϋπολογισμό και εκφράζεται σε ευρώ. Η απόδοσή τους πραγματοποιείται σύμφωνα με τον κανονισμό του Συμβουλίου για την εφαρμογή της προαναφερόμενης απόφασης.

Τμήμα 2

Πρόβλεψη απαίτησης

Άρθρο 70

1. Κάθε μέτρο ή κατάσταση που είναι σε θέση να δημιουργήσει ή να μεταβάλει απαίτηση των Κοινοτήτων αποτελεί εκ των προτέρων το αντικείμενο πρόβλεψης απαίτησης από τον αρμόδιο διατάκτη.

2. Κατά παρέκκλιση από την παράγραφο 1, οι ίδιοι πόροι που προσδιορίζονται στην απόφαση του Συμβουλίου για το σύστημα των ιδίων πόρων των Κοινοτήτων και οι οποίοι καταβάλλονται κατά τακτά διαστήματα από τα κράτη μέλη δεν αποτελούν το αντικείμενο πρόβλεψης απαίτησης πριν από την απόδοση στην Επιτροπή των αντίστοιχων ποσών από τα κράτη μέλη. Αποτελούν το αντικείμενο εντάλματος εισπραξής εκδιδόμενου από τον αρμόδιο διατάκτη.

Τμήμα 3

Βεβαίωση των απαιτήσεων

Άρθρο 71

1. Βεβαίωση μιας απαίτησης είναι η πράξη με την οποία ο κύριος ή δευτερεύων διατάκτης:

- α) επαληθεύει την ύπαρξη των οφειλών του οφειλέτη·
- β) προσδιορίζει ή επαληθεύει την ύπαρξη και το ποσό της οφειλής·
- γ) επαληθεύει τους όρους υπό τους οποίους η οφειλή καθίσταται απαιτητή.

2. Οι ίδιοι πόροι που αποδίδονται στην Επιτροπή καθώς και κάθε απαίτηση που προσδιορίζεται ως βεβαία, εκκαθαρισμένη και απαιτητή πρέπει να βεβαιώνονται με ένταλμα εισπραξής εγχειριζόμενο στον υπόλογο, ακολουθούμενο από χρεωστικό σημείωμα προς τον οφειλέτη, τα οποία εκδίδονται και τα δύο από τον αρμόδιο διατάκτη.

3. Τα αχρεωστήτως καταβληθέντα ποσά ανακτώνται.

4. Οι όροι υπό τους οποίους οφείλονται τόκοι υπερημερίας στις Κοινότητες προσδιορίζονται στους κανόνες εφαρμογής.

Τμήμα 4

Εντολή εισπραξής

Άρθρο 72

1. Εντολή εισπραξής είναι η πράξη με την οποία ο αρμόδιος κύριος ή δευτερεύων διατάκτης παραγγέλλει στον υπόλογο, με την έκδοση εντάλματος εισπραξής, να εισπράξει απαίτηση την οποία έχει βεβαιώσει.

2. Το οικείο όργανο μπορεί να διατυπώσει επίσημα τη βεβαίωση απαίτησης εις βάρος προσώπων, εκτός των κρατών, σε απόφαση που αποτελεί τίτλο εκτελεστό κατά την έννοια του άρθρου 256 της συνθήκης ΕΚ.

Τμήμα 5

Είσπραξη

Άρθρο 73

1. Ο υπόλογος αναλαμβάνει την εκτέλεση των ενταλμάτων εισπραξής των απαιτήσεων που έχουν εκδοθεί κατά τα δέοντα από τον αρμόδιο διατάκτη. Οφείλει δε να επιδεικνύει επιμέλεια με σκοπό την εξασφάλιση της εισπραξής των εσόδων των Κοινοτήτων και να φροντίζει για τη διαφύλαξη των δικαιωμάτων των Κοινοτήτων.

Ο υπόλογος προβαίνει σε εισπραξη κατά συμψηφισμό και κατά το οφειλόμενο ποσό των απαιτήσεων των Κοινοτήτων έναντι κάθε οφειλέτη ο οποίος είναι ο ίδιος κάτοχος απαίτησης βεβαίας, εκκαθαρισμένης και απαιτητής έναντι των Κοινοτήτων.

2. Όταν ο αρμόδιος κύριος διατάκτης προτίθεται να παραιτηθεί από την εισπραξη βεβαιωθείσας απαίτησης, βεβαιώνεται, με τις διαδικασίες και κατά τα κριτήρια που προβλέπονται στους κανόνες εφαρμογής, ότι η παραίτηση είναι κανονική και σύμφωνη προς τις αρχές της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης και της αναλογικότητας. Η απόφαση παραίτησης πρέπει να είναι αιτιολογημένη. Ο διατάκτης μπορεί να μεταβιβάσει περαιτέρω την έκδοση αυτής της απόφασης μόνο υπό τους όρους που προβλέπονται στους κανόνες εφαρμογής.

Άρθρο 74

Τα έσοδα που εισπράττονται ως πρόστιμα, χρηματικές και λοιπές ποινές καθώς και οι παραγόμενοι τόκοι, δεν εγγράφονται οριστικά ως έσοδα του προϋπολογισμού ενόσω οι αντίστοιχες αποφάσεις είναι δυνατόν να ακυρωθούν από το Δικαστήριο.

Το πρώτο εδάφιο δεν εφαρμόζεται στις αποφάσεις εκκαθάρισης λογαριασμών ή δημοσιονομικών διορθώσεων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6

Πράξεις δαπανών

Άρθρο 75

1. Κάθε δαπάνη αποτελεί το αντικείμενο ανάληψης, εκκαθάρισης, εντολής πληρωμής και πληρωμής.

2. Εάν δεν πρόκειται για πιστώσεις οι οποίες, σύμφωνα με το άρθρο 49 παράγραφος 2, μπορούν να εκτελεσθούν χωρίς βασική πράξη, της αναλήψεως δαπάνης προηγείται απόφαση χρηματοδότησης που εκδίδεται από το όργανο ή από τις αρχές τις οποίες εξουσιοδοτούν τα όργανα.

Τμήμα 1

Ανάληψη των δαπανών*Άρθρο 76*

1. Η δημοσιονομική δέσμευση έγκειται στην πράξη κράτησης των πιστώσεων που είναι αναγκαίες για την εκτέλεση μεταγενέστερων πληρωμών προς εκπλήρωση νομικής δέσμευσης.

Νομική δέσμευση είναι η πράξη με την οποία ο διατάκτης δημιουργεί ή διαπιστώνει υποχρέωση από την οποία προκύπτει επιβάρυνση.

Η δημοσιονομική δέσμευση και η νομική δέσμευση εγκρίνονται από τον ίδιο διατάκτη, εκτός από δεόντως αιτιολογημένες περιπτώσεις που προβλέπονται στους κανόνες εφαρμογής.

2. Η δημοσιονομική δέσμευση είναι ατομική εφόσον ο δικαιούχος και το ποσό της δαπάνης έχουν προσδιορισθεί.

Η δημοσιονομική δέσμευση είναι συνολική εφόσον τουλάχιστον ένα από τα στοιχεία που είναι απαραίτητα για τον καθορισμό της ατομικής δέσμευσης δεν έχει προσδιορισθεί.

Η δημοσιονομική δέσμευση είναι προσωρινή όταν προορίζεται να καλύψει τις δαπάνες που αναφέρονται στο άρθρο 150 ή τρέχουσες δαπάνες διοικητικής φύσης των οποίων είτε το ποσό είτε οι τελικοί δικαιούχοι δεν έχουν προσδιορισθεί οριστικά.

3. Οι δημοσιονομικές δεσμεύσεις για την ανάληψη ενεργειών των οποίων η υλοποίηση εκτείνεται σε περισσότερα του ενός οικονομικά έτη μπορούν να υποδιαιρούνται, επί περισσότερων οικονομικών ετών, σε ετήσιες δόσεις, μόνον εφόσον τούτο προβλέπεται από τη βασική πράξη και στην περίπτωση των διοικητικών δαπανών. Εφόσον η δημοσιονομική δέσμευση υποδιαιρείται κατ' αυτό τον τρόπο σε ετήσιες δόσεις, η νομική δέσμευση αναφέρει την υποδιάρθρωση αυτή, εκτός εάν πρόκειται για δαπάνες προσωπικού.

Άρθρο 77

1. Για κάθε μέτρο που είναι δυνατόν να προκαλέσει δαπάνη εις βάρος του προϋπολογισμού, ο αρμόδιος διατάκτης οφείλει να προβαίνει εκ των προτέρων σε δημοσιονομική δέσμευση, πριν αναλάβει νομική δέσμευση έναντι τρίτων.

2. Με την επιφύλαξη των ειδικών διατάξεων του τίτλου IV του μέρους II, οι συνολικές δημοσιονομικές δεσμεύσεις καλύπτουν το συνολικό κόστος των αντίστοιχων ατομικών νομικών δεσμεύσεων που έχουν συναφθεί έως την 31η Δεκεμβρίου του έτους N + 1.

Με την επιφύλαξη των διατάξεων των άρθρων 76 παράγραφος 3 και 179 παράγραφος 2, οι ατομικές νομικές δεσμεύσεις που αφορούν ατομικές ή προσωρινές δημοσιονομικές δεσμεύσεις συνάπτονται πριν από την 31η Δεκεμβρίου του έτους N.

Κατά την εκπνοή των περιόδων που αναφέρονται στο πρώτο και στο δεύτερο εδάφιο, το μη εκτελεσθέν υπόλοιπο αυτών των δημοσιονομικών δεσμεύσεων αποδεσμεύεται από τον αρμόδιο διατάκτη.

Η έγκριση καθεμιάς από τις ατομικές νομικές δεσμεύσεις, εν συνεχεία συνολικής δέσμευσης, αποτελεί, πριν από την υπογραφή της, το αντικείμενο εγγραφής του σχετικού ποσού στη λογιστική του προϋπολογισμού, από τον αρμόδιο διατάκτη, με καταλογισμό στη συνολική δέσμευση.

3. Οι νομικές δεσμεύσεις για ενέργειες των οποίων η υλοποίηση εκτείνεται σε περισσότερα του ενός οικονομικά έτη καθώς και οι αντίστοιχες δημοσιονομικές δεσμεύσεις περιλαμβάνουν, εκτός εάν πρόκειται για δαπάνες προσωπικού, καταληκτική ημερομηνία εκτέλεσης που καθορίζεται σύμφωνα με την αρχή της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης.

Τα τμήματα αυτών των δεσμεύσεων που δεν έχουν εκτελεσθεί έξι μήνες μετά την ημερομηνία αυτή, αποτελούν το αντικείμενο αποδέσμευσης σύμφωνα με το άρθρο 11.

Όταν μια νομική δέσμευση δεν οδήγησε σε καμία πληρωμή επί διάστημα τριών ετών, ο αρμόδιος διατάκτης προβαίνει στην αποδέσμευσή της.

Άρθρο 78

1. Κατά την έγκριση μιας δημοσιονομικής δέσμευσης, ο αρμόδιος διατάκτης βεβαιώνεται:

- α) για την ακρίβεια του καταλογισμού στον προϋπολογισμό·
- β) για τη διαθεσιμότητα των πιστώσεων·
- γ) για το συμβιβάσιμο της δαπάνης προς τις διατάξεις των συνθηκών, του προϋπολογισμού, του παρόντος κανονισμού και των κανόνων εφαρμογής του καθώς και κάθε πράξης που έχει εκδοθεί κατ' εφαρμογή των συνθηκών και των κανονισμών·
- δ) για την τήρηση της αρχής της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης.

2. Κατά την εγγραφή νομικής υποχρέωσης ο διατάκτης βεβαιώνεται:

- α) για την κάλυψη της υποχρέωσης από την αντίστοιχη δημοσιονομική δέσμευση·
- β) για την κανονικότητα και το συμβιβάσιμο της δαπάνης προς τις διατάξεις των συνθηκών, του προϋπολογισμού, του παρόντος κανονισμού και των κανόνων εφαρμογής του καθώς και κάθε πράξης που έχει εκδοθεί κατ' εφαρμογή των συνθηκών και των κανονισμών·
- γ) για την τήρηση της αρχής της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης.

Τμήμα 2

Εκκαθάριση των δαπανών*Άρθρο 79*

Εκκαθάριση μιας δαπάνης είναι η πράξη με την οποία ο αρμόδιος διατάκτης:

- α) επαληθεύει την ύπαρξη των δικαιωμάτων εισπραξής του πιστωτή·

- β) προσδιορίζει ή επαληθεύει την ύπαρξη και το ποσό της απαίτησης·
- γ) επαληθεύει τους όρους υπό τους οποίους η απαίτηση καθίσταται απαιτητή.

Τμήμα 3

Εντολή πληρωμής των δαπανών

Άρθρο 80

Εντολή πληρωμής των δαπανών είναι η πράξη με την οποία ο αρμόδιος διατάκτης, αφού βεβαιωθεί για τη διαθεσιμότητα των πιστώσεων, παραγγέλλει στον υπόλογο, μέσω της έκδοσης εντάλματος πληρωμής, να πληρώσει το ποσό της δαπάνης την οποία έχει εκκαθαρίσει.

Τμήμα 4

Πληρωμή των δαπανών

Άρθρο 81

1. Η πληρωμή πρέπει να στηρίζεται στην απόδειξη ότι η αντίστοιχη ενέργεια είναι σύμφωνη προς τις διατάξεις της βασικής πράξης ή της σύμβασης και καλύπτει μία ή περισσότερες από τις ακόλουθες πράξεις:

- α) πληρωμή του συνόλου των οφειλόμενων ποσών·
- β) πληρωμή των οφειλόμενων ποσών σύμφωνα με τους ακόλουθους τρόπους:
- προχρηματοδότηση, ενδεχομένως υποδιαιρούμενη σε περισσότερες καταβολές,
  - μία ή περισσότερες ενδιάμεσες πληρωμές,
  - πληρωμή του υπολοίπου των οφειλόμενων ποσών.

2. Η λογιστική διαχωρίζει τα διάφορα είδη πληρωμών που αναφέρονται στην παράγραφο 1 κατά το χρόνο της εκτέλεσής τους.

Άρθρο 82

Η πληρωμή των δαπανών πραγματοποιείται από τον υπόλογο, εντός του ορίου των διαθέσιμων χρηματικών ποσών.

Τμήμα 5

Προθεσμίες των πράξεων δαπανών

Άρθρο 83

Οι πράξεις εκκαθάρισης, εντολής πληρωμής και πληρωμής των δαπανών πρέπει να ολοκληρώνονται εντός των προθεσμιών που καθορίζονται στους κανόνες εφαρμογής, οι οποίοι διευκρινίζουν

επίσης τους όρους υπό τους οποίους οι πιστωτές που πληρώθηκαν με καθυστέρηση δικαιούνται τόκους υπερημερίας εις βάρος της γραμμής στην οποία είχε εγγραφεί η δαπάνη ως προς το κεφάλαιο.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 7

Συστήματα πληροφορικής

Άρθρο 84

Σε περίπτωση διαχείρισης των εσόδων και δαπανών με συστήματα πληροφορικής, οι υπογραφές μπορούν να τεθούν με μηχανοργανωμένη ή ηλεκτρονική διαδικασία.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 8

Εσωτερικός ελεγκτής

Άρθρο 85

Κάθε όργανο ορίζει καθήκοντα εσωτερικού ελέγχου που πρέπει να ασκούνται σύμφωνα με τα σχετικά διεθνή πρότυπα. Ο εσωτερικός ελεγκτής, που διορίζεται από το όργανο, υπέχει ευθύνη έναντι αυτού όσον αφορά την επαλήθευση της εύρυθμης λειτουργίας των συστημάτων και των διαδικασιών εκτέλεσης του προϋπολογισμού. Ο εσωτερικός ελεγκτής δεν μπορεί να είναι ούτε διατάκτης ούτε υπόλογος.

Άρθρο 86

1. Ο εσωτερικός ελεγκτής συμβουλεύει το οικείο όργανο ως προς την αντιμετώπιση των κινδύνων, διατυπώνοντας ανεξάρτητα τη γνώμη του σχετικά με την ποιότητα των συστημάτων διαχείρισης και ελέγχου και εκδίδοντας συστάσεις για τη βελτίωση των όρων εκτέλεσης των πράξεων και για την προώθηση της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης.

Ο εσωτερικός ελεγκτής είναι ιδίως επιφορτισμένος:

- α) με την εκτίμηση της καταλληλότητας και της αποτελεσματικότητας των εσωτερικών συστημάτων διαχείρισης καθώς και της απόδοσης των υπηρεσιών κατά την υλοποίηση της εκάστοτε πολιτικής, των προγραμμάτων και των ενεργειών σε σχέση με τους αντίστοιχους κινδύνους τους·
- β) με την εκτίμηση της καταλληλότητας και της ποιότητας των συστημάτων εσωτερικού ελέγχου που εφαρμόζονται σε κάθε πράξη εκτέλεσης του προϋπολογισμού.

2. Ο εσωτερικός ελεγκτής ασκεί τα καθήκοντά του ως προς όλες τις δραστηριότητες και τις υπηρεσίες του οικείου οργάνου. Διαθέτει πλήρη και απεριόριστη πρόσβαση σε κάθε πληροφορία που απαιτείται για την άσκηση των καθηκόντων του, εν ανάγκη επιτόπου, τόσο στα κράτη μέλη όσο και σε τρίτες χώρες.

3. Ο εσωτερικός ελεγκτής υποβάλλει στο οικείο όργανο έκθεση σχετικά με τις διαπιστώσεις και τις συστάσεις του. Το όργανο εξασφαλίζει την παρακολούθηση των συστάσεων που προκύπτουν από τους ελέγχους. Εξάλλου, ο εσωτερικός ελεγκτής υποβάλλει στο

οικείο όργανο ετήσια έκθεση εσωτερικού ελέγχου η οποία αναφέρει τον αριθμό και τον τύπο των διεξαχθέντων ελέγχων, τις διατυπωθείσες συστάσεις και τη συνέχεια που δόθηκε στις συστάσεις αυτές.

4. Το όργανο διαβιβάζει κάθε έτος στην αρμόδια για την απαλλαγή αρχή έκθεση στην οποία συνοψίζονται ο αριθμός και ο τύπος των εσωτερικών ελέγχων που έχουν διεξαχθεί, οι διατυπωθείσες συστάσεις και η συνέχεια που δόθηκε στις συστάσεις αυτές.

Άρθρο 87

Το οικείο όργανο προβλέπει ειδικούς κανόνες για τον εσωτερικό ελεγκτή, οι οποίοι εξασφαλίζουν την πλήρη ανεξαρτησία του κατά την άσκηση των καθηκόντων του και θεσπίζουν την ευθύνη του.

Εάν ο εσωτερικός ελεγκτής είναι υπάλληλος ή μέλος του λοιπού προσωπικού των Κοινοτήτων υπέχει ευθύνη υπό τους όρους που προβλέπονται στον κανονισμό υπηρεσιακής κατάστασης και διευκρινίζονται στους κανόνες εφαρμογής.

ΤΙΤΛΟΣ V

ΣΥΝΑΨΗ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1

Γενικές διατάξεις

Τμήμα 1

Πεδίο εφαρμογής και αρχές ανάθεσης

Άρθρο 88

1. Οι δημόσιες συμβάσεις είναι συμβάσεις εξ επαχθούς αιτίας που συνάπτονται εγγράφως από μια αναθέτουσα αρχή, κατά την έννοια των άρθρων 104 και 167, με σκοπό την προμήθεια κινητών ή ακινήτων αγαθών, την εκτέλεση έργων ή την παροχή υπηρεσιών, έναντι της πληρωμής τιμήματος το οποίο καταβάλλεται εξ ολοκλήρου ή εν μέρει από τον προϋπολογισμό.

Οι συμβάσεις αυτές περιλαμβάνουν:

- α) τις συμβάσεις που αφορούν την αγορά ή μίσθωση ακινήτου·
- β) τις συμβάσεις προμηθειών·
- γ) τις συμβάσεις έργων·
- δ) τις συμβάσεις υπηρεσιών.

2. Ο παρών τίτλος δεν αφορά τις επιδοτήσεις.

Άρθρο 89

1. Όλες οι δημόσιες συμβάσεις που χρηματοδοτούνται εξ ολοκλήρου ή εν μέρει από τον προϋπολογισμό τηρούν τις αρχές της διαφάνειας, της αναλογικότητας, της ίσης μεταχείρισης και της μη διάκρισης.

2. Κάθε διαδικασία σύναψης συμβάσεων πραγματοποιείται με την ευρύτερη δυνατή διαδικασία ανταγωνισμού, εκτός των περιπτώσεων προσφυγής στη διαδικασία με διαπραγμάτευση που αναφέρεται στο άρθρο 91 παράγραφος 1 στοιχείο δ).

Τμήμα 2

Δημοσιότητα

Άρθρο 90

1. Πέραν των κατώτατων ορίων που προβλέπονται στο άρθρο 105 ή 167, όλες οι συμβάσεις αποτελούν το αντικείμενο δημοσίευσης στην *Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων*.

Η εκ των προτέρων δημοσίευση δύναται να παραλειφθεί μόνο στις περιπτώσεις που αναφέρονται στο άρθρο 91 παράγραφος 2 και για τις συμβάσεις υπηρεσιών που αναφέρονται στους κανόνες εφαρμογής.

Η δημοσίευση ορισμένων πληροφοριών μετά την ανάθεση της σύμβασης δύναται να παραλειφθεί στις περιπτώσεις που θα εμπόδιζε την εφαρμογή των νόμων, θα ήταν αντίθετη προς το δημόσιο συμφέρον, θα έθιγε τα θεμιτά εμπορικά συμφέροντα δημόσιων ή ιδιωτικών επιχειρήσεων ή θα παρέβλαπτε ενδεχομένως το θεμιτό ανταγωνισμό μεταξύ των εν λόγω επιχειρήσεων.

2. Οι συμβάσεις, των οποίων η αξία είναι κατώτερη από τα κατώτατα όρια που προβλέπονται στο άρθρο 105 ή 167, αποτελούν το αντικείμενο κατάλληλης δημοσιότητας.

Τμήμα 3

Διαδικασίες σύναψης συμβάσεων

Άρθρο 91

1. Οι διαδικασίες σύναψης συμβάσεων λαμβάνουν μια από τις ακόλουθες μορφές:

- α) την ανοικτή διαδικασία·
- β) την κλειστή διαδικασία·
- γ) το διαγωνισμό·
- δ) τη διαδικασία με διαπραγμάτευση.

2. Όσον αφορά τις συμβάσεις των οποίων η αξία είναι ανώτερη από τα κατώτατα όρια που προβλέπονται στο άρθρο 105 ή 167 η προσφυγή στη διαδικασία με διαπραγμάτευση επιτρέπεται μόνο στις περιπτώσεις που προβλέπονται στους κανόνες εφαρμογής.

Η διάταξη του πρώτου εδαφίου δεν εφαρμόζεται στις συμβάσεις υπηρεσιών που αναφέρονται στους κανόνες εφαρμογής.

3. Τα όρια, κάτω από τα οποία η αναθέτουσα αρχή μπορεί είτε να προσφύγει σε διαδικασία με διαπραγμάτευση είτε, κατά παρέκκλιση του άρθρου 88 παράγραφος 1 πρώτο εδάφιο, να προβεί σε απλή εξόφληση των τιμολογίων, καθορίζονται στους κανόνες εφαρμογής.

Άρθρο 92

Το αντικείμενο της σύμβασης πρέπει να προσδιορίζεται πλήρως, σαφώς και επακριβώς στα έγγραφα της πρόσκλησης υποβολής προσφορών.

Άρθρο 93

1. Από τη συμμετοχή σε σύμβαση αποκλείονται οι υποψήφιοι ή οι προσφέροντες:

- α) οι οποίοι τελούν υπό καθεστώς πτώχευσης, εκκαθάρισης, αναγκαστικής διαχείρισης ή πτωχευτικού συμβιβασμού, παύσης της δραστηριότητας ή κατά των οποίων έχει κινηθεί σχετική διαδικασία ή σε κάθε ανάλογη περίπτωση που απορρέει από διαδικασία της αυτής φύσεως προβλεπόμενη από τις εθνικές νομοθετικές και κανονιστικές διατάξεις·
- β) οι οποίοι έχουν καταδικασθεί με απόφαση που έχει ισχύ δεδικασμένου για κάθε αδίκημα σχετικό με την επαγγελματική τους διαγωγή·
- γ) οι οποίοι έχουν υποπέσει σε σοβαρό επαγγελματικό παράπτωμα που έχει διαπιστωθεί με οποιοδήποτε μέσο έχουν στη διάθεση τους οι αναθέτουσες αρχές·
- δ) οι οποίοι δεν έχουν εκπληρώσει τις υποχρεώσεις τους σχετικά με την καταβολή εισφορών κοινωνικής ασφάλισης ή τις υποχρεώσεις τους σχετικά με την καταβολή των φόρων σύμφωνα με τις νομικές διατάξεις της χώρας στην οποία είναι εγκατεστημένοι ή εκείνες της χώρας της αναθέτουσας αρχής ή ακόμη τις διατάξεις της χώρας στην οποία πρέπει να εκτελεσθεί η σύμβαση·
- ε) κατά των οποίων έχει εκδοθεί απόφαση με ισχύ δεδικασμένου για απάτη, δωροδοκία, συμμετοχή σε εγκληματική οργάνωση ή οποιαδήποτε άλλη παράνομη δραστηριότητα που θίγει τα οικονομικά συμφέροντα των Κοινοτήτων·
- στ) οι οποίοι, μετά τη σύναψη άλλης σύμβασης ή τη χορήγηση επιδότησης που χρηματοδοτήθηκαν από τον κοινοτικό προϋπολογισμό, διέπραξαν διαπιστωμένα σοβαρά παράπτωμα εκτέλεσης λόγω μη τήρησης των συμβατικών τους υποχρεώσεων.

2. Οι υποψήφιοι ή προσφέροντες πρέπει να πιστοποιήσουν ότι δεν εμπίπτουν σε κάποια από τις περιπτώσεις που προβλέπονται στην παράγραφο 1.

Άρθρο 94

Από την ανάθεση σύμβασης αποκλείονται οι υποψήφιοι ή προσφέροντες οι οποίοι, κατά τη διαδικασία σύναψης της εν λόγω σύμβασης:

- α) τελούν υπό κατάσταση σύγκρουσης συμφερόντων·
- β) έχουν καταστεί ένοχοι ψευδών δηλώσεων κατά την παροχή των πληροφοριών που ζητήθηκαν από την αναθέτουσα αρχή για την συμμετοχή τους στη σύμβαση ή δεν έχουν παράσχει αυτές τις πληροφορίες.

Άρθρο 95

Κάθε όργανο συγκροτεί κεντρική βάση δεδομένων στην οποία περιέχονται οι λεπτομέρειες που αφορούν τους υποψηφίους και τους προσφέροντες οι οποίοι ευρίσκονται σε μια από τις καταστάσεις που αναφέρονται στα άρθρα 93 και 94. Μόνος στόχος αυτής της βάσης δεδομένων είναι να εξασφαλίζεται, τηρουμένης της κοινοτικής νομοθεσίας σχετικά με τη μεταχείριση των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, η ορθή εφαρμογή των άρθρων 93 και 94. Κάθε όργανο έχει πρόσβαση στις βάσεις δεδομένων των άλλων οργάνων.

Άρθρο 96

Οι υποψήφιοι ή προσφέροντες που εμπίπτουν σε μία από τις περιπτώσεις αποκλεισμού που προβλέπονται στα άρθρα 93 και 94 μπορούν, αφού τους παρασχεθεί η δυνατότητα να υποβάλουν τις παρατηρήσεις τους, να αποτελέσουν το αντικείμενο διοικητικών ή οικονομικών κυρώσεων από την αναθέτουσα αρχή.

Οι κυρώσεις αυτές μπορούν να συνίστανται:

- α) στον αποκλεισμό του εν λόγω υποψηφίου ή προσφέροντος, για μέγιστη περίοδο πέντε ετών, από τις συμβάσεις και τις επιδοτήσεις που χρηματοδοτούνται από τον προϋπολογισμό·
- β) στην επιβολή οικονομικών κυρώσεων στον αντισυμβαλλόμενο, στην περίπτωση του άρθρου 93 παράγραφος 1 στοιχείο στ), και στον υποψήφιο ή τον προσφέροντα, στις περιπτώσεις του άρθρου 94, εφόσον αυτές είναι πραγματικά σοβαρές και εντός του ορίου της αξίας της σχετικής σύμβασης.

Οι επιβαλλόμενες κυρώσεις είναι ανάλογες με την αξία της σύμβασης και τη σοβαρότητα των διαπραχθέντων παραπτωμάτων.

Άρθρο 97

1. Τα κριτήρια επιλογής που επιτρέπουν να αξιολογηθούν οι ικανότητες των υποψηφίων ή των προσφερόντων και τα κριτήρια ανάθεσης που επιτρέπουν να αξιολογηθεί το περιεχόμενο των προσφορών καθορίζονται και διευκρινίζονται εκ των προτέρων στα έγγραφα της πρόσκλησης υποβολής προσφορών.

2. Η σύμβαση μπορεί να ανατεθεί με μειοδοτικό διαγωνισμό ή με ανάθεση στην πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά.

Άρθρο 98

1. Οι κανόνες κατάθεσης των προσφορών εγγυώνται το γνήσιο ανταγωνισμό και το απόρρητο του περιεχομένου τους έως την ταυτοχρόνη αποσφράγιση τους.

2. Η αναθέτουσα αρχή μπορεί να απαιτεί από τους προσφέροντες προηγούμενη εγγύηση, υπό τους όρους που προβλέπονται στους κανόνες εφαρμογής, προκειμένου να εξασφαλίζεται η διατήρηση των υποβαλλόμενων προσφορών.

3. Εκτός από τις συμβάσεις χαμηλού ύψους που αναφέρονται στο άρθρο 91 παράγραφος 3, η αποσφράγιση των υποψηφιοτήτων ή των προσφορών πραγματοποιείται από οριζόμενη προς το σκοπό αυτό επιτροπή αποσφράγισης. Κάθε υποψηφιοτητα ή προσφορά, την οποία η εν λόγω επιτροπή κρίνει μη σύμφωνη, απορρίπτεται.

4. Όλες οι υποψηφιοτητες ή προσφορές που κρίνονται σύμφωνες από την επιτροπή αποσφράγισης αξιολογούνται, βάσει κριτηρίων επιλογής και ανάδειξης που έχουν ορισθεί εκ των προτέρων στα έγγραφα της πρόσκλησης υποβολής προσφορών, από άλλη επιτροπή οριζόμενη προς το σκοπό αυτό προκειμένου να προταθεί ο ανάδοχος της σύμβασης.

Άρθρο 99

Κατά τη διαδικασία σύναψης συμβάσεων, οι επαφές μεταξύ αναθέτουσας αρχής και υποψηφίων ή προσφερόντων γίνονται μόνον υπό συνθήκες που εξασφαλίζουν τη διαφάνεια και την ίση μεταχείριση. Οι επαφές αυτές δεν μπορούν να οδηγούν στη μεταβολή των όρων της σύμβασης ή των όρων της αρχικής προσφοράς.

Άρθρο 100

1. Ο αρμόδιος διατάκτης ορίζει εν συνεχεία τον ανάδοχο της σύμβασης, τηρώντας τα κριτήρια επιλογής και ανάδειξης που έχουν ορισθεί εκ των προτέρων στα έγγραφα της πρόσκλησης υποβολής προσφορών, και τους κανόνες σύναψης των συμβάσεων.

2. Η αναθέτουσα αρχή γνωστοποιεί σε κάθε απορριφθέντα υποψήφιο ή προσφέροντα τους λόγους απόρριψης της υποψηφιότητας ή της προσφοράς του και σε κάθε προσφέροντα, του οποίου η προσφορά κρίθηκε παραδεκτή και ο οποίος υποβάλλει εγγράφως αίτηση προς τούτο, τα σχετικά χαρακτηριστικά και πλεονεκτήματα της επιλεγείσας προσφοράς καθώς και το όνομα του αναδόχου.

Ωστόσο, η γνωστοποίηση ορισμένων στοιχείων δύναται να παραλειφθεί στις περιπτώσεις που θα εμπόδιζε την εφαρμογή των νόμων, θα ήταν αντίθετη προς το δημόσιο συμφέρον, θα έθιγε τα θεμιτά εμπορικά συμφέροντα δημόσιων ή ιδιωτικών επιχειρήσεων ή θα παρέβλαπτε το θεμιτό ανταγωνισμό μεταξύ των εν λόγω επιχειρήσεων.

Άρθρο 101

Η αναθέτουσα αρχή μπορεί, έως την υπογραφή της σύμβασης, είτε να παραιτηθεί από τη σύμβαση είτε να ακυρώσει τη διαδικασία σύναψης της σύμβασης, χωρίς οι υποψήφιοι ή οι προσφέροντες να μπορούν να διεκδικήσουν οποιαδήποτε αποζημίωση.

Αυτή η απόφαση πρέπει να είναι αιτιολογημένη και να γνωστοποιηθεί στους υποψηφίους ή τους προσφέροντες.

Τμήμα 4

Εγγυήσεις και έλεγχος

Άρθρο 102

Η αναθέτουσα αρχή μπορεί και, σε ορισμένες περιπτώσεις που προβλέπονται στους κανόνες εφαρμογής, οφείλει να απαιτήσει από τους αντισυμβαλλομένους προηγούμενη εγγύηση, με σκοπό:

- α) την εξασφάλιση της αίσιας εκτέλεσης της σύμβασης·
- β) τον περιορισμό των οικονομικών κινδύνων που συνδέονται με την καταβολή των προχρηματοδοτήσεων.

Άρθρο 103

Όταν κατά τη διαδικασία σύναψης ή εκτέλεσης μιας σύμβασης έχουν διαπραχθεί είτε σφάλματα ή ουσιώδεις παρατυπίες είτε απάτη, τα όργανα αναστέλλουν την εκτέλεση της εν λόγω σύμβασης.

Αν αυτά τα σφάλματα, οι παρατυπίες ή η απάτη οφείλονται σε υπαιτιότητα του αντισυμβαλλομένου, τα όργανα μπορούν επιπλέον να αρνηθούν την πληρωμή ή να ανακτήσουν τα ήδη καταβληθέντα ποσά, ανάλογα με τη σοβαρότητα των εν λόγω σφαλμάτων, παρατυπιών ή της απάτης.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2

Διατάξεις εφαρμοζόμενες στις συμβάσεις που συνάπτονται από τα κοινοτικά όργανα για ίδιο λογαριασμό

Άρθρο 104

Τα κοινοτικά όργανα θεωρούνται ως αναθέτουσες αρχές για τις συμβάσεις που συνάπτουν για ίδιο λογαριασμό.

Άρθρο 105

Με την επιφύλαξη των διατάξεων του τίτλου IV του μέρους II του παρόντος κανονισμού, οι οδηγίες του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για το συντονισμό των δημόσιων συμβάσεων υπηρεσιών, προμηθειών και έργων θέτουν τα κατώτατα όρια που καθορίζουν:

- α) τις λεπτομέρειες δημοσιότητας που αναφέρονται στο άρθρο 90·
- β) την επιλογή των διαδικασιών που αναφέρονται στο άρθρο 91·
- γ) τις αντίστοιχες προθεσμίες.

Άρθρο 106

Η συμμετοχή στο διαγωνισμό είναι ανοικτή επί ίσοις όροις σε όλα τα φυσικά και νομικά πρόσωπα που εμπίπτουν στον τομέα εφαρμογής των συνθηκών και σε όλα τα φυσικά και νομικά πρόσωπα τρίτης χώρας που έχει συνάψει με τις Ευρωπαϊκές Κοινοότητες ιδιαίτερη συμφωνία στον τομέα των δημόσιων συμβάσεων, υπό τους όρους που προβλέπονται από τη συμφωνία αυτή.

Άρθρο 107

Στην περίπτωση που εφαρμόζεται η πολυμερής συμφωνία για τις δημόσιες συμβάσεις, η οποία συνάφθηκε στο πλαίσιο του Παγκόσμιου Οργανισμού Εμπορίου, οι συμβάσεις είναι επίσης ανοικτές στους υπηκόους των κρατών που επικύρωσαν την εν λόγω συμφωνία, υπό τους όρους που προβλέπονται από τη συμφωνία αυτή.

ΤΙΤΛΟΣ VI

ΕΠΙΔΟΤΗΣΕΙΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ I

Πεδίο εφαρμογής

Άρθρο 108

1. Οι επιδοτήσεις είναι άμεσες χρηματοδοτικές συνεισφορές εις βάρος του προϋπολογισμού, οι οποίες χορηγούνται, ως ελευθεριότητα, προκειμένου να χρηματοδοτηθεί:
- α) είτε ενέργεια προοριζόμενη να προωθήσει την υλοποίηση ενός στόχου εντασόμενου στο πλαίσιο πολιτικής της Ευρωπαϊκής Ένωσης·
- β) είτε η λειτουργία οργανισμού ο οποίος επιδιώκει στόχο γενικού ευρωπαϊκού ενδιαφέροντος ή στόχο εντασόμενο στο πλαίσιο πολιτικής της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Οι επιδοτήσεις αποτελούν το αντικείμενο έγγραφης σύμβασης.

2. Δεν αποτελούν επιδοτήσεις, κατά την έννοια του παρόντος τίτλου:
- α) οι δαπάνες με τη μορφή προσωπικού των οργάνων, τα χορηγούμενα δάνεια και οι συμμετοχές καθώς και οι δημόσιες συμβάσεις που αναφέρονται στο άρθρο 88 και οι ενισχύσεις που καταβάλλονται στο πλαίσιο της μακροοικονομικής συνδρομής·
- β) οι δαπάνες που πραγματοποιούνται στο πλαίσιο της επιμερισμένης, αποκεντρωμένης ή από κοινού διαχείρισης, κατά την έννοια του άρθρου 53 του παρόντος κανονισμού·
- γ) οι καταβολές προς τους οργανισμούς τους οποίους εξουσιοδοτεί η Επιτροπή σύμφωνα με τα άρθρα 54 και 55 του παρόντος κανονισμού και τους λοιπούς κοινοτικούς οργανισμούς που αναφέρονται στο άρθρο 185 του παρόντος κανονισμού.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2

Αρχές χορήγησης

Άρθρο 109

1. Η χορήγηση επιδοτήσεων υπόκειται στις αρχές της διαφάνειας, της ίσης μεταχείρισης, της μη σώρευσης, της μη αναδρομικότητας και της συγχρηματοδότησης.
2. Η επιδότηση δεν μπορεί να έχει ως αντικείμενο ή ως αποτέλεσμα την παροχή κέρδους στο δικαιούχο.

Άρθρο 110

1. Οι επιδοτήσεις αποτελούν το αντικείμενο ετήσιου προγραμματισμού, ο οποίος δημοσιεύεται στην αρχή του οικονομικού έτους, με την επιφύλαξη της βοήθειας που προορίζεται για περιπτώσεις κρίσεις και των πράξεων ανθρωπιστικής βοήθειας.

Αυτό το πρόγραμμα εργασίας υλοποιείται με τη δημοσίευση προσκλήσεων υποβολής προτάσεων, εκτός από επείγουσες περιπτώσεις εξαιρετικού χαρακτήρα και δεόντως αιτιολογημένες ή εκτός εάν τα χαρακτηριστικά του δικαιούχου τον επιβάλλουν ως μόνη επιλογή για συγκεκριμένη ενέργεια.

2. Όλες οι επιδοτήσεις που χορηγούνται κατά τη διάρκεια ενός οικονομικού έτους αποτελούν το αντικείμενο ετήσιας δημοσίευσης, τηρουμένων των απαιτήσεων εμπιστευτικότητας και ασφάλειας.

Άρθρο 111

1. Για την ίδια ενέργεια μπορεί να χορηγηθεί μόνο μία επιδότηση εις βάρος του προϋπολογισμού υπέρ του ίδιου δικαιούχου.
2. Σε κάθε δικαιούχο μπορεί να χορηγηθεί μόνο μία επιδότηση λειτουργίας εις βάρος του προϋπολογισμού ανά οικονομικό έτος.

Άρθρο 112

1. Η επιδότηση ενεργειών που έχουν ήδη αρχίσει χορηγείται μόνον στις περιπτώσεις που ο δικαιούχος μπορεί να αποδείξει την ανάγκη έναρξης της ενέργειας πριν από την υπογραφή της σύμβασης.

Στις περιπτώσεις αυτές πάντως, οι επιλέξιμες για χρηματοδότηση δαπάνες δεν μπορούν να είναι προγενέστερες από την ημερομηνία κατάθεσης της αίτησης επιδότησης, εκτός από δεόντως αιτιολογημένες εξαιρετικές περιπτώσεις που προβλέπονται στη βασική πράξη ή από τις αναγκαίες δαπάνες για την ομαλή πορεία της βοήθειας που προορίζεται για περιπτώσεις κρίσεων και των πράξεων ανθρωπιστικής βοήθειας, υπό τους όρους που προβλέπονται στους κανόνες εφαρμογής.

Η αναδρομική επιδότηση ενεργειών που έχουν ήδη ολοκληρωθεί αποκλείεται.

2. Η σύμβαση που αφορά επιδότηση λειτουργίας πρέπει να έχει υπογραφεί εντός τεσσάρων μηνών από την έναρξη του οικονομικού έτους του δικαιούχου. Οι επιλέξιμες για χρηματοδότηση δαπάνες δεν μπορούν να είναι προγενέστερες από την ημερομηνία κατάθεσης της αίτησης επιδότησης ούτε από την έναρξη του οικονομικού έτους του δικαιούχου.

Άρθρο 113

1. Η επιδότηση ενέργειας δεν μπορεί να χρηματοδοτεί το σύνολο του κόστους της ενέργειας, με την επιφύλαξη των διατάξεων του τίτλου IV του μέρους II.

Η επιδότηση λειτουργίας δεν μπορεί να χρηματοδοτεί το σύνολο των δαπανών λειτουργίας του δικαιούχου οργανισμού.

2. Εάν δεν προβλέπεται διαφορετικά στη βασική πράξη υπέρ οργανισμών οι οποίοι επιδιώκουν στόχους γενικού ευρωπαϊκού ενδιαφέροντος, οι επιδοτήσεις λειτουργίας έχουν, σε περίπτωση ανανέωσης, φθίνοντα χαρακτήρα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3

Διαδικασία χορήγησης

Άρθρο 114

1. Είναι επιλέξιμες οι αιτήσεις επιδότησης που διατυπώνονται εγγράφως και υποβάλλονται από νομικά πρόσωπα.

Κατ' εξαίρεση, ανάλογα με τη φύση της ενέργειας ή του επιδιωκόμενου από τον αιτούντα στόχου, η βασική πράξη είναι δυνατόν να προβλέπει ότι μπορούν να λάβουν επιδοτήσεις και φυσικά πρόσωπα.

2. Αποκλείονται από τη χορήγηση επιδοτήσεων οι αιτούντες οι οποίοι, κατά τη διαδικασία χορήγησης επιδότησης, εμπίπτουν σε μία από τις καταστάσεις που αναφέρονται στα άρθρα 93 και 94.

Οι αιτούντες οφείλουν να πιστοποιούν ότι δεν εμπίπτουν σε μία από τις καταστάσεις που αναφέρονται στο άρθρο 93.

3. Στους αιτούντες που αποκλείονται κατ' εφαρμογή της παραγράφου 2 μπορούν να επιβληθούν από το διατάκτη, υπό τους όρους που προβλέπονται στα άρθρα 93 έως 96 καθώς και στους κανόνες εφαρμογής των άρθρων αυτών, διοικητικές και οικονομικές κυρώσεις που θα πρέπει να είναι αποτελεσματικές, ανάλογες και να έχουν αποτρεπτικό χαρακτήρα.

Άρθρο 115

1. Τα κριτήρια επιλογής επιτρέπουν να αξιολογηθεί η ικανότητα του αιτούντος προς ολοκλήρωση της προτεινόμενης ενέργειας ή του προτεινόμενου προγράμματος εργασίας.

2. Τα κριτήρια απονομής, που έχουν προαναγγελθεί στην πρόσκληση υποβολής προτάσεων, επιτρέπουν να αξιολογηθεί η ποιότητα των υποβληθεισών προτάσεων σε σχέση με τους στόχους και τις προτεραιότητες που έχουν οριστεί.

Άρθρο 116

1. Οι προτάσεις αξιολογούνται, βάσει προαναγγελθέντων κριτηρίων επιλογής και απονομής, από επιτροπή αξιολόγησης που συνιστάται για το σκοπό αυτό, προκειμένου να προσδιορισθούν οι προτάσεις που ενδέχεται να τύχουν χρηματοδότησης.

2. Ο αρμόδιος διατάκτης εγκρίνει εν συνεχεία, βάσει της αξιολογήσεως που προβλέπεται στην παράγραφο 1, τον κατάλογο των δικαιούχων και τα επιλεγέντα ποσά.

3. Ο αρμόδιος διατάκτης ενημερώνει εγγράφως τον αιτούντα για τη συνέχεια που δόθηκε στην αίτησή του. Σε περίπτωση μη χορήγησης της αιτηθείσας επιδότησης, το οικείο όργανο ανακοινώνει τους λόγους απόρριψης της αίτησης, σε σχέση ιδίως με τα προαναγγελθέντα κριτήρια επιλογής και απονομής.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4

Πληρωμή και έλεγχος

Άρθρο 117

Ο ρυθμός των πληρωμών εξαρτάται από τους σχετικούς οικονομικούς κινδύνους, τη διάρκεια και την πορεία της ενέργειας ή από τα έξοδα στα οποία υποβάλλεται ο δικαιούχος.

Άρθρο 118

Ο αρμόδιος διατάκτης μπορεί να απαιτεί από το δικαιούχο προηγούμενη εγγύηση, προκειμένου να περιορίζονται οι οικονομικοί κίνδυνοι που συνδέονται με την καταβολή των προχρηματοδοτήσεων.

Άρθρο 119

1. Το ποσό της επιδότησης καθίσταται οριστικό μόνο μετά την αποδοχή των εκθέσεων και των τελικών λογαριασμών από το όργανο, με την επιφύλαξη μεταγενέστερων ελέγχων πραγματοποιούμενων από το όργανο.

2. Εάν ο δικαιούχος δεν τηρήσει τις νόμιμες και συμβατικές υποχρεώσεις του, η επιδότηση αναστέλλεται και μειώνεται ή καταργείται στις περιπτώσεις που προβλέπονται στους κανόνες εφαρμογής, αφού δοθεί στο δικαιούχο η δυνατότητα να υποβάλει τις παρατηρήσεις του.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5

Υλοποίηση

Άρθρο 120

1. Όταν η υλοποίηση της ενέργειας απαιτεί τη σύναψη δημόσιων συμβάσεων από το δικαιούχο, οι συμβάσεις αυτές διέπονται από τις αρχές του τίτλου V του παρόντος μέρους.

2. Κάθε σύμβαση επιδότησης προβλέπει ρητά την ελεγκτική αρμοδιότητα της Επιτροπής και του Ελεγκτικού Συνεδρίου, βάσει δικαιολογητικών και επιτόπου, η οποία ασκείται σε όλους τους αντισυμβαλλομένους και υπεργολάβους που έλαβαν κοινοτικούς πόρους.

ΤΙΤΛΟΣ VII

ΑΠΟΔΟΣΗ ΤΩΝ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΩΝ ΚΑΙ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ I

Απόδοση των λογαριασμών

Άρθρο 121

Οι λογαριασμοί των Κοινοτήτων περιλαμβάνουν:

- α) τις δημοσιονομικές καταστάσεις των οργάνων που ορίζονται στο άρθρο 126 και τις δημοσιονομικές καταστάσεις των οργανισμών που αναφέρονται στο άρθρο 185·
- β) τις ενοποιημένες δημοσιονομικές καταστάσεις οι οποίες παρουσιάζουν συγκεντρωτικά τις δημοσιονομικές πληροφορίες των δημοσιονομικών καταστάσεων που αναφέρονται στο στοιχείο α)·
- γ) τις καταστάσεις σχετικά με την εκτέλεση του προϋπολογισμού των οργάνων και των προϋπολογισμών των οργανισμών που αναφέρονται στο άρθρο 185·
- δ) τις ενοποιημένες καταστάσεις σχετικά με την εκτέλεση του προϋπολογισμού οι οποίες παρουσιάζουν συγκεντρωτικά τις πληροφορίες των καταστάσεων που αναφέρονται στο στοιχείο γ)·

Άρθρο 122

Οι λογαριασμοί των οργάνων και των οργανισμών που αναφέρονται στο άρθρο 185 συνοδεύονται από έκθεση σχετικά με τη δημοσιονομική και χρηματοοικονομική διαχείριση του οικονομικού έτους.

Άρθρο 123

Οι λογαριασμοί πρέπει να είναι τακτικοί, ειλικρινείς και πλήρεις και να παρουσιάζουν πιστή απεικόνιση:

- α) όσον αφορά τις δημοσιονομικές καταστάσεις, των στοιχείων ενεργητικού, παθητικού, των επιβαρύνσεων και προϊόντων, των δικαιωμάτων και υποχρεώσεων που δεν περιλαμβάνονται στο ενεργητικό και στο παθητικό καθώς και των ταμειακών ροών·
- β) όσον αφορά τις καταστάσεις σχετικά με την εκτέλεση του προϋπολογισμού, των στοιχείων εκτέλεσης του προϋπολογισμού ως προς τα έσοδα και τις δαπάνες.

Άρθρο 124

Οι δημοσιονομικές καταστάσεις καταρτίζονται βάσει των γενικών παραδεκτών λογιστικών αρχών, ήτοι:

- α) της συνέχειας της δράσης·
- β) της σύνεσης·
- γ) της σταθερής εφαρμογής των λογιστικών μεθόδων·
- δ) της συγκρισιμότητας των πληροφοριών·

- ε) της σχετικής σημασίας·
- στ) του μη συμψηφισμού·
- ζ) της υπεροχής της πραγματικότητας έναντι των φαινομένων·
- η) της αυτοτέλειας των χρήσεων.

Άρθρο 125

1. Σύμφωνα με την αρχή της αυτοτέλειας των χρήσεων, οι δημοσιονομικές καταστάσεις λαμβάνουν υπόψη τις επιβαρύνσεις και τα προϊόντα που αφορούν το οικονομικό έτος, ανεξάρτητα από την ημερομηνία πληρωμής ή εισπραξής.
2. Η αξία των στοιχείων ενεργητικού και παθητικού προσδιορίζεται σε συνάρτηση με τους κανόνες αξιολόγησης τους οριζόμενους από τις λογιστικές μεθόδους που προβλέπονται στο άρθρο 133.

Άρθρο 126

1. Οι δημοσιονομικές καταστάσεις παρουσιάζονται σε εκατομμύρια ευρώ και περιλαμβάνουν:

- α) τον ισολογισμό και το λογαριασμό οικονομικού αποτελέσματος, που εκφράζουν την περιουσιακή και χρηματοοικονομική κατάσταση καθώς και το οικονομικό αποτέλεσμα στις 31 Δεκεμβρίου του διαρρευσαντος έτους· η παρουσίαση ακολουθεί τη διάρθρωση που ορίστηκε στις οδηγίες τους Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με τους ετήσιους λογαριασμούς ορισμένων μορφών εταιριών, λαμβάνοντας ωστόσο υπόψη την ιδιαίτερη φύση των δραστηριοτήτων των Κοινοτήτων·
- β) τον πίνακα ταμειακών ροών, που εμφανίζει τις εισπράξεις και τις εκταμιεύσεις του οικονομικού έτους καθώς και την τελική ταμειακή κατάσταση·
- γ) την κατάσταση μεταβολών των ιδίων κεφαλαίων, που παρουσιάζει λεπτομερώς τις αυξήσεις και τις μειώσεις που σημειώθηκαν κατά το οικονομικό έτος σε καθένα από τα στοιχεία των λογαριασμών κεφαλαίων.

2. Το παράρτημα των δημοσιονομικών καταστάσεων συμπληρώνει και σχολιάζει τις πληροφορίες που αναφέρονται στην παράγραφο 1 και παρέχει όλες τις συμπληρωματικές πληροφορίες τις οποίες απαιτεί η διεθνώς παραδεκτή λογιστική πρακτική, εφόσον οι πληροφορίες αυτές είναι συναφείς προς τις δραστηριότητες των Κοινοτήτων.

Άρθρο 127

Οι καταστάσεις σχετικά με την εκτέλεση του προϋπολογισμού παρουσιάζονται σε εκατομμύρια ευρώ. Περιλαμβάνουν:

- α) το λογαριασμό αποτελέσματος της εκτέλεσης του προϋπολογισμού, που ανακεφαλαιώνει το σύνολο των πράξεων του προϋπολογισμού του οικονομικού έτους ως προς τα έσοδα και τις δαπάνες· ο λογαριασμός αυτός ακολουθεί την ίδια διάρθρωση με τον προϋπολογισμό·
- β) το παράρτημα του λογαριασμού αποτελέσματος της εκτέλεσης του προϋπολογισμού, το οποίο συμπληρώνει και σχολιάζει τις πληροφορίες του εν λόγω λογαριασμού.

Άρθρο 128

Οι υπόλογοι των άλλων οργάνων και των οργανισμών που αναφέρονται στο άρθρο 185 κοινοποιούν στον υπόλογο της Επιτροπής, το αργότερο την 1η Μαρτίου μετά το οικονομικό έτος που έκλεισε, τους προσωρινούς λογαριασμούς τους, συνοδευόμενους από την έκθεση για την δημοσιονομική και χρηματοοικονομική διαχείριση του οικονομικού έτους.

Ο υπόλογος της Επιτροπής ενοποιεί τους προσωρινούς λογαριασμούς και διαβιβάζει στο Ελεγκτικό Συνέδριο, το αργότερο την 31η Μαρτίου μετά το οικονομικό έτος που έκλεισε, τους προσωρινούς λογαριασμούς κάθε οργάνου και οργανισμού που αναφέρεται στο άρθρο 185 καθώς και τους ενοποιημένους προσωρινούς λογαριασμούς.

Διαβιβάζει στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο και το Ελεγκτικό Συνέδριο, κατά την ίδια ημερομηνία, την έκθεση για τη δημοσιονομική και χρηματοοικονομική διαχείριση του οικονομικού έτους κάθε οργάνου και οργανισμού που αναφέρεται στο άρθρο 185.

Άρθρο 129

1. Το Ελεγκτικό Συνέδριο διατυπώνει, το αργότερο στις 15 Ιουνίου, τις παρατηρήσεις του σε σχέση με τους προσωρινούς λογαριασμούς κάθε οργάνου και οργανισμού που αναφέρεται στο άρθρο 185.

2. Κάθε όργανο και κάθε οργανισμός που αναφέρεται στο άρθρο 185 καταρτίζει τους οριστικούς λογαριασμούς του με δική του ευθύνη και τους διαβιβάζει στον υπόλογο της Επιτροπής και στο Ελεγκτικό Συνέδριο, το αργότερο την 1η Ιουλίου μετά το οικονομικό έτος που έκλεισε, με σκοπό την κατάρτιση των ενοποιημένων οριστικών λογαριασμών.

3. Η Επιτροπή εγκρίνει τους ενοποιημένους οριστικούς λογαριασμούς και τους διαβιβάζει πριν από τις 31 Ιουλίου μετά το οικονομικό έτος που έκλεισε στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο και το Ελεγκτικό Συνέδριο.

4. Οι ενοποιημένοι οριστικοί λογαριασμοί δημοσιεύονται, έως τις 31 Οκτωβρίου μετά το οικονομικό έτος που έκλεισε, στην *Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων* συνοδευόμενοι από τη δήλωση αξιοπιστίας την οποία παρέχει το Ελεγκτικό Συνέδριο κατ' εφαρμογή του άρθρου 248 της συνθήκης ΕΚ και του άρθρου 160Γ της συνθήκης Ευρατόμ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2

Πληροφορίες κατά τη διάρκεια της εκτέλεσης του προϋπολογισμού

Άρθρο 130

Η Επιτροπή, επιπλέον των καταστάσεων που προβλέπονται στα άρθρα 126 και 127, καταρτίζει δύο φορές ετησίως έκθεση προς το

Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο σχετικά με την κατάσταση των εγγυήσεων του προϋπολογισμού και των αντίστοιχων κινδύνων.

Οι πληροφορίες αυτές διαβιβάζονται ταυτόχρονα στο Ελεγκτικό Συνέδριο.

Άρθρο 131

1. Η Επιτροπή, επιπλέον των καταστάσεων που προβλέπονται στα άρθρα 126 και 127, διαβιβάζει μία φορά μηνιαίως προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο, συγκεντρωτικά τουλάχιστον κατά κεφάλαιο, αριθμητικά δεδομένα σχετικά με την εκτέλεση του προϋπολογισμού τόσο ως προς τα έσοδα όσο και ως προς τις δαπάνες, για το σύνολο των πιστώσεων.

Τα δεδομένα αυτά περιλαμβάνουν και πληροφοριακά στοιχεία για τη χρήση των μεταφερθεισών μεταξύ ετών πιστώσεων.

Τα αριθμητικά δεδομένα διαβιβάζονται εντός δέκα εργάσιμων ημερών μετά τη λήξη κάθε μήνα.

2. Τρεις φορές ετησίως και εντός τριάντα εργάσιμων ημερών μετά την 31η Μαΐου, την 31η Αυγούστου και την 31η Δεκεμβρίου, η Επιτροπή διαβιβάζει προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο έκθεση για την εκτέλεση του προϋπολογισμού, τόσο ως προς τα έσοδα όσο και ως προς τις δαπάνες, με λεπτομερειακά στοιχεία κατά κεφάλαιο, άρθρο και θέση.

Η εν λόγω έκθεση περιλαμβάνει και πληροφορίες για την εκτέλεση των πιστώσεων που έχουν μεταφερθεί από τα προηγούμενα οικονομικά έτη.

3. Τα αριθμητικά δεδομένα και η έκθεση για την εκτέλεση του προϋπολογισμού διαβιβάζονται ταυτόχρονα στο Ελεγκτικό Συνέδριο.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3

Λογιστική

Τμήμα 1

Κοινές διατάξεις

Άρθρο 132

1. Η λογιστική των οργάνων είναι το σύστημα οργάνωσης των δημοσιονομικών και χρηματοοικονομικών πληροφοριών που επιτρέπει τη συγκέντρωση, ταξινόμηση και καταχώριση αριθμητικών δεδομένων.

2. Η λογιστική αποτελείται από τη γενική λογιστική και την λογιστική του προϋπολογισμού. Αυτές οι δύο μορφές λογιστικής τηρούνται ανά ημερολογιακό έτος σε ευρώ.

3. Τα δεδομένα της γενικής λογιστικής και της λογιστικής του προϋπολογισμού εγκρίνονται κατά το κλείσιμο του οικονομικού έτους με σκοπό την κατάρτιση των λογαριασμών που αναφέρονται στο κεφάλαιο 1.

4. Οι παράγραφοι 2 και 3 δεν εμποδίζουν την τήρηση αναλυτικής λογιστικής από τον κύριο διατάκτη.

Άρθρο 133

1. Ο υπόλογος της Επιτροπής, έπειτα από διαβούλευση με τους υπολόγους των άλλων οργάνων και των οργανισμών που αναφέρονται στο άρθρο 185, εγκρίνει τους λογιστικούς κανόνες και μεθόδους καθώς και το εναρμονισμένο λογιστικό σχέδιο που πρέπει να εφαρμόζουν όλα τα όργανα, οι υπηρεσίες που αναφέρονται στον τίτλο V του μέρους II και όλοι οι οργανισμοί που αναφέρονται στο άρθρο 185.

2. Ο υπόλογος της Επιτροπής εγκρίνει τους κανόνες και τις μεθόδους που αναφέρονται στην παράγραφο 1, με βάση τα διεθνώς παραδεκτά λογιστικά πρότυπα για το δημόσιο τομέα, από τα οποία μπορεί να αποκλίνει όταν το δικαιολογεί η ιδιαίτερη φύση των δραστηριοτήτων των Κοινοτήτων.

Τμήμα 2

Γενική λογιστική

Άρθρο 134

Η γενική λογιστική καταγράφει χρονολογικά, σύμφωνα με τη διπλογραφική μέθοδο, τα γεγονότα και τις πράξεις που επηρεάζουν την οικονομική, δημοσιονομική και περιουσιακή κατάσταση των οργάνων και των οργανισμών που αναφέρονται στο άρθρο 185.

Άρθρο 135

1. Οι διάφορες κινήσεις ανά λογαριασμό καθώς και τα υπόλοιπα τους εγγράφονται στα λογιστικά βιβλία.

2. Κάθε λογιστική εγγραφή, συμπεριλαμβανομένων των λογιστικών διορθώσεων, στηρίζεται σε δικαιολογητικά στα οποία παραπέμπει.

3. Το λογιστικό σύστημα πρέπει να επιτρέπει την εξακρίβωση όλων των λογιστικών εγγραφών.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1

Εξωτερικός έλεγχος

Άρθρο 139

1. Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο και η Επιτροπή ενημερώνουν το Ελεγκτικό Συνέδριο, το ταχύτερο δυνατόν, σχετικά με όλες τις αποφάσεις που λαμβάνουν και όλες τις πράξεις που εκδίδουν κατ' εφαρμογή των άρθρων 9, 13, 18, 22, 23, 26 και 36.

Άρθρο 136

Μετά το κλείσιμο του οικονομικού έτους και έως την ημερομηνία απόδοσης των λογαριασμών, ο υπόλογος προβαίνει στις διορθώσεις οι οποίες, χωρίς να συνεπάγονται εκταμίευση ή είσπραξη εις βάρος αυτού του οικονομικού έτους, είναι αναγκαίες για την τακτική, πιστή και ειλικρινή παρουσίαση των λογαριασμών.

Τμήμα 3

Λογιστική του προϋπολογισμού

Άρθρο 137

1. Η λογιστική του προϋπολογισμού επιτρέπει να παρακολουθείται λεπτομερώς η εκτέλεση του προϋπολογισμού.

2. Για τους σκοπούς της εφαρμογής της παραγράφου 1, η λογιστική του προϋπολογισμού καταγράφει όλες τις προβλεπόμενες στον τίτλο IV του μέρους I πράξεις εκτέλεσης του προϋπολογισμού ως προς τα έσοδα και τις δαπάνες.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4

Απογραφή των ακινητοποιήσεων

Άρθρο 138

1. Κάθε όργανο και κάθε οργανισμός που αναφέρεται στο άρθρο 185 τηρεί κατά ποσότητα και κατ' αξία, σύμφωνα με το υπόδειγμα που εγκρίνεται από τον υπόλογο της Επιτροπής, βιβλία απογραφής όλων των ενσώματων, ασώματων και χρηματοοικονομικών ακινητοποιήσεων που αποτελούν την περιουσία των Κοινοτήτων.

Κάθε όργανο και κάθε οργανισμός που αναφέρεται στο άρθρο 185 επαληθεύει ότι οι εγγραφές στα βιβλία απογραφών ανταποκρίνονται στην πραγματικότητα.

2. Οι πωλήσεις κινητών αποτελούν το αντικείμενο κατάλληλης δημοσιότητας.

ΤΙΤΛΟΣ VIII

ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΣ ΕΛΕΓΧΟΣ ΚΑΙ ΑΠΑΛΛΑΓΗ

2. Τα όργανα διαβιβάζουν στο Ελεγκτικό Συνέδριο τις εσωτερικές κανονιστικές διατάξεις που θεσπίζουν σε δημοσιονομικά θέματα.

3. Ο διορισμός των διατακτών, των εσωτερικών ελεγκτών, των υπολόγων και των υπολόγων πάγιων προκαταβολών καθώς και οι μεταβιβάσεις αρμοδιοτήτων που γίνονται δυνάμει των άρθρων 51, 61, 62, 63 και 85 κοινοποιούνται στο Ελεγκτικό Συνέδριο.

Άρθρο 140

1. Η εξέταση της νομιμότητας και της κανονικότητας των εσόδων και των δαπανών από το Ελεγκτικό Συνέδριο πραγματοποιείται

σε σχέση με τις διατάξεις των συνθηκών, του προϋπολογισμού, του παρόντος κανονισμού, των κανόνων εφαρμογής του καθώς και κάθε πράξης που εκδίδεται κατ' εφαρμογή των συνθηκών.

2. Κατά την εκπλήρωση της αποστολής του, το Ελεγκτικό Συνέδριο μπορεί να λαμβάνει γνώση, υπό τους όρους που καθορίζονται στο άρθρο 142, όλων των εγγράφων και πληροφοριών που αφορούν τη δημοσιονομική διαχείριση των υπηρεσιών ή οργανισμών ως προς τις πράξεις που χρηματοδοτούνται ή συγχρηματοδοτούνται από τις Κοινότητες. Το Ελεγκτικό Συνέδριο έχει την εξουσία να εξετάζει κάθε υπάλληλο ο οποίος υπέχει ευθύνη σε πράξη δαπανών ή εσόδων και να χρησιμοποιεί όλες τις δυνατότητες ελέγχου που αναγνωρίζονται στις εν λόγω υπηρεσίες ή οργανισμούς. Ο έλεγχος στα κράτη μέλη διενεργείται σε συνεργασία με τα εθνικά όργανα ελέγχου ή, εάν αυτά δεν διαθέτουν τις αναγκαίες αρμοδιότητες, με τις αρμόδιες εθνικές υπηρεσίες. Το Ελεγκτικό Συνέδριο και τα εθνικά (ελεγκτικά) όργανα των κρατών μελών συνεργάζονται με πνεύμα εμπιστοσύνης, διατηρώντας παράλληλα την ανεξαρτησία τους.

Το Ελεγκτικό Συνέδριο, για να συλλέξει όλες τις αναγκαίες πληροφορίες για την εκπλήρωση της αποστολής που του ανατίθεται από τις συνθήκες ή τις πράξεις που εκδίδονται κατ' εφαρμογή τους, μπορεί να παρίσταται, κατ' αίτησή του, στις πράξεις ελέγχου που διενεργούνται στο πλαίσιο της εκτέλεσης του προϋπολογισμού από κάθε κοινοτικό όργανο ή για λογαριασμό του.

Κατ' αίτηση του Ελεγκτικού Συνεδρίου, κάθε όργανο εξουσιοδοτεί τους χρηματοπιστωτικούς οργανισμούς που κατέχουν περιουσιακά στοιχεία των Κοινοτήτων να επιτρέπουν στο Ελεγκτικό Συνέδριο να διαπιστώνει την αντιστοιχία των εξωτερικών δεδομένων με τη λογιστική κατάσταση.

3. Για την εκπλήρωση της αποστολής του, το Ελεγκτικό Συνέδριο κοινοποιεί στα όργανα και στις αρχές στις οποίες εφαρμόζεται ο παρών κανονισμός, τα ονόματα των υπαλλήλων που είναι εξουσιοδοτημένοι να διενεργούν ελέγχους στα εν λόγω όργανα και αρχές.

Άρθρο 141

Το Ελεγκτικό Συνέδριο μεριμνά ώστε όλες οι αξίες και τα μετρητά σε κατάθεση ή στο ταμείο να επαληθεύονται βάσει πιστοποιητικών υπογραφόμενων από τους θεματοφύλακες ή βάσει πρακτικών των καταστάσεων ταμείου ή χαρτοφυλακίου. Το ίδιο το Ελεγκτικό Συνέδριο μπορεί να προβαίνει σε τέτοιες επαληθεύσεις.

Άρθρο 142

1. Η Επιτροπή, τα άλλα όργανα, οι οργανισμοί που διαχειρίζονται έσοδα ή δαπάνες εξ ονόματος των Κοινοτήτων καθώς και οι τελικοί δικαιούχοι πληρωμών εις βάρος του προϋπολογισμού παρέχουν στο Ελεγκτικό Συνέδριο κάθε διευκόλυνση και κάθε πληροφορία την οποία αυτό θεωρεί αναγκαία για την εκτέλεση της αποστολής του. Θέτουν στη διάθεση του Ελεγκτικού Συνεδρίου όλα τα δικαιολογητικά που αφορούν τη σύναψη και την εκτέλεση συμβάσεων χρηματοδοτούμενων από τον κοινοτικό προϋπολογισμό και όλους τους λογαριασμούς μετρητών και υλικών, όλα τα λογιστικά ή δικαιολογητικά έγγραφα καθώς και τα συναφή διοικητικά έγγραφα, όλα τα έγγραφα σχετικά με τα έσοδα και τις δαπάνες των Κοινοτήτων, όλα τα βιβλία απογραφών, όλα τα οργανογράμματα των υπηρεσιών τα οποία το Ελεγκτικό Συνέδριο θεωρεί αναγκαία για την επαλήθευση της έκθεσης σχετικά με το αποτέλεσμα της δημοσιονομικής και χρηματοοικονομικής εκτέλεσης, βάσει εγγράφων ή επιτόπου και, για τους ίδιους σκοπούς, όλα τα έγγραφα και δεδομένα τα οποία καταρτίζονται ή φυλάσσονται σε μαγνητικό μέσο.

Οι διάφορες υπηρεσίες και τα εσωτερικά σώματα ελέγχου των σχετικών εθνικών διοικήσεων παρέχουν στο Ελεγκτικό Συνέδριο όλες τις διευκολύνσεις τις οποίες αυτό θεωρεί αναγκαίες για την εκπλήρωση της αποστολής του.

Το πρώτο εδάφιο εφαρμόζεται επίσης στα φυσικά ή νομικά πρόσωπα που λαμβάνουν πληρωμές προερχόμενες από τον κοινοτικό προϋπολογισμό.

2. Οι υπάλληλοι οι υποκείμενοι στις επαληθεύσεις του Ελεγκτικού Συνεδρίου υποχρεούνται:

α) να ανοίγουν το ταμείο τους, να επιδεικνύουν τα μετρητά, τις αξίες και τα υλικά πάσης φύσεως και τα δικαιολογητικά της διαχείρισής τους των οποίων είναι θεματοφύλακες καθώς και κάθε βιβλίο ή μητρώο και όλα τα συναφή έγγραφα:

β) να επιδεικνύουν την αλληλογραφία ή κάθε άλλο έγγραφο που απαιτείται για την πλήρη εκτέλεση του ελέγχου που αναφέρεται στο άρθρο 140 παράγραφος 1.

Η ανακοίνωση των πληροφοριών που αναφέρονται στο πρώτο εδάφιο στοιχείο β) μπορεί να ζητηθεί μόνο από το Ελεγκτικό Συνέδριο.

3. Το Ελεγκτικό Συνέδριο έχει την εξουσία να επαληθεύει τα έγγραφα τα σχετικά με τα έσοδα και τις δαπάνες των Κοινοτήτων τα οποία φυλάσσονται στις υπηρεσίες των οργάνων και ιδίως στις υπηρεσίες τις υπεύθυνες για τις αποφάσεις που αφορούν αυτά τα έσοδα και τις δαπάνες, τους οργανισμούς που διαχειρίζονται έσοδα ή δαπάνες εξ ονόματος των Κοινοτήτων και από τα φυσικά ή νομικά πρόσωπα που λαμβάνουν πληρωμές προερχόμενες από τον προϋπολογισμό.

4. Η επαλήθευση της νομιμότητας και της κανονικότητας των εσόδων και των δαπανών και ο έλεγχος της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης εκτείνονται επί της χρησιμοποίησης, από οργανισμούς ξένους προς τα όργανα, κοινοτικών πόρων εισπραχθέντων υπό μορφή επιδοτήσεων.

5. Κάθε κοινοτική χρηματοδότηση σε δικαιούχους ξένους προς τα όργανα τελεί υπό τον όρο της έγγραφης αποδοχής, από τους δικαιούχους ή, σε περίπτωση μη αποδοχής εκ μέρους τους, από τους αντισυμβαλλομένους και τους υπεργολάβους, της επαλήθευσης που διενεργεί το Ελεγκτικό Συνέδριο σχετικά με τη χρήση του ποσού των χρηματοδοτήσεων που χορηγήθηκαν.

6. Η Επιτροπή παρέχει στο Ελεγκτικό Συνέδριο, κατ' αίτησή του, όλες τις πληροφορίες για τις δανειοληπτικές και δανειοδοτικές πράξεις.

7. Η χρησιμοποίηση ολοκληρωμένων συστημάτων πληροφορικής δεν μπορεί να έχει ως αποτέλεσμα τον περιορισμό της πρόσβασης του Ελεγκτικού Συνεδρίου στα δικαιολογητικά έγγραφα.

Άρθρο 143

1. Η ετήσια έκθεση του Ελεγκτικού Συνεδρίου διέπεται από τις διατάξεις των παραγράφων 2 έως 6 του παρόντος άρθρου.

2. Το Ελεγκτικό Συνέδριο γνωστοποιεί στην Επιτροπή και στα ενδιαφερόμενα όργανα, το αργότερο στις 15 Ιουνίου, τις παρατηρήσεις που θεωρεί σκόπιμο ότι πρέπει να αναφέρονται στην ετήσια έκθεση. Οι παρατηρήσεις αυτές πρέπει να παραμένουν εμπιστευτικές. Όλα τα όργανα απευθύνουν τις απαντήσεις τους στο Ελεγκτικό Συνέδριο, το αργότερο στις 30 Σεπτεμβρίου. Τα όργανα πλην της Επιτροπής απευθύνουν ταυτόχρονα σε αυτήν τις απαντήσεις τους.

3. Η ετήσια έκθεση περιλαμβάνει εκτίμηση της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης.

4. Η ετήσια έκθεση περιλαμβάνει τόσες υποδιαίρεσεις όσες και όργανα. Το Ελεγκτικό Συνέδριο μπορεί να προσθέσει κάθε συνοπτική παρουσίαση ή παρατήρηση γενικού χαρακτήρα που κρίνει αναγκαία.

Το Ελεγκτικό Συνέδριο λαμβάνει τα αναγκαία μέτρα ώστε οι απαντήσεις των οργάνων στις παρατηρήσεις του να δημοσιεύονται αμέσως μετά τις παρατηρήσεις τις οποίες αφορούν.

5. Το Ελεγκτικό Συνέδριο διαβιβάζει στις αρμόδιες για την απαλλαγή αρχές και στα άλλα όργανα, το αργότερο στις 31 Οκτωβρίου, την ετήσια έκθεσή του, συνοδευόμενη από τις απαντήσεις των οργάνων, και εξασφαλίζει τη δημοσίευσή της στην Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων.

6. Μετά τη διαβίβαση της ετήσιας έκθεσης από το Ελεγκτικό Συνέδριο η Επιτροπή ανακοινώνει αμέσως στα ενδιαφερόμενα κράτη μέλη τα στοιχεία της έκθεσης αυτής που αφορούν τη διαχείριση των πόρων για τους οποίους ασκούν αρμοδιότητα δυνάμει της εφαρμοστέας ρύθμισης.

Μετά την παραλαβή της ανακοίνωσης αυτής τα κράτη μέλη απευθύνουν τις απαντήσεις τους στην Επιτροπή εντός 60 ημερών. Η Επιτροπή τις μεταβιβάζει σε συγκεφαλαιωτική μορφή στο Ελεγκτικό Συνέδριο, το Συμβούλιο και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο πριν από τις 15 Φεβρουαρίου.

Άρθρο 144

1. Το Ελεγκτικό Συνέδριο ανακοινώνει στο οικείο όργανο κάθε παρατήρηση που κατά τη γνώμη του πρέπει να παρουσιάζεται σε ειδική έκθεση. Οι παρατηρήσεις αυτές πρέπει να παραμένουν εμπιστευτικές.

Το οικείο όργανο διαθέτει προθεσμία δύομισι μηνών για να ανακοινώσει στο Ελεγκτικό Συνέδριο τα ενδεχόμενα σχόλιά του σχετικά με τις εν λόγω παρατηρήσεις.

Το Ελεγκτικό Συνέδριο εγκρίνει εντός του επόμενου μηνός το οριστικό κείμενο της εν λόγω ειδικής έκθεσης.

Οι ειδικές εκθέσεις, συνοδευόμενες από τις απαντήσεις των οικείων οργάνων, ανακοινώνονται αμελλητί στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο, καθένα από τα οποία αποφασίζει, ενδεχομένως σε συνεργασία με την Επιτροπή, σχετικά με τη συνέχεια που θα τους δοθεί.

Αν το Ελεγκτικό Συνέδριο αποφασίσει να δημοσιεύσει στην *Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων* ορισμένες από τις ειδικές εκθέσεις του, αυτές συνοδεύονται από τις απαντήσεις των οικείων οργάνων.

2. Οι γνωμοδοτήσεις που αναφέρονται στο άρθρο 248 παράγραφος 4 της συνθήκης ΕΚ και στο άρθρο 180α παράγραφος 4 της συνθήκης Ευρατόμ, οι οποίες δεν αφορούν προτάσεις ή σχέδια στο πλαίσιο της νομοθετικής διαβούλευσης, μπορούν να δημοσιεύονται από το Ελεγκτικό Συνέδριο στην *Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων*. Το Ελεγκτικό Συνέδριο αποφασίζει τη δημοσίευση αυτή έπειτα από διαβούλευση με το όργανο το οποίο ζήτησε τη γνωμοδότηση ή το οποίο αυτή αφορά. Οι δημοσιευόμενες γνωμοδοτήσεις συνοδεύονται από τα ενδεχόμενα σχόλια των οικείων οργάνων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2

Απαλλαγή

Άρθρο 145

1. Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, κατά σύσταση του Συμβουλίου που αποφασίζει με ειδική πλειοψηφία, χορηγεί πριν από τις 30 Απριλίου του έτους N + 2 απαλλαγή στην Επιτροπή για την εκτέλεση του προϋπολογισμού του οικονομικού έτους N.

2. Αν δεν είναι δυνατόν να τηρηθεί η προθεσμία που προβλέπεται στην παράγραφο 1, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ή το Συμβούλιο ενημερώνει την Επιτροπή για τους λόγους καθυστέρησης της απόφασης.

3. Στην περίπτωση που το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο αναβάλλει την απόφαση για τη χορήγηση της απαλλαγής, η Επιτροπή προσπαθεί να λάβει, το συντομότερο δυνατόν, τα μέτρα που είναι δυνατόν να επιτρέψουν και να διευκολύνουν την άρση των εμποδίων για την έκδοση της απόφασης αυτής.

Άρθρο 146

1. Η απόφαση απαλλαγής αφορά τους λογαριασμούς του συνόλου των εσόδων και δαπανών των Κοινοτήτων καθώς και το υπόλοιπο που απορρέει και το ενεργητικό και το παθητικό των Κοινοτήτων που περιγράφονται στο δημοσιονομικό ισολογισμό.

2. Προκειμένου να χορηγήσει την απαλλαγή, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο εξετάζει, μετά το Συμβούλιο, τους λογαριασμούς, τις δημοσιονομικές καταστάσεις και το δημοσιονομικό ισολογισμό που αναφέρονται στα άρθρα 275 της συνθήκης ΕΚ και 179α της συνθήκης Ευρατόμ. Εξετάζει επίσης την ετήσια έκθεση του Ελεγκτικού Συνεδρίου, συνοδευόμενη από τις απαντήσεις των ελεγχόμενων οργάνων, καθώς και τις κατάλληλες ειδικές εκθέσεις του, σε σχέση με το οικείο οικονομικό έτος, και τη δήλωσή του που βεβαιώνει την αξιοπιστία των λογαριασμών και τη νομιμότητα και κανονικότητα των σχετικών πράξεων.

3. Η Επιτροπή υποβάλλει στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, κατ' αίτησή του, κάθε αναγκαία πληροφορία για την αίσια περάτωση της διαδικασίας απαλλαγής για το οικείο οικονομικό έτος, σύμφωνα με το άρθρο 276 της συνθήκης ΕΚ.

Άρθρο 147

1. Σύμφωνα με το άρθρο 276 της συνθήκης ΕΚ και το άρθρο 180β της συνθήκης Ευρατόμ, η Επιτροπή καθώς και τα λοιπά όργανα καταβάλλουν κάθε προσπάθεια ώστε να δώσουν συνέχεια στις παρατηρήσεις που συνοδεύουν την απόφαση περί απαλλαγής

του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου καθώς και στα σχόλια που συνοδεύουν τη σύσταση περί απαλλαγής που εγκρίνεται από το Συμβούλιο.

2. Κατ' αίτηση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου ή του Συμβουλίου, τα όργανα συντάσσουν έκθεση σχετικά με τα μέτρα που έλαβαν ως συνέχεια αυτών των παρατηρήσεων και σχολίων και ιδίως σχετικά με τις οδηγίες που έδωσαν στις υπηρεσίες τους οι οποίες συμμετέχουν στην εκτέλεση του προϋπολογισμού. Τα κράτη μέλη συνεργάζονται με την Επιτροπή αναφέροντας τα μέτρα που έλαβαν για να δώσουν συνέχεια σε αυτές τις παρατηρήσεις, προκειμένου η Επιτροπή να τα λάβει υπόψη της στη δική της έκθεση. Οι εκθέσεις των οργάνων διαβιβάζονται επίσης στο Ελεγκτικό Συνέδριο.

ΜΕΡΟΣ II

ΕΙΔΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

ΤΙΤΛΟΣ I

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΓΕΩΡΓΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΕΓΓΥΗΣΕΩΝ — ΤΜΗΜΑ ΕΓΓΥΗΣΕΩΝ

Άρθρο 148

1. Οι διατάξεις των μερών I και III εφαρμόζονται στις δαπάνες που πραγματοποιούνται από τις υπηρεσίες και οργανισμούς στους οποίους αναφέρονται οι ρυθμίσεις που εφαρμόζονται στο Τμήμα Εγγυήσεων του ΕΓΤΠΕ καθώς και στα αντίστοιχα έσοδα, με την επιφύλαξη των παρεκκλίσεων που προβλέπονται στον παρόντα τίτλο.

2. Οι πράξεις τις οποίες διαχειρίζεται απευθείας η Επιτροπή εκτελούνται σύμφωνα με τους κανόνες που καθορίζονται στα μέρη I και III.

Άρθρο 149

1. Για κάθε οικονομικό έτος, το ΕΓΤΠΕ — Τμήμα Εγγυήσεων περιλαμβάνει μη διαχωριζόμενες πιστώσεις αναλήψεων υποχρεώσεων.

2. Οι πιστώσεις πληρωμών που έχουν αποτελέσει το αντικείμενο μεταφοράς και δεν έχουν χρησιμοποιηθεί και πάλι έως τη λήξη του οικονομικού έτους ακυρώνονται.

3. Οι μη δεσμευθείσες πιστώσεις του ΕΓΤΠΕ — Τμήματος Εγγυήσεων που αφορούν την ανάπτυξη της υπαίθρου μπορούν να αποτελέσουν το αντικείμενο μεταφοράς, στο επόμενο μόνο οικονομικό έτος, μέχρις ανωτάτου ποσοστού 3 % των πιστώσεων του σχετικού τίτλου. Η μεταφορά αυτή είναι δυνατή μόνον εφόσον οι πιστώσεις που προβλέπονται στις σχετικές γραμμές του προϋπολογισμού του επόμενου οικονομικού έτους δεν επιτρέπουν την ολοκλήρωση της εκτέλεσης των προγραμμάτων ανάπτυξης της υπαίθρου προκειμένου να επιτευχθεί το επίπεδο που είχε αποφασισθεί για το προηγούμενο οικονομικό έτος. Η απόφαση μεταφοράς λαμβάνεται, το αργότερο στις 15 Φεβρουαρίου του οικονομικού έτους προς το οποίο προβλέπεται η μεταφορά, από την Επιτροπή, η οποία ενημερώνει σχετικά την αρμόδια για τον προϋπολογισμό αρχή.

Άρθρο 150

1. Η Επιτροπή επιστρέφει στα κράτη μέλη τις δαπάνες στις οποίες υποβάλλονται.

2. Οι αποφάσεις της Επιτροπής με τις οποίες καθορίζεται το ύψος των καταβαλλόμενων για τις επιστροφές ποσών αποτελούν συνολικές προσωρινές δεσμεύσεις, εντός του ορίου των συνολικών πιστώσεων που εγγράφονται στο ΕΓΤΠΕ — Τμήμα Εγγυήσεων.

3. Οι τρέχουσες διαχειριστικές δαπάνες του ΕΓΤΠΕ — Τμήματος Εγγυήσεων μπορούν, από τη 15η Νοεμβρίου και εξής, να αποτελούν το αντικείμενο προκαταβολικών δεσμεύσεων οι οποίες επιβαρύνουν τις πιστώσεις που προβλέπονται για το επόμενο οικονομικό έτος. Ωστόσο, αυτές οι δεσμεύσεις δεν μπορούν να υπερβαίνουν το ήμισυ των συνολικών αντίστοιχων πιστώσεων του τρέχοντος οικονομικού έτους. Μπορούν μόνο να αναφέρονται σε δαπάνες των οποίων η αρχή θεμελιώνεται σε υπάρχουσα βασική πράξη.

Άρθρο 151

1. Οι δαπάνες που πραγματοποιούνται από τις υπηρεσίες και τους οργανισμούς που αναφέρονται στις ρυθμίσεις σχετικά με το ΕΓΤΠΕ — Τμήμα Εγγυήσεων αποτελούν, εντός δύο μηνών από την παραλαβή των σχετικών καταστάσεων που διαβιβάζονται από τα κράτη μέλη, το αντικείμενο δεσμεύσεων κατά κεφάλαιο, άρθρο και θέση. Με εξαίρεση την περίπτωση που δεν έχει πραγματοποιηθεί ακόμη η πληρωμή από τα κράτη μέλη ή που η επιλεξιμότητα είναι αβέβαιη, ο καταλογισμός στις πληρωμές γίνεται εντός της ίδιας προθεσμίας.

Οι ως άνω δημοσιονομικές δεσμεύσεις αφαιρούνται από τις συνολικές προσωρινές δεσμεύσεις που προβλέπονται στο άρθρο 150.

2. Οι συνολικές προσωρινές δεσμεύσεις που πραγματοποιούνται στο πλαίσιο ενός οικονομικού έτους και δεν καταλήγουν, πριν από την 1η Φεβρουαρίου του επόμενου οικονομικού έτους, σε δεσμεύσεις, με λεπτομερή εγγραφή βάσει της ονοματολογίας του προϋπολογισμού, αποδεσμεύονται στο πλαίσιο του αρχικού οικονομικού έτους.

3. Οι παράγραφοι 1 και 2 εφαρμόζονται με την επιφύλαξη της εκκαθάρισης των λογαριασμών.

Άρθρο 152

Οι δαπάνες καταλογίζονται στο πλαίσιο ενός οικονομικού έτους, βάσει των επιστροφών που πραγματοποιεί η Επιτροπή προς τα κράτη μέλη, το αργότερο την 31η Δεκεμβρίου αυτού του οικονομικού έτους, υπό τον όρο ότι το εκάστοτε ένταλμα πληρωμής περιέρχεται στον υπόλογο το αργότερο στις 31 Ιανουαρίου του επόμενου οικονομικού έτους.

Άρθρο 153

1. Εφόσον η Επιτροπή μπορεί να προβεί, κατ' εφαρμογή του άρθρου 23, σε μεταφορές πιστώσεων, λαμβάνει τις σχετικές αποφάσεις το αργότερο στις 31 Ιανουαρίου του επόμενου οικονομικού έτους και ενημερώνει σχετικά την αρμόδια για τον προϋπολογισμό αρχή.

2. Στις περιπτώσεις εκτός αυτών που αναφέρονται στην παράγραφο 1, η Επιτροπή προτείνει στην αρμόδια για τον προϋπολογισμό αρχή μεταφορές πιστώσεων το αργότερο στις 10 Ιανουαρίου του επόμενου οικονομικού έτους.

Η αρμόδια για τον προϋπολογισμό αρχή αποφασίζει για τις μεταφορές πιστώσεων σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 24, αλλά εντός προθεσμίας τριών εβδομάδων.

Άρθρο 154

Το αποτέλεσμα των αποφάσεων για την εκκαθάριση των λογαριασμών λαμβάνεται υπόψη σε ένα μοναδικό άρθρο ως μειζόνες ή ελάσσονες δαπάνες.

ΤΙΤΛΟΣ II

ΔΙΑΡΘΡΩΤΙΚΑ ΤΑΜΕΙΑ

Άρθρο 155

1. Οι διατάξεις του μέρους I και III εφαρμόζονται στις δαπάνες οι οποίες πραγματοποιούνται από τις υπηρεσίες και τους οργανισμούς που αναφέρονται στις ρυθμίσεις για τα διαρθρωτικά ταμεία, το Ταμείο Συνοχής και τα προενταξιακά διαρθρωτικά και γεωργικά μέτρα καθώς και στα αντίστοιχα έσοδα, με την επιφύλαξη των παρεκκλίσεων που προβλέπονται στον παρόντα τίτλο.

2. Οι πράξεις τις οποίες διαχειρίζεται απευθείας η Επιτροπή εκτελούνται επίσης σύμφωνα με τους κανόνες που καθορίζονται στα μέρη I και III του παρόντος κανονισμού.

3. Η διαχείριση των προενταξιακών διαρθρωτικών και γεωργικών μέτρων μπορεί να γίνεται αποκεντρωμένα υπό τους όρους που προβλέπονται στο άρθρο 164.

Άρθρο 157

Υπό τους όρους που προβλέπονται στις ρυθμίσεις που αναφέρονται στο άρθρο 155, η Επιτροπή αποδεσμεύει αυτοδικαίως τις δεσμευθείσες πιστώσεις.

Οι αποδεσμευόμενες πιστώσεις μπορούν να ανασυσταθούν σε περίπτωση προδήλου σφάλματος αποδιδόμενου αποκλειστικά στην Επιτροπή καθώς και σε περίπτωση ανωτέρας βίας με σοβαρές επιπτώσεις στην υλοποίηση των παρεμβάσεων που υποστηρίζονται από τα διαρθρωτικά ταμεία.

Προς τούτο, η Επιτροπή εξετάζει τις αποδεσμεύσεις που σημειώθηκαν κατά το προηγούμενο οικονομικό έτος και αποφαινεται έως την 15η Φεβρουαρίου του τρέχοντος οικονομικού έτους, με γνώμονα τις ανάγκες, ως προς την αναγκαιότητα της ανασύστασης των αντίστοιχων πιστώσεων.

Άρθρο 156

1. Η καταβολή των ποσών της χρηματοδοτικής συμμετοχής των ταμείων από την Επιτροπή πραγματοποιείται σύμφωνα με τις ρυθμίσεις που αναφέρονται στο άρθρο 155.

2. Η προθεσμία εντός της οποίας η Επιτροπή οφείλει να εκτελεί τις ενδιάμεσες πληρωμές καθορίζεται στις ρυθμίσεις που αναφέρονται στο άρθρο 155.

3. Η διεκπεραίωση των επιστροφών από τα κράτη μέλη καθώς και η επίδρασή της στο ύψος της συμμετοχής των ταμείων διέπεται από τις ρυθμίσεις που αναφέρονται στο άρθρο 155.

Άρθρο 158

Όσον αφορά τις επιχειρησιακές δαπάνες στις οποίες αναφέρεται ο παρών τίτλος, η Επιτροπή μπορεί να προβαίνει σε μεταφορές πιστώσεων από τίτλο σε τίτλο, αρκεί να αφορούν πιστώσεις προοριζόμενες για τον ίδιο στόχο, κατά την έννοια των ρυθμίσεων που αναφέρονται στο άρθρο 155.

Άρθρο 159

Οι πτυχές που αφορούν τη διαχείριση και την επιλογή των σχεδίων καθώς και τον έλεγχο διέπονται από τις ρυθμίσεις που αναφέρονται στο άρθρο 155.

ΤΙΤΛΟΣ III

ΕΡΕΥΝΑ

Άρθρο 160

1. Οι διατάξεις των μερών I και III εφαρμόζονται στις πιστώσεις έρευνας και τεχνολογικής ανάπτυξης, με την επιφύλαξη των παρεκκλίσεων που προβλέπονται στον παρόντα τίτλο.

Οι πιστώσεις αυτές εγγράφονται είτε σε ένα από τους τίτλους του προϋπολογισμού που αφορά τον εκάστοτε τομέα ερευνητικής πολιτικής για την εκτέλεση άμεσων ή έμμεσων ενεργειών είτε σε κεφάλαιο αναφερόμενο στις ερευνητικές δραστηριότητες που εντάσσεται σε άλλον τίτλο.

Οι εν λόγω πιστώσεις χρησιμοποιούνται μέσω της εκτέλεσης των ενεργειών που απαριθμούνται στους κανόνες εφαρμογής.

2. Όσον αφορά τις επιχειρησιακές δαπάνες στις οποίες αναφέρεται ο παρών τίτλος, η Επιτροπή μπορεί να προβαίνει σε μεταφορές πιστώσεων από τίτλο σε τίτλο, αρκεί να αφορούν πιστώσεις χρησιμοποιούμενες για τον ίδιο σκοπό.

3. Οι εμπειρογνώμονες που αμείβονται βάσει των πιστώσεων έρευνας και τεχνολογικής ανάπτυξης προσλαμβάνονται σύμφωνα με τις διαδικασίες που ορίζονται κατά τη θέσπιση κάθε ερευνητικού προγράμματος-πλαisiού.

Άρθρο 161

1. Το Κοινό Κέντρο Ερευνών (ΚΚΕρ) μπορεί να δέχεται χρηματοδοτήσεις καταλογιζόμενες σε πιστώσεις εγγεγραμμένες εκτός των

τίτλων και των κεφαλαίων που αναφέρονται στο άρθρο 160 παράγραφος 1, στο πλαίσιο της συμμετοχής του, σε ανταγωνιστική βάση ή με διαπραγμάτευση, σε κοινοτικές ενέργειες χρηματοδοτούμενες, εν όλω ή εν μέρει, από το γενικό προϋπολογισμό.

2. Οι πιστώσεις που αφορούν τις ενέργειες στις οποίες συμμετέχει το ΚΚΕρ σε ανταγωνιστική βάση εξομοιώνονται με έσοδα για ειδικό προορισμό, κατά την έννοια του άρθρου 18. Οι πιστώσεις αναλήψεων υποχρεώσεων που προκύπτουν από τα έσοδα αυτά καθίστανται διαθέσιμες ήδη από την πρόβλεψη της δημιουργούμενης απαίτησης.

Η εκτέλεση των πιστώσεων αυτών εμφανίζεται σε αναλυτική λογιστική του λογαριασμού αποτελέσματος της εκτέλεσης του προϋπολογισμού για καθενιά από τις κατηγορίες ενεργειών στις οποίες αναφέρεται. Διαχωρίζεται δε από τα έσοδα που προέρχονται από χρηματοδοτήσεις από τρίτους (του δημόσιου ή του ιδιωτικού τομέα) καθώς και από τα έσοδα που προέρχονται από άλλες υπηρεσίες που παρέχονται σε τρίτους από την Επιτροπή.

3. Οι κανόνες σύναψης των συμβάσεων του τίτλου V του μέρους I δεν εφαρμόζονται στις δραστηριότητες για λογαριασμό τρίτων του ΚΚΕρ.

4. Στο εσωτερικό του τίτλου του προϋπολογισμού του αναφερόμενου στον εκάστοτε τομέα ερευνητικής πολιτικής για τις άμεσες ενέργειες, η Επιτροπή μπορεί να προβαίνει, κατά παρέκκλιση από το άρθρο 23, σε μεταφορές πιστώσεων μεταξύ κεφαλαίων εντός ορίου 15 % των πιστώσεων που εμφανίζονται στη γραμμή από την οποία γίνεται η μεταφορά.

ΤΙΤΛΟΣ IV

ΕΞΩΤΕΡΙΚΕΣ ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ I

Γενικές διατάξεις

Άρθρο 162

1. Οι διατάξεις των μερών I και III εφαρμόζονται στις εξωτερικές ενέργειες που χρηματοδοτούνται από τον προϋπολογισμό, με την επιφύλαξη των παρεκκλίσεων που προβλέπονται στον παρόντα τίτλο.

2. Οι πιστώσεις που προορίζονται για τις ενέργειες στις οποίες αναφέρεται η παράγραφος 1 χρησιμοποιούνται από την Επιτροπή:

- α) είτε στο πλαίσιο ενισχύσεων που χορηγούνται αυτοτελώς·
- β) είτε στο πλαίσιο συμφωνιών που συνάπτονται με μία ή περισσότερες δικαιούχους τρίτες χώρες·
- γ) είτε στο πλαίσιο συμφωνιών με τους διεθνείς οργανισμούς που αναφέρονται στο άρθρο 53.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2

Υλοποίηση των ενεργειών

Άρθρο 163

Οι ενέργειες στις οποίες αναφέρεται ο παρών τίτλος μπορούν να υλοποιούνται είτε κεντρικά από την Επιτροπή είτε κατά τρόπο αποκεντρωμένο από τη δικαιούχο τρίτη χώρα ή τις δικαιούχους τρίτες χώρες είτε από κοινού με διεθνείς οργανισμούς. Οι πιστώσεις που προορίζονται για τις εξωτερικές ενέργειες μπορούν να συνδυάζονται με κεφάλαια προερχόμενα από άλλες πηγές προκειμένου να υλοποιηθεί κοινός στόχος.

Άρθρο 164

1. Στο πλαίσιο της αποκεντρωμένης διαχείρισης που αναφέρεται στο άρθρο 53 του παρόντος κανονισμού, η Επιτροπή μπορεί να αποφασίσει να αναθέσει στις αρχές των δικαιούχων τρίτων χωρών τη διαχείριση ορισμένων ενεργειών, αφού διαπιστώσει ότι η δικαιούχος τρίτη χώρα ή οι δικαιούχοι τρίτες χώρες είναι σε θέση να εφαρμόσουν για τη διαχείριση των κοινοτικών κονδυλίων, εν όλω ή εν μέρει, τα ακόλουθα κριτήρια, ανάλογα με το βαθμό της συμφωνηθείσας αποκέντρωσης:

- α) πραγματικός διαχωρισμός των καθηκόντων της εντολής πληρωμής και της πληρωμής·
- β) ύπαρξη αποτελεσματικού συστήματος εσωτερικού ελέγχου των διαχειριστικών πράξεων·
- γ) όσον αφορά τη στήριξη των σχεδίων, διαδικασίες για την απόδοση χωριστών λογαριασμών που καταδεικνύουν τη χρήση των κοινοτικών κονδυλίων· όσον αφορά τα υπόλοιπα είδη στήριξης, πιστοποιημένη ετήσια δήλωση για το σχετικό τομέα δαπανών, η οποία διαβιβάζεται στην Επιτροπή·
- δ) ύπαρξη ανεξάρτητου εθνικού οργάνου εξωτερικού ελέγχου·
- ε) διαδικασίες σύναψης συμβάσεων που είναι διαφανείς, δεν εισάγουν διακρίσεις και εμποδίζουν κάθε σύγκρουση συμφερόντων.
2. Η δικαιούχος χώρα οφείλει να αναλάβει τη δέσμευση τήρησης των διατάξεων του άρθρου 53 παράγραφος 6.

Άρθρο 165

Η υλοποίηση των ενεργειών από τις δικαιούχους τρίτες χώρες ή από τους διεθνείς οργανισμούς υπόκειται στον έλεγχο της Επιτροπής. Η ελεγκτική διαδικασία έχει είτε τη μορφή εκ των προτέρων έγκρισης είτε τη μορφή εκ των υστέρων ελέγχου είτε μεικτή μορφή.

Άρθρο 166

1. Οι ενέργειες που αναλαμβάνονται οδηγούν στη σύναψη:
- α) χρηματοδοτικής σύμβασης μεταξύ της Επιτροπής, ενεργούσας εξ ονόματος των Κοινοτήτων, και της δικαιούχου τρίτης χώρας ή των δικαιούχων τρίτων χωρών ή των οργανισμών που αυτές υποδεικνύουν, εφεξής «δικαιούχων»·
- β) συμφωνίας ή σύμβασης επιδότησης με οργανισμούς δημοσίου, εθνικού ή διεθνούς, δικαίου ή με φυσικά ή νομικά πρόσωπα που επιφορτίζονται με την υλοποίηση των ενεργειών.

Οι συμβάσεις και οι συμφωνίες που προβλέπονται στα στοιχεία α) και β) της παρούσας παραγράφου καθορίζουν τους όρους διαχείρισης της εξωτερικής βοήθειας από τον αντισυμβαλλόμενο.

2. Οι χρηματοδοτικές συμβάσεις με δικαιούχους τρίτες χώρες που αναφέρονται στην παράγραφο 1 στοιχείο α) ανωτέρω συνάπτονται το αργότερο την 31η Δεκεμβρίου του έτους $N + 1$, όπου το έτος N είναι αυτό στη διάρκεια του οποίου εγκρίθηκε η δημοσιονομική δέσμευση. Οι ατομικές συμβάσεις και συμφωνίες που υλοποιούν αυτές τις χρηματοδοτικές συμβάσεις συνάπτονται

το αργότερο τρία έτη από την ημερομηνία της δημοσιονομικής δέσμευσης. Οι ατομικές συμβάσεις και συμφωνίες που αφορούν τον εσωτερικό έλεγχο και την αξιολόγηση μπορούν να συναφθούν μεταγενέστερα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3

Σύναψη των συμβάσεων

Άρθρο 167

1. Οι διατάξεις του άρθρου 56 και του κεφαλαίου 1 του τίτλου V του μέρους I οι οποίες αναφέρονται στις γενικές διατάξεις σύναψης των συμβάσεων εφαρμόζονται στις συμβάσεις που καλύπτονται από τον παρόντα τίτλο, με την επιφύλαξη των ειδικών διατάξεων σχετικά με τα κατώτατα όρια και τις λεπτομέρειες σύναψης των εξωτερικών συμβάσεων που προβλέπονται στους κανόνες εφαρμογής. Οι αναθέτουσες αρχές κατά την έννοια του παρόντος κεφαλαίου είναι:

- α) η Επιτροπή, εξ ονόματος και για λογαριασμό ενός ή περισσότερων δικαιούχων·
- β) ο δικαιούχος ή οι δικαιούχοι·
- γ) οργανισμός εθνικού ή διεθνούς δικαίου ή νομικά ή φυσικά πρόσωπα που έχουν υπογράψει με την Επιτροπή σύμβαση χρηματοδότησης ή επιδότησης με σκοπό την υλοποίηση εξωτερικής ενέργειας.

2. Οι διαδικασίες σύναψης των συμβάσεων πρέπει να προβλέπονται στις χρηματοδοτικές συμβάσεις ή στις συμβάσεις επιδότησεων στις οποίες αναφέρεται το άρθρο 166.

Άρθρο 168

1. Η συμμετοχή σε διαγωνισμό είναι ανοικτή με ίσους όρους σε όλα τα πρόσωπα που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής των συνθηκών καθώς και, σύμφωνα με τις συγκεκριμένες διατάξεις που προβλέπονται στις βασικές πράξεις που διέπουν τον τομέα της συνεργασίας, σε όλους τους υπηκόους, είτε φυσικά είτε νομικά πρόσωπα, των δικαιούχων τρίτων χωρών ή και κάθε άλλης τρίτης χώρας που αναφέρεται ρητά στις εν λόγω πράξεις.

2. Σε εξαιρετικές περιπτώσεις, δεόντως αιτιολογημένες, και σύμφωνα με τις συγκεκριμένες διατάξεις των βασικών πράξεων που διέπουν τον τομέα της συνεργασίας, είναι δυνατόν να επιτραπεί η συμμετοχή σε προσκλήσεις υποβολής προσφορών και υπηκόων τρίτων χωρών πέραν εκείνων στις οποίες αναφέρεται η παράγραφος 1.

3. Εφόσον εφαρμόζεται συμφωνία σχετικά με το άνοιγμα των αγορών αγαθών και υπηρεσιών, στην οποία συμμετέχει η Κοινότητα, οι συμβάσεις που χρηματοδοτούνται από τον προϋπολογισμό είναι επίσης ανοικτές στους υπηκόους τρίτων χωρών πέραν εκείνων στις οποίες αναφέρονται οι παράγραφοι 1 και 2, υπό τους όρους που τίθενται στη συμφωνία αυτή.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4

Χορήγηση των επιδοτήσεων**Άρθρο 169**

Μια ενέργεια μπορεί να χρηματοδοτηθεί εξ ολοκλήρου από τον προϋπολογισμό μόνο εάν αυτό αποδειχθεί απαραίτητο για την υλοποίησή της.

Άρθρο 171

1. Θεωρούνται «ευρωπαϊκές υπηρεσίες», για τους σκοπούς της εφαρμογής του παρόντος τίτλου, οι διοικητικές δομές που δημιουργούνται από ένα ή περισσότερα ευρωπαϊκά όργανα προς εκτέλεση ειδικών οριζόντιων καθηκόντων.

2. Οι διατάξεις του παρόντος τίτλου εφαρμόζονται επίσης στην Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Καταπολέμησης της Απάτης (OLAF).

3. Οι διατάξεις των μερών I και III εφαρμόζονται στη λειτουργία των ευρωπαϊκών υπηρεσιών με την επιφύλαξη των παρεκκλίσεων που προβλέπονται στον παρόντα τίτλο.

Άρθρο 172

1. Οι πιστώσεις κάθε ευρωπαϊκής υπηρεσίας, των οποίων το συνολικό ποσό είναι εγγεγραμμένο σε ειδική γραμμή του προϋπολογισμού εντός του τμήματος του προϋπολογισμού που αφορά την Επιτροπή, εμφανίζονται λεπτομερώς σε παράρτημα του τμήματος αυτού.

Το παράρτημα αυτό παρουσιάζεται με τη μορφή κατάστασης εσόδων και δαπανών, υποδιαιρούμενης κατά τον ίδιο τρόπο όπως και τα τμήματα του προϋπολογισμού.

Οι πιστώσεις που εγγράφονται στο παράρτημα αυτό καλύπτουν το σύνολο των οικονομικών αναγκών κάθε ευρωπαϊκής υπηρεσίας κατά την εκτέλεση των καθηκόντων της προς εξυπηρέτηση των οργάνων.

2. Ο πίνακας προσωπικού κάθε ευρωπαϊκής υπηρεσίας επισυνάπτεται στον πίνακα προσωπικού της Επιτροπής.

3. Ο διευθυντής κάθε ευρωπαϊκής υπηρεσίας αποφασίζει τις μεταφορές πιστώσεων στο εσωτερικό του παραρτήματος που αναφέρεται στην παράγραφο 1. Η Επιτροπή ενημερώνει την αρμόδια για τον προϋπολογισμό αρχή για τις μεταφορές αυτές.

4. Οι λογαριασμοί κάθε ευρωπαϊκής υπηρεσίας αποτελούν αναπόσπαστο μέρος των λογαριασμών των Κοινοτήτων, οι οποίοι αναφέρονται στο άρθρο 121.

Άρθρο 173

Για τις πιστώσεις τις εγγεγραμμένες στο παράρτημα κάθε ευρωπαϊκής υπηρεσίας, η Επιτροπή μεταβιβάζει τις αρμοδιότητες του

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5

Επαλήθευση των λογαριασμών**Άρθρο 170**

Κάθε χρηματοδοτική σύμβαση, ή σύμβαση επιδότησης πρέπει να προβλέπει ρητά την ελεγκτική αρμοδιότητα της Επιτροπής και του Ελεγκτικού Συνεδρίου, βάσει δικαιολογητικών και επιτόπου, η οποία ασκείται σε όλους τους αντισυμβαλλομένους και υπεργολάβους που έλαβαν κοινοτικούς πόρους.

ΤΙΤΛΟΣ V

ΕΥΡΩΠΑΪΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ

διατάκτη στο διευθυντή της εν λόγω υπηρεσίας και ορίζει τα όρια και τις προϋποθέσεις της μεταβίβασης.

Άρθρο 174

1. Κάθε διοργανική ευρωπαϊκή υπηρεσία καταρτίζει αναλυτική λογιστική των δαπανών της, που επιτρέπει τον καθορισμό της αναλογίας των υπηρεσιών που παρέχονται σε κάθε όργανο. Η επιτροπή διευθύνσεως της καθορίζει τα κριτήρια σύμφωνα με τα οποία τηρείται η λογιστική αυτή.

2. Η παρατήρηση η αναφερομένη στην ειδική γραμμή του προϋπολογισμού στην οποία εγγράφεται το σύνολο των πιστώσεων κάθε διοργανικής ευρωπαϊκής υπηρεσίας εμφανίζει, υπό μορφή πρόβλεψης, την εκτίμηση του κόστους των υπηρεσιών που παρέχει η εν λόγω υπηρεσία για κάθε ένα από τα όργανα, βάσει της αναλυτικής λογιστικής που προβλέπεται στην παράγραφο 1.

3. Κάθε διοργανική ευρωπαϊκή υπηρεσία γνωστοποιεί τα αποτελέσματα αυτής της αναλυτικής λογιστικής στα οικεία όργανα.

Άρθρο 175

1. Η επιτροπή διευθύνσεως κάθε ευρωπαϊκής υπηρεσίας προσδιορίζει τους κανόνες εφαρμογής των διατάξεων του παρόντος τίτλου.

2. Στις περιπτώσεις που η αποστολή μιας ευρωπαϊκής υπηρεσίας συνεπάγεται παροχές εξ επαχθούς αιτίας προς τρίτους, η επιτροπή διευθύνσεως προσδιορίζει τις ειδικές διατάξεις που αφορούν τους όρους παροχής αυτών των υπηρεσιών καθώς και την τήρηση της αντιστοιχίας λογιστικής.

Άρθρο 176

Οι διατάξεις του παρόντος τίτλου εφαρμόζονται στη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Υπηρεσίας Καταπολέμησης της Απάτης (OLAF), εκτός των διατάξεων του άρθρου 174 καθώς και εκείνων του άρθρου 175 παράγραφος 2.

Ο διευθυντής της OLAF εξουσιοδοτείται να μεταβιβάζει περαιτέρω τις αρμοδιότητές του στους υπαλλήλους που υπόκεινται στον κανονισμό υπηρεσιακής κατάστασης.

ΤΙΤΛΟΣ VI

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΕΣ ΠΙΣΤΩΣΕΙΣ

Άρθρο 177

Οι διατάξεις των μερών I και III εφαρμόζονται στις διοικητικές πιστώσεις με την επιφύλαξη των παρεκκλίσεων που προβλέπονται στον παρόντα τίτλο.

Άρθρο 178

1. Οι δαπάνες τρέχουσας διαχείρισης μπορούν, από την 15η Νοεμβρίου κάθε έτους, να αναλαμβάνονται προκαταβολικά εις βάρος των πιστώσεων που προβλέπονται για το επόμενο οικονομικό έτος. Πάντως, αυτές οι αναλήψεις δεν είναι δυνατόν να υπερβαίνουν το ένα τέταρτο των πιστώσεων που εμφανίζονται στην αντίστοιχη γραμμή του προϋπολογισμού για το τρέχον οικονομικό έτος. Δεν μπορούν να αφορούν νέες δαπάνες οι οποίες δεν έχουν γίνει ακόμη αποδεκτές κατ' αρχήν στον τελευταίο κανονικώς εγκριθέντα προϋπολογισμό.

2. Οι δαπάνες, όπως τα μισθώματα, οι οποίες, δυνάμει νομοθετικών ή συμβατικών διατάξεων, πρέπει να πραγματοποιούνται εκ των προτέρων, μπορούν να πληρώνονται από την 1η Δεκεμβρίου εις βάρος των πιστώσεων που προβλέπονται για το επόμενο οικονομικό έτος.

Άρθρο 179

1. Οι διοικητικές πιστώσεις συνιστούν μη διαχωριζόμενες πιστώσεις.

2. Οι δαπάνες διοικητικής λειτουργίας που προκύπτουν από συμβάσεις οι οποίες καλύπτουν περιόδους υπερβαίνουσες το οικονομικό έτος, είτε σύμφωνα με τα τοπικά ήθη είτε για την προμήθεια υλικών εξοπλισμού, καταλογίζονται στον προϋπολογισμό του οικονομικού έτους κατά τη διάρκεια του οποίου πραγματοποιούνται.

3. Τα όργανα ενημερώνουν το συντομότερο δυνατόν τα δύο σκέλη της αρμόδιας για τον προϋπολογισμό αρχής για κάθε σχέδιο σχετικό με ακίνητα που ενδέχεται να έχει σημαντικές δημοσιονομικές επιπτώσεις στον προϋπολογισμό.

Τα δύο σκέλη της αρμόδιας για τον προϋπολογισμό αρχής γνωστοποιούν αμέσως στο οικείο όργανο την πρόθεσή τους να διατυπώσουν γνώμη. Ελλείψει απαντήσεως, το οικείο όργανο μπορεί να προβεί στη σχεδιαζόμενη πράξη δυνάμει της διοικητικής αυτονομίας του, με την επιφύλαξη του άρθρου 282 της συνθήκης ΕΚ και του άρθρου 185 της συνθήκης Ευρατόμ όσον αφορά την εκπροσώπηση της Κοινότητας.

Όταν τα δύο σκέλη της αρμόδιας για τον προϋπολογισμό αρχής έχουν γνωστοποιήσει την πρόθεσή τους να διατυπώσουν γνώμη, διαβιβάζουν τη γνώμη αυτή στο οικείο όργανο εντός προθεσμίας δύο εβδομάδων από τη γνωστοποίηση αυτή.

ΜΕΡΟΣ III

ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΤΕΛΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

ΤΙΤΛΟΣ I

ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 180

1. Εάν το Συμβούλιο δεν έχει καταλήξει σε συμφωνία πριν από τις 31 Δεκεμβρίου 2006, με βάση ενδεχόμενη πρόταση της Επιτροπής, σχετικά με μια διαφορετική δημοσιονομική μεταχείριση των αρνητικών γεωργικών δαπανών, οι δαπάνες αυτές θα αντικατασταθούν από την 1η Ιανουαρίου 2007 από τα έσοδα για ειδικό προορισμό που θα διατίθενται στο ΕΓΤΠΕ.

2. Στην περίπτωση που η εφαρμογή της παραγράφου 1 θα καταλήξει στην αντικατάσταση των αρνητικών δαπανών από έσοδα για ειδικό σκοπό, είναι σκόπιμο, από 1ης Ιουλίου 2007:

- α) να αντικατασταθεί η πρώτη φράση του άρθρου 42 από την έκφραση «Ο προϋπολογισμός δεν μπορεί να περιλαμβάνει αρνητικά έσοδα και δαπάνες»,
- β) να αντικατασταθεί το άρθρο 154 από το ακόλουθο κείμενο: «Τα έσοδα για ειδικό προορισμό που εμπίπτουν στον παρόντα τίτλο διατίθενται ανάλογα με την προέλευσή τους είτε για τις πιστώσεις του ΕΓΤΠΕ — Τμήματος Εγγυήσεων, που προορίζο-

νται για τη χρηματοδότηση των δαπανών της κοινής γεωργικής πολιτικής, είτε για τις πιστώσεις του ΕΓΤΠΕ — Τμήματος Εγγυήσεων, που προορίζονται για τη χρηματοδότηση των μέτρων αγροτικής ανάπτυξης και των συνοδευτικών μέτρων.»

Άρθρο 181

1. Η ταξινόμηση ανά προορισμό των δαπανών της Επιτροπής, η οποία προβλέπεται στο άρθρο 41 παράγραφος 2, εφαρμόζεται για πρώτη φορά για το οικονομικό έτος 2004.

Για το οικονομικό έτος 2003, το τμήμα της Επιτροπής περιλαμβάνει:

- α) ένα μέρος Α αφιερωμένο στις δαπάνες προσωπικού και διοικητικής λειτουργίας του οργάνου·
- β) ένα μέρος Β αφιερωμένο στις επιχειρησιακές δαπάνες, που περιλαμβάνει διάφορες υποδιαίρεσεις ανάλογα με τις ανάγκες.

Η διαδικασία μεταφοράς που προβλέπεται στα άρθρα 23, 158 και 160 παράγραφος 2 εφαρμόζεται για πρώτη φορά στις πιστώσεις του οικονομικού έτους 2004. Για τις πιστώσεις του οικονομικού έτους 2003, η διαδικασία μεταφοράς πιστώσεων του τμήματος του προϋπολογισμού που αφορά την Επιτροπή διέπεται από το άρθρο 26 παράγραφοι 3 και 4 του δημοσιονομικού κανονισμού της 21ης Δεκεμβρίου 1977, όπως τροποποιήθηκε τελευταία από τον κανονισμό (ΕΚ, ΕΚΑΧ, Ευρατόμ) αριθ. 762/2001 του Συμβουλίου.

2. Οι προθεσμίες που αναφέρονται στο άρθρο 128 δεύτερο εδάφιο, στο άρθρο 129 και στο άρθρο 143 παράγραφοι 2 και 5 εφαρμόζονται για πρώτη φορά για το οικονομικό έτος 2005.

Για τα προηγούμενα οικονομικά έτη, οι προθεσμίες αυτές καθορίζονται αντίστοιχα ως εξής:

- α) 1η Μαΐου για το άρθρο 128 παράγραφος 2·
- β) 15 Ιουλίου για το άρθρο 129 παράγραφος 1·
- γ) 15 Σεπτεμβρίου για το άρθρο 129 παράγραφος 2·
- δ) 15 Οκτωβρίου για το άρθρο 129 παράγραφος 3·
- ε) 30 Νοεμβρίου για το άρθρο 129 παράγραφος 4·

στ) 15 Ιουλίου και 31 Οκτωβρίου για το άρθρο 143 παράγραφος 2·

ζ) 30 Νοεμβρίου για το άρθρο 143 παράγραφος 5.

Οι διατάξεις του τίτλου VII του μέρους I εφαρμόζονται σταδιακά ανάλογα με τις τεχνικές δυνατότητες προκειμένου να παραγάγουν πλήρη αποτελέσματα για το οικονομικό έτος 2005.

3. Το άρθρο 113 παράγραφος 2 εφαρμόζεται για πρώτη φορά για το οικονομικό έτος 2005.

4. Η έκθεση δραστηριοτήτων του κύριου διατάκτη, που αναφέρεται στο άρθρο 60 παράγραφος 7, καταρτίζεται για πρώτη φορά για το οικονομικό έτος 2003.

5. Οι πιστώσεις αναλήψεων υποχρεώσεων για το οικονομικό έτος 2002, με την επιφύλαξη του άρθρου 157, μπορούν να αποτελέσουν το αντικείμενο ανασύστασης υπό τους όρους που προβλέπονται στο άρθρο 7 παράγραφος 6 του δημοσιονομικού κανονισμού της 21ης Δεκεμβρίου 1977, που τροποποιήθηκε την τελευταία φορά από τον κανονισμό (ΕΚ, ΕΚΑΧ, Ευρατόμ) αριθ. 762/2001.

ΤΙΤΛΟΣ II

ΤΕΛΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 182

Για τα θέματα του προϋπολογισμού που εμπίπτουν στις αντίστοιχες αρμοδιότητές τους, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο έχουν την εξουσία να επιτυγχάνουν τη γνωστοποίηση όλων των σχετικών πληροφοριών και αιτιολογιών.

Άρθρο 183

Η Επιτροπή θεσπίζει τους κανόνες εφαρμογής του παρόντος κανονισμού.

Άρθρο 184

Κάθε τρία έτη και όποτε καθίσταται αναγκαίο, ο παρών κανονισμός επανεξετάζεται σύμφωνα με τη διαδικασία που προβλέπεται στο άρθρο 279 της συνθήκης ΕΚ και στο άρθρο 183 της συνθήκης Ευρατόμ, αφού ακολουθηθεί η διαδικασία συνεννόησης, εφόσον το ζητήσει το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο.

Άρθρο 185

1. Η Επιτροπή θεσπίζει δημοσιονομικό κανονισμό-πλαίσιο των οργανισμών οι οποίοι δημιουργούνται από τις Κοινότητες, διαθέτουν νομική προσωπικότητα και λαμβάνουν πράγματι επιδοτήσεις που χρηματοδοτούνται από τον προϋπολογισμό. Η δημοσιονομική ρύθμιση αυτών των οργανισμών μπορεί να αποκλίνει από τον κανονισμό-πλαίσιο μόνον όταν το επιβάλλουν οι ειδικές απαιτήσεις της λειτουργίας τους και με προηγούμενη σύμφωνη γνώμη της Επιτροπής.

2. Η απαλλαγή για την εκτέλεση των προϋπολογισμών των οργανισμών που αναφέρονται στην παράγραφο 1 χορηγείται από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, κατόπιν συστάσεως του Συμβουλίου.

3. Ο εσωτερικός ελεγκτής της Επιτροπής ασκεί έναντι των οργανισμών που αναφέρονται στην παράγραφο 1 τις ίδιες αρμοδιότητες με εκείνες που του ανατίθενται έναντι των υπηρεσιών της Επιτροπής.

4. Οι οργανισμοί που αναφέρονται στη παράγραφο 1 εφαρμόζουν τους λογιστικούς κανόνες που αναφέρονται στο άρθρο 133 με σκοπό την ενοποίηση των λογαριασμών τους με τους λογαριασμούς της Επιτροπής.

Άρθρο 186

Ο δημοσιονομικός κανονισμός της 21ης Δεκεμβρίου 1977 καταργείται.

Οι παραπομπές στον καταργηθέντα κανονισμό νοούνται ως παραπομπές στον παρόντα κανονισμό και διαβάζονται σύμφωνα με τον πίνακα αντιστοιχίας που παρατίθεται στο παράρτημα.

Άρθρο 187

Ο παρών κανονισμός αρχίζει να ισχύει την εικοστή ημέρα από τη δημοσίευσή του στην *Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων*.

Εφαρμόζεται από την 1η Ιανουαρίου 2003.

Ο παρών κανονισμός είναι δεσμευτικός ως προς όλα τα μέρη του και ισχύει άμεσα σε κάθε κράτος μέλος.

Λουξεμβούργο, 25 Ιουνίου 2002.

Για το Συμβούλιο
Ο Πρόεδρος
J. MATAS I PALOU

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

ΠΙΝΑΚΑΣ ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΙΑΣ
(αναφερόμενος στο άρθρο 186)

Δημοσιονομικός κανονισμός της 21ης Δεκεμβρίου 1977	Δημοσιονομικός κανονισμός της 25ης Ιουνίου 2002
Μέρος I — Διατάξεις που εφαρμόζονται στον γενικό, προϋπολογισμό των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων	Μέρος I — Κοινές διατάξεις
Τίτλος I: Γενικές αρχές	Τίτλος II: Οι αρχές του προϋπολογισμού
Άρθρο 1, 1.1	Άρθρο 4, 4.1 και 4.2
Άρθρο 1, 1.2	Άρθρο 6
Άρθρο 1, 1.3	Άρθρο 179, 179.2
Άρθρο 1, 1.4 και 1.5	Άρθρο 7
Άρθρο 1, 1.6	Καταργείται
Άρθρο 1, 1.7	Άρθρο 77, 77.3
Άρθρο 2	Άρθρο 27 και 48, 48.2
Άρθρο 3	Άρθρο 28
Άρθρο 4, 4.1	Άρθρο 17
Άρθρα 4, 4.2	Άρθρα 17 και 18
Άρθρο 4, 4.3	Άρθρο 19
Άρθρο 5	Άρθρο 5
Άρθρο 6	Άρθρα 6 και 8
Άρθρο 7, 7.1	Άρθρο 9.1, 9.2, 9.4 και 9.6
Άρθρο 7, 7.2	Άρθρο 9.1, 9.2, 9.3, 9.5 και 9.6
Άρθρο 7, 7.3	Καταργείται
Άρθρο 7, 7.4	Άρθρο 10
Άρθρο 7, 7.5	Άρθρο 9.1
Άρθρο 7, 7.6	Άρθρα 11 και 157
Άρθρο 7, 7.7	Καταργείται, εκτός από άρθρο 156, 156.3
Άρθρο 7, 7.8	Παραπομπή στον κανονισμό που αναφέρεται στο άρθρο 183
Άρθρο 7, 7.9	Παραπομπή στον κανονισμό που αναφέρεται στο άρθρο 183
Άρθρο 8, 8.1	Άρθρο 12
Άρθρο 8, 8.2 και 8.3	Άρθρα 150, 150.3 και 178
Άρθρο 9	Άρθρο 13
Άρθρο 10	Άρθρο 29, 29.2
Άρθρο 11	Άρθρο 16
Τίτλος II: Κατάρτιση και διάρθρωση που προϋπολογισμού	Τίτλος III: Κατάρτιση και διάρθρωση του προϋπολογισμού
Τμήμα πρώτο: Κατάρτιση του προϋπολογισμού	Κεφάλαιο 1: Κατάρτιση του προϋπολογισμού
Άρθρο 12	Άρθρο 31
Άρθρο 13	Άρθρο 33
Άρθρο 14	Άρθρο 34
Άρθρο 15, εκτός από 15.2	Άρθρο 37
Άρθρα 15, 15.2, και 16, 16.2	Άρθρο 38
Άρθρο 16, 16.1	Άρθρο 35
Άρθρο 17	Άρθρο 36
Άρθρο 18	Άρθρο 39

Δημοσιονομικός κανονισμός της 21ης Δεκεμβρίου 1977	Δημοσιονομικός κανονισμός της 25ης Ιουνίου 2002
Τμήμα II: Διάρθρωση και παρουσίαση του προϋπολογισμού	Κεφάλαιο 2: Διάρθρωση και παρουσίαση του προϋπολογισμού
Άρθρο 19, 19.1	Άρθρα 40 και 41
Άρθρο 19, 19.2 και 19.3	Άρθρο 41
Άρθρο 19, 19.4	Άρθρο 43
Άρθρο 19, 19.5	Άρθρο 44
Άρθρο 19, 19.6	Καταργείται
Άρθρο 19, 19.7	Άρθρο 30, 30.1
Άρθρο 19, 19.8	Άρθρο 45
Άρθρο 20, εκτός από 20.4	Άρθρο 46
Άρθρο 20, 20.4	Άρθρο 47
Τίτλος III: Εκτέλεση του προϋπολογισμού	Τίτλος IV: Εκτέλεση του προϋπολογισμού
Τμήμα πρώτο: Γενικές διατάξεις	Κεφάλαιο 1: Γενικές διατάξεις
Άρθρο 21	Άρθρο 58
Άρθρο 22, 22.1	Άρθρα 48 και 49
Άρθρο 22, 22.2	Άρθρα 50, 54.1 και 57.1
Άρθρο 22, 22.3	Καταργείται
Άρθρο 22, 22.4	Άρθρα 51, 52 και 59
Άρθρο 22, 22.4 α	Άρθρο 56
Άρθρο 22, 22.5	Άρθρο 1.2
Άρθρο 23	Άρθρο 84
Άρθρο 24	Καταργείται
Άρθρο 24 α	Άρθρα 85 και 86
Άρθρο 25	Άρθρο 61
Άρθρο 26, 26.1	Άρθρο 21
Άρθρο 26, 26.2 και 26.4	Άρθρο 22
Άρθρο 26, 26.3	Άρθρο 23
Άρθρο 26, 26.5	Άρθρο 24
Άρθρο 26, 26.6 και 7	Καταργείται
Άρθρο 26, 26.8 και 9	Άρθρο 25
Άρθρο 26, 26.10 και 11	Άρθρο 26
Άρθρο 27, 27.1	Άρθρο 20, 20.1
Άρθρο 27, 27.2 και 5	Καταργείται
Άρθρο 27, 27.2 α	Άρθρο 20, 20.2
Άρθρο 27, 27.3	Καταργείται
Άρθρο 27, 27.4	Άρθρο 20, 20.3
Τμήμα II: Έσοδα του προϋπολογισμού και διαχείριση των χρηματικών διαθεσίμων	Κεφάλαιο 5: Πράξεις εσόδων
Άρθρο 28, 28.1	Άρθρο 70, 70.1
Άρθρο 28, 28.2	Άρθρο 71, 71.2
Άρθρο 28, 28.3	Άρθρο 70, 70.2
Άρθρο 28 α	Άρθρο 74
Άρθρο 29	Άρθρο 73
Άρθρο 30	Παραπομπή στον κανονισμό που αναφέρεται στο άρθρο 183
Άρθρο 31	Άρθρο 69
Άρθρο 32	Άρθρο 15

Δημοσιονομικός κανονισμός της 21ης Δεκεμβρίου 1977	Δημοσιονομικός κανονισμός της 25ης Ιουνίου 2002
Άρθρο 33	Παραπομπή στον κανονισμό που αναφέρεται στο άρθρο 183
Άρθρο 34	Άρθρο 131
Άρθρο 35	Παραπομπή στον κανονισμό που αναφέρεται στο άρθρο 183
Τμήμα III: Ανάλυση, εκκαθάριση, εντολή και πληρωμή των δαπανών	Κεφάλαιο 6: Πράξεις δαπανών
Άρθρο 36	Άρθρα 77, 77.1 και 2 και 166, 166.2
Άρθρο 37	Καταργείται
Άρθρο 38	Καταργείται
Άρθρο 39	Καταργείται
Άρθρο 40	Άρθρο 79
Άρθρο 41	Παραπομπή στον κανονισμό που αναφέρεται στο άρθρο 183
Άρθρο 42	Παραπομπή στον κανονισμό που αναφέρεται στο άρθρο 183
Άρθρο 43	Άρθρο 80
Άρθρο 44	Παραπομπή στον κανονισμό που αναφέρεται στο άρθρο 183
Άρθρο 45	Παραπομπή στον κανονισμό που αναφέρεται στο άρθρο 183
Άρθρο 46	Άρθρο 81
Άρθρο 47	Καταργείται
Άρθρο 48	Καταργείται
Άρθρο 49	Άρθρο 71, 71.4
Άρθρο 50	Καταργείται
Άρθρο 51, 51.1	Καταργείται
Άρθρο 51, 51.2	Άρθρο 82
Άρθρο 51, 51.3	Καταργείται
Άρθρο 52	Καταργείται
Άρθρο 53	Παραπομπή στον κανονισμό που αναφέρεται στο άρθρο 183
Άρθρο 54	Άρθρο 63
Τμήμα IV: Διαχείριση των θέσεων απασχόλησης	
Άρθρο 55	Καταργείται
Τίτλος IV: Σύναψη συμβάσεων, απογραφές, λογιστική	Τίτλος V: Σύναψη δημοσίων συμβάσεων
Τμήμα I: Συμβάσεις προμηθειών, έργων και υπηρεσιών, αγορών και μισθώσεων	
Άρθρο 56	Άρθρο 105
Άρθρο 57	Καταργείται
Άρθρο 58, 58.1	Άρθρα 88, 89, 89.2 και 91
Άρθρο 58, 58.2	Άρθρο 90
Άρθρο 58, 58.3	Άρθρο 97, 97.1
Άρθρο 58, 58.4	Παραπομπή στον κανονισμό που αναφέρεται στο άρθρο 183
Άρθρο 59	Άρθρο 91, 91.2
Άρθρο 60	Άρθρο 91, 91.3
Άρθρο 61	Καταργείται
Άρθρο 62	Άρθρο 89, 89.1
Άρθρο 63	Καταργείται
Άρθρο 64	Καταργείται
Άρθρο 64 α	Άρθρο 102

Δημοσιονομικός κανονισμός της 21ης Δεκεμβρίου 1977	Δημοσιονομικός κανονισμός της 25ης Ιουνίου 2002
Τμήμα II: Απογραφές κινητών και ακινήτων	Τίτλος VII: Απόδοση των λογαριασμών και λογιστική
Άρθρο 65	Κεφάλαιο 4: Απογραφή των ακινητοποιήσεων
Άρθρο 66	Άρθρο 138, 138.1
Άρθρο 67	Άρθρο 138, 138.2
Άρθρο 68	Παραπομπή στον κανονισμό που αναφέρεται στο άρθρο 183
Τμήμα III: Λογιστική	Παραπομπή στον κανονισμό που αναφέρεται στο άρθρο 183
Άρθρο 69	Κεφάλαιο 3: Λογιστική
Άρθρο 70	Άρθρα 132 και 133
Άρθρο 70 α	Άρθρα 132, 133, 134 και 137
Άρθρο 71	Παραπομπή στον κανονισμό που αναφέρεται στο άρθρο 183
Άρθρο 72	Καταργείται
Τίτλος V: Ευθύνη των διατακτών, των δημοσιονομικών ελεγκτών των υπολόγων και των υπολόγων παγίων προκαταβολών	Τίτλος IV: Εκτέλεση του προϋπολογισμού
Άρθρο 73	Κεφάλαιο 4: Ευθύνη των δημοσιονομικών παραγόντων
Άρθρο 74	Άρθρο 66
Άρθρο 75, 75.1	Καταργείται
Άρθρο 75, 75.2	Άρθρο 67
Άρθρο 75, 75.3	Άρθρο 68
Άρθρο 75, 75.4	Καταργείται
Άρθρο 75, 75.5	Καταργείται
Άρθρο 76	Παραπομπή στον κανονισμό που αναφέρεται στο άρθρο 183
Άρθρο 77	Άρθρο 65, 65.2
Τίτλος VI: Απόδοση και έλεγχος των λογαριασμών	Καταργείται
Άρθρο 78	Τίτλος VII: Απόδοση των λογαριασμών και λογιστική
Άρθρο 79	Κεφάλαιο 1: Απόδοση των λογαριασμών
Άρθρο 80	Άρθρο 128
Άρθρο 81	Άρθρο 128
Άρθρο 82	Άρθρα 122 και 127
Άρθρο 83, 83.1	Άρθρα 126 και 128
Άρθρο 83, 83.2 έως 4	Άρθρο 128, 128.2
Άρθρο 84	Άρθρο 140, 140.3
Άρθρο 85	Άρθρο 139
Άρθρο 86	Καταργείται
Άρθρο 87	Άρθρο 140, 140.1 και 2
Άρθρο 88	Άρθρο 141
Άρθρο 88α	Άρθρο 142, 142.1 έως 5
Άρθρο 89, 89.1	Άρθρο 143
Άρθρο 89, 89.2, 3 και 5	Καταργείται
Άρθρο 89, 89.4	Άρθρο 145, 145.1
Άρθρο 89, 89.6	Άρθρο 146
Άρθρο 89, 89.7 και 8	Άρθρο 145, 145.2 και 3
	Καταργείται
	Άρθρο 147

Δημοσιονομικός κανονισμός της 21ης Δεκεμβρίου 1977	Δημοσιονομικός κανονισμός της 25ης Ιουνίου 2002
Άρθρο 89, 89.9 και 10	Παραπομπή στον κανονισμό που αναφέρεται στο άρθρο 183
Άρθρο 90	Άρθρο 144
Τίτλος VII: Ειδικές διατάξεις που εφαρμόζονται στις πιστώσεις έρευνας και τεχνολογικής ανάπτυξης	Μέρος II: Ειδικές διατάξεις
Άρθρο 91	Τίτλος III: Έρευνα
Άρθρο 92, 92.1 και 2	Άρθρο 160, 160.1
Άρθρο 92, 92.3	Άρθρο 160, 160.1
Άρθρο 92, 92.4	Άρθρο 161, 161.1
Άρθρο 93	Άρθρο 161, 161.3
Άρθρο 94	Καταργείται
Άρθρο 95	Καταργείται
Άρθρο 96, 96.1 και 4	Άρθρο 161, 161.4
Άρθρο 96, 96.2 και 3	Άρθρο 161, 161.2
Άρθρο 97	Καταργείται
Τίτλος VIII: Ειδικές διατάξεις εφαρμοζόμενες επί του ευρωπαϊκού γεωργικού ταμείου προσανατολισμού και εγγυήσεως, τμήμα «εγγυήσεων»	Μέρος II: Ειδικές διατάξεις
Άρθρο 98	Τίτλος I: Ευρωπαϊκό γεωργικό ταμείο προσανατολισμού και εγγυήσεων, «τμήμα εγγυήσεων»
Άρθρο 99, 99.1	Άρθρο 148
Άρθρο 99, 99.2	Άρθρο 150, 150.1 και 2
Άρθρο 100	Καταργείται
Άρθρο 101	Άρθρο 151, 151.1
Άρθρο 102	Άρθρο 152
Άρθρο 103	Παραπομπή στον κανονισμό που αναφέρεται στο άρθρο 183
Άρθρο 104	Άρθρο 151, 151.2
Τίτλος IX: Ειδικές διατάξεις για τις εξωτερικές ενισχύσεις	Άρθρο 153
Τμήμα 1: Γενικές διατάξεις	Μέρος II: Ειδικές διατάξεις
Άρθρο 105, 105.1 και 2	Τίτλος IV: Εξωτερικές ενέργειες
Άρθρο 105, 105.3	Κεφάλαιο 1: Γενικές διατάξεις
Άρθρο 105, 105.4	Άρθρο 162
Άρθρο 105, 105.5	Παραπομπή στον κανονισμό που αναφέρεται στο άρθρο 183
Άρθρο 106, 106.1	Καταργείται
Άρθρο 106, 106.2	Παραπομπή στον κανονισμό που αναφέρεται στο άρθρο 183
Άρθρο 106, 106.3	Άρθρο 166
Τμήμα II: Εφαρμογή	Καταργείται
Άρθρο 107	Παραπομπή στον κανονισμό που αναφέρεται στο άρθρο 183
Άρθρο 108	Κεφάλαιο 2: Υλοποίηση των ενεργειών
Άρθρο 109	Καταργείται
Άρθρο 110	Καταργείται
Άρθρο 111	Καταργείται
Τμήμα III: Σύναψη των συμβάσεων	Κεφάλαιο 3: Σύναψη των συμβάσεων
Άρθρο 112	Άρθρο 167, 167.1
Άρθρο 113	Άρθρο 167, 167.2
Άρθρο 114	Άρθρο 168
Άρθρο 115	Παραπομπή στον κανονισμό που αναφέρεται στο άρθρο 183

Δημοσιονομικός κανονισμός της 21ης Δεκεμβρίου 1977	Δημοσιονομικός κανονισμός της 25ης Ιουνίου 2002
Άρθρο 116	Καταργείται
Άρθρο 117	Καταργείται
Άρθρο 118	Παραπομπή στον κανονισμό που αναφέρεται στο άρθρο 183
Άρθρο 119	Καταργείται
Τμήμα IV: Έλεγχος των λογαριασμών	Κεφάλαιο 4: Επαλήθευση των λογαριασμών
Άρθρο 120	Άρθρο 170
Τίτλος X: Ειδικές διατάξεις για τη διαχείριση των πιστώσεων που αφορούν το προσωπικό των γραφείων και παραρτημάτων εντός της Κοινότητας και των αντιπροσωπειών εκτός Κοινότητας, καθώς και την αντίστοιχη διοικητική λειτουργία	Καταργείται
Άρθρο 121	Καταργείται
Άρθρο 122 (καταργείται)	Καταργείται
Άρθρο 123	Καταργείται
Τίτλος XI: Ειδικές διατάξεις εφαρμοζόμενες επί των χρηματοδοτικών συμμετοχών τρίτων ή διαφόρων οργανισμών στις δραστηριότητες της Κοινότητας	Καταργείται
Τμήμα I: Διατάξεις γενικής ισχύος	
Άρθρα 124 έως 126	Άρθρο 18.1, εδάφιο δ)
Τμήμα II: Διατάξεις εφαρμοζόμενες επί των συμμετοχών που προβλέπονται στα πλαίσια της συμφωνίας για τον Ευρωπαϊκό Οικονομικό Χώρο	
Άρθρο 127 έως 132	Άρθρο 18.1, εδάφιο δ)
Τίτλος XIa: Ειδικές διατάξεις εφαρμοζόμενες επί των κυρώσεων που αναφέρονται στο τμήμα 4 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1467/97	
Άρθρο 132 α	Άρθρο 18.1, εδάφιο β)
Τίτλος XII: Ειδικές διατάξεις εφαρμοζόμενες επί της Υπηρεσίας επίσημων Εκδόσεων των Ευρωπαϊκών	Τίτλος V: Ευρωπαϊκές υπηρεσίες
Άρθρο 133	Άρθρο 171 έως 175
Μέρος II: Διατάξεις εφαρμοζόμενες επί των δανειοληπτικών και δανειοδοτικών πράξεων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων	
Άρθρο 134	Άρθρο 130
Άρθρο 135	Παραπομπή στον κανονισμό που αναφέρεται στο άρθρο 183
Άρθρο 136	Καταργείται
Άρθρο 137	Άρθρο 142, 142.6
Μέρος III: Μεταβατικές και τελικές διατάξεις	Μέρος III: Μεταβατικές και τελικές διατάξεις
Άρθρο 138	Άρθρο 182
Άρθρο 139	Άρθρο 183
Άρθρο 140	Άρθρο 184
Άρθρο 141	Άρθρο 186
Άρθρο 142	Άρθρο 185
Άρθρο 143	Άρθρο 187